

KAMIITHARI ÑAANTSI ISANKINA-TAKIRI MATEO

Icharini-yitari Jesús

(Lc. 3.23-38)

¹ Iroka iwairo-payi ikaratzi icharini-takari Jesús, Saipatzii-totaari. Tima yoka Jesús iriitaki icharini David aajatzi Abraham.

² Ikanta pairani Abraham, itzimaki itomi ipaitakiri Isaac. Ikanta Isaac tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Jacob. Ikanta Jacob tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Judá. Tima oshiki iririntzi tzimain-tsiri Judá.

³ Ikanta Judá itzimakaakiro Tamar, ipaitakiri Fares, iriima pasini ipaitakiri Zara. Ikanta Fares tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Esrom. Ikanta Esrom tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Aram.

⁴ Ikanta Aram tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Aminadab. Ikanta Aminadab tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Naasón. Ikanta Naasón tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Salmón.

⁵ Ikanta Salmón itzimakaakiro Rahab, ipaitakiri Booz. Ikanta Booz itzimakaakiro Rut, ipaitakiri Obed. Ikanta Obed tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Isaí.

⁶ Ikanta Isaí tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri David. Tima yoka David iriitaki pinkathari-taintsiri.

Ikanta pinkathari David itzimakaakiro iina Urías, ipaitakiri Salomón.

⁷ Ikanta Salomón tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Roboam. Ikanta Roboam tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Abías. Ikanta Abías tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Asa.

⁸ Ikanta Asa tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Josafat. Ikanta Josafat tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Joram. Ikanta Joram tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Uzías.

⁹ Ikanta Uzías tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Jotam. Ikanta Jotam tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Acaz. Ikanta Acaz tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Ezequías.

¹⁰ Ikanta Ezequías tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Manasés. Ikanta Manasés tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Amón. Ikanta Amón tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Josías.

¹¹ Ikanta Josías tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Jeconías. Tima ti aparoni ikanta Jeconías oshiki iririntzi tzimain-tsiri. Aripaiti inosikai-tanakiri yaitanakiri maaroni anta Kompi-jaariki.

¹² Ikanta ipiyajaara inosikan-taita-karira Kompi-jaariki. Ari itzimapajiri itomi Jeconías, ipaitakiri Salatiel. Ikanta Salatiel tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Zorobabel.

¹³ Ikanta Zorobabel tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Abiud. Ikanta Abiud tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Eliaquim. Ikanta Eliaquim tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Azor.

¹⁴ Ikanta Azor tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Sadoc. Ikanta Sadoc tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Aquim. Ikanta Aquim tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Eliud.

15 Ikanta Eliud tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Eleazar. Ikanta Eleazar tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Matán. Ikanta Matán tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Jacob.

16 Ikanta Jacob tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri José. Iriitaki José oimithori María. Tima iroka María irootaki tzimakiriri Jesús, irijatzi ipaitai-tziri Saipatzii-totaari.

17 Iriitaki yokapayi iwaisatzititakari yitanakaro Abraham irojatzi David, ikarajitzi 14. Ipoñaanaro David irojatzi inosikan-taitana-kariri Kompi-jaariki, ikarajitzi 14. Ikanta ipiyajara inosikan-taita-kariri Kompi-jaariki, irojatzi itziman-takari Saipatzii-totaari, ikarajitzi 14.

Itziman-takari Jesús
(Lc. 2.1-7)

18 Iroka okanta itziman-takari pairani Jesús, Saipatzii-totaari. Tzimatsi iinathori José opaita María, irootaki ikasiyakari iinantyaaro. Titz-imaite iñiuro itsipa-tyaaro. Iro kantacha, motyaataki María ikantakaakaro Tasorinkantsi.

19 Tima tampatzika-siri inatzii José irirori, inintawitaka iwashaantiro María imananiini, ti ininti iwasinonkairo inkimakoi-takiro itzimasi-waitaka iintsiti.

20 Ikanta ikinkisiryaa-waita José tsitiniriki, iñaakakari Imaninkariti Pawa imisiri-kii, ikan-takiri: “José, icharini pinkatharini David. ¿Paitama pikinkisiryaa-tantari piwashaantiro María? Payiro, tima Tasorinkantsi kantakaarori omotyaa-tantakari.

²¹ Aririka intzimaki iinchaaniki, pimpaitiri “Iwawisaa-kotajai Pawa”. Tima iriitaki wawisaa-kotairini ishininka-payi ikaaripirotaki. Tima iroka wairontsi “Iwawisaa-kotajai Pawa”, irootaki ikantziri iñaaniki iriroriiti “Jesús”.

²² Tima omatanta-yitakari iroka-payi, ari omonkaratari okaratzi isankina-takaakiri Pawa pairani Kamantan-tzinkari, ikantaki:

²³ Ari otzimanitaki kooya kaari ñiirini sirampari, intzimi otomi, Impaitaitiri Emanuel, irootaki paitakaan-tairini inkantaitiri: “Itsipatai Pawa.”

²⁴ Ikanta isaakitanaji José, imatakiro okaratzi ikantakiriri Imaninkariti Pawa, iinantakaro María.

²⁵ Titzimaita imaantyaaro irojatzi itziman-takari itakari otzimakiri otomi. Ipaitai-takiri JESÚS.

2

Ipokaki yotanikiri iñiiri Jesús

¹ Tima tzimaki Jesús nampitsiki Tantapankoniki, iipatsitiki Judá-iti tsika ipinkathari-wintantzi Herodes. Ari yariiitaka yotanikiri-payi Aapatyaawiniki ikinapaakiro isitowa-piintzi ooryaatsiri.

² Isampitan-tapaaki, ikantzi: “¿Tsika isaikika iwinkathariti Judá-iti owakira tzimain-tsiri? Tima anta nonampiki tsika nopoñaaka, noñaaki impokiro noyotan-takari tzimaki. Irootaki nopokan-tanakari nompinkathariti.”

³ Ikanta ikimaki pinkathari Herodes antaro okantzimo-siryaa-nakari, ari ikimi-tzita-nakari maaroni Aapatyaawini-satzi.

⁴ Ikaimakaan-takiri Herodes maaroni ijiwariti Ompira-tasorintsi-taari, aajatzi maaroni Yomitaan-taniri, isampitakiri, ikantziri: “¿Tsikama intzimika Saipatzii-totaari?”

⁵ Ari ikantajii-tanaki irirori: “Ari intzimiri anta Tantapankoniki iipatsitiki Judá-iti, tima ari okantzi isankinari Kamantan-tzinkari, ikantaki:

⁶ Irooma awiroka Tantapankoni saikatsiri iipatsitiki Judá-iti,

Tikatsi thainkimini, inkantaitimi: ‘Ti piriipiroti awirokaiti, anaimi pasini pinkathari-wintziriri ashininka Judá-iti.’

Tima aritaki impoñii-yaari pinkathari-pirori anta.

Iriitaki jiwatajirini Israel-iiti nasitari naaka.”

⁷ Tima imananikiini ikaimakaan-takiri Herodes pokaintsiri yotanikiri-payi, isampitakiri, ikantziri: “¿Tsika-paitika piñaakiri impokiro piyotan-takari tzimaki pinkathari?”

⁸ Ari ikamantakiri tsika-paiti iñaakiri. Ikantzi Herodes: “Kamiithataki, pimatiro pijati Tantapankoniki paminiri tsika isaiki iinchaaniki. Aririka piñaakiri aajatzi pinkinapaji aka pinkaman-tanjina, nojatiita naaka nompinkathatiri.”

⁹ Ikanta ikimaki yotanikiri-payi ikantakiri pinkathari, awisajii-tanaki. Aajatzi iñaanajiri impokiro iñaakiri chapinki inampiki. Ikanta yariitzi-matapaaka, iñaatziiri yaatzinka-paaki tsika isaikaki iinchaaniki.

¹⁰ Ikanta iñaakiri yaatzinka-paaki impokiro, antaro ikimo-siri-jiitanaki.

11 Ari ikyaajii-tapaaki pankotsiki, iñaapaa-kitziiri iinchara-niki aajatzi María, iriniro. Otyirowa-jiita-paaka, ipinkatha-tapaakiri. Ipoñaawwayiitapaakiro okaratzi yamakiniriri, ipapaakiri ooro, kasankari, aajatzi kipishaari. Oshiki owinaro iroka-payi. *

12 Ikanta imaajii-tapaaki, ari imisimpyai-takiri, ikantai-tziri: “Airo pikinasi-tanajiri Herodes.” Irootaki ikinanta-naari pasiniki awotsi ipiyanta-naari inampiki.

Isiyantakari Apitantoniki

13 Aritaki piyajiitaja yotanikiri-payi. Yapiitajiro Imaninkariti Pawa iñaanatairi José imisiriki, ikantziri: “José! Pisiyakairi iinchara-niki aajatzi iriniro, pijati nampitsiki Apitantoniki. Ari pisaikiri anta irojatzi nonkantan-tajyaamiri: ‘Pimpiyaji.’ Tima awotsikitaki Herodes inintzi iwiiri iinchara-niki.”

14 Ikanta isaakitanaki José, ikamantakiro María, tima tsitiniki isiyaka Apitantoniki yaanakiri iinchara-niki.

15 Ari isaikakiri anta, irojatzi ikamantaari Herodes. Ari omonkaratari isankina-takiri pairani Kamantan-tzinkari, ikantaki: Isaikawitaka notomi nampitsiki Apitantoni, tima nonkaimajiri impiyaji.

Yapirotaitakiri iwaitakiri iintsipayi

16 Ikanta iyotaki Herodes yamatawi-takiri yotanikiri-payi, otyaanakari imasirinka. Ari ityaankaki apirotirini iwiiri intsi-payi, ikan-takiri: “Pijati Tantapankoniki aajatzi maaroni

* 2:11 kipishaari = Mirra

nampitsi okaratzi otsipa-nampitari, piwiiri maa-roni iincha-niki owakira tzimain-tsiri, aajatzi ikaratzi tzimain-tsiri apiti isarintsiti.” Tima ikamantakiri chapinki yotaniriki-payi tsika-paiti iñaanta-kariri impokiro.

¹⁷ Ari omonkaratari ikamantan-takiri pairani Kamantan-tzinkari Jeremías, ikantaki:

¹⁸ Ikimaitaki Tonkaironiitoniki antaro irajjiitachari.

Irootaki osaro-payi kaminkaroni Raquel irako-tariri intsiti-payi.

Tima tikatsi mataironi yoimosirinka-jyaaro, tima ithonka iwamai-tzitai-takiro iinchaaniti-payi. †

Ipiyantajari José iipatsitiki Israel-iiti ipoñaajaro Apitantoniki

¹⁹ Okanta apaata, kamaji irirori Herodes. Iro-jatzi isaikaki José Apitantoniki. Ari yapiitajiro Imaninkariti Pawa iñaanatairi imisiriki.

²⁰ Ikantajiri: “¡José! Kantacha pimpiyi iipatsitiki Israel-iiti, paanajiri pintsiti aajatzi iriniro. Tima kamaji nintawi-tachari iwiiri.”

²¹ Ikanta isaakitanaki José, jataji iipatsitiki Israel-iiti, yaanajiri iincha-niki aajatzi iina.

²² Iro kantacha, ikimaki José ikantaitzi: “Iriitaki pinkathari-taatsi Arquelao inampiitiki Judá-iti, yimpoyii-taari Herodes, iririni.” Oshiki itharowanaki, ti ininti isaikapaji anta. Ari yapiitai-tziri iñaanai-tajiri imisiriki, ikantai-tziri: “Paamaiyaari Arquelao.” Irootaki ikinanta-najari Tapowiniki.

† **2:18** Iroka Raquel irootaki iinani Israel.

²³ Ari inampita-pajaro nampitsiki Kasiyakaa-wini. Tima ari omonkaratari ikantakiri pairani Kamantan-tzinkari-payi, ikantaki: Ikasiyakaitaitakiriri impaitaitiri.

3

Kiwaatantatsiri Juan

(Mr. 1.1-8; Lc. 3.1-9,15-17; Jn. 1.19-28)

¹ Okanta pairani anta iipatsitiki Judá-iti, ari ipokaki Juan Kiwaatantatsiri, ikamantantzi.

² Iroka ikantan-tapaaki: “Piwashaantairo pikaaripiro-siri-waitaki, tima irootaintsi impinkathari-wintantaji aka Inkiti-satzi.”

³ Tima irootaki ikinkitha-takotaki pairani Kamantan-tzinkari Isaías, ikantzi: Tzimatsi kaimapain-tsini otzisi-masiki, inkantan-tapaaki:

Piwamiithatainiri Awinkathariti tsika inkina-paaki.

Pinkimita-kaantiro itampatzikai-tziro awotsi.

⁴ Irootaki ithaaritari pairani Juan, intyii-tziro iwitzi ikyaakoitari, iwathata-kitari misinantsi-masi. Iwari kintori, iriri iyaaki pitsi. *

⁵ Oshiki pokaintsiri pairani iñiiri Juan, Aapatyaawini-satzi, aajatzi poñaanain-chari pasiniki inampi-payi Judá-iti, ipokanaki ikaratzi nampi-thapyaa-tarori Pariña.

⁶ Ikinkitha-takoyi-takiro ikaaripiro-siri-waitzi, irootaki ikiwaatantakariri Juan yokapayi anta Pariñaaki.

* **3:4** ikyaakoitari = camello

⁷ Ikanta iñaawakiri Juan ipokajiitaki Nasitantaniri aajatzi Sadoc-iti, inintzi inkiwaatiri iyotaitan-tyaariri kitisiritaji, ikantawakiri: “Ti pinkamiitha-siri-jiiti awiroka, pikimita-sitakari maranki. ¿Piñaa-jaantzi airo iwasankitaitajimi?

⁸ Omapiro-rika piwashaantajiro pikaaripiro-siri-waitzi, pinkamiitha-siritaji, pisiyakotajyaaro pankirintsi kithota-tsiri.

⁹ Airo pikanta-siri-waitzi: ‘Naaka icharini nowaisatzitini Abraham.’ Pinkimi nonkantimi: ‘Airo pikantakaa-piro-waitasita pinkimitakaantyyaa awiroka ininta-pirotani Pawa, kantatsi yatziri-takairo iroka mapi, irootaki impoyii-tajyaarini incharini-yitajyaari awaisatzitini Abraham.’

¹⁰ Airorika pisiyaaro pankirintsi kithokitatsiri, ichikakai-tatyiiyaro shiicha pankirintsi-ponkitziki kaari kithoki-tatsini, yaitakiro intaitiro.

¹¹ Aririka iwashaantajiro ikaaripiro-siriwita atziri, aritaki nonkiwaatantaiyaari nijaa. Iro kantacha, awotsikitaki matzirori ipinkatharitsitzi, nopinkatha-tzitaikari naaka, ti onkanti inkimita-kaantina impiratani nonthopaantyaaniriri ikyaantari iitziki. Tima iriitaki kimitakaan-tyaaroni inkiwaatantaityaarimi Tasorinkantsi, yoiti-siri-tantyaairimi paamari.

¹² Tima yairikakiro irirori itikaiki-minto, irootaintsi inkaratiro intikai-kiwaiti. Iwakoyitairo kamiithari okithoki pankirintsi, intaimai-

tajyaaro otakii-riki.” †

Ikiwaataka Jesús

(Mr. 1.9-11; Lc. 3.21-22)

¹³ Ipoñaa ipokaki Jesús anta Pariñaaki, ipoñaakaro Tapowiniki. Ipokasi-takiri Juan inkiwaatiri.

¹⁴ Ti inintawityaa Juan inkiwaatiri Jesús, ikantawakiri: “¿Paitama pipokasi-tantanari naaka nonkiwaatimi? Awiroka kiwaatinani naaka.”

¹⁵ Yakanaki Jesús, ikantzi: “Noninta-piro-tatzii pinkiwaatina. Irootaki inintakaa-kinari Pawa.” Ari inintanaki Juan, ikantziri: “Aritaki nonkiwaatakimi.”

¹⁶ Yaanakiri, ikiwaatakiri. Isitowanajiira ni-jaaki Jesús, kimiwaitaka asitaryaa-nakyaami inkiti, iñiitatzi ipokasi-takiri Tasorinkantsi ikinaapaaki inkitiki ikimita-paakari siro.

¹⁷ Ikimaitatzii inkitiki ikantai-tanaki: “Nitakokitani inatzii yoka notomi, oshiki nokimosiri-wintakiri.”

4

Inkaaripiro-siri-takai-tirimi Jesús

(Mr. 1.12-13; Lc. 4.1-13)

† **3:12** Tima aririka awiikitiro awankiri, atikakitakiro, antayimai-tyaaro otakii-riki. Irootaki aaki okithoki, atikitakiro kamiitha, awakoyi-takiro. Ari inkimitaa-jyaari aajatzi pokaintsiri, iinasiyi-tajyaari atziri, inisironka-yitajyaari inkarati kimisanta-najirini, iriima kaari washaantironi ikaaripiro-siritzi, intaanta-jyaari paamari kaari tsiwaka-nitatsini.

¹ Ikantakaa-nakari Jesús Tasorinkantsi jatanaki otzisi-masiki, ari inintawi-takari Kamaari inkaaripiro-siri-takairimi.

² Oshiki kitaitiri isaikawaitaki, tikatsi iwajyaari, ayimatakiri itashi. Tima onkaratzi 40 kitaitiri isaikawaitaki anta.

³ Ikanta Kamaari, ipokasi-takiri Jesús inkaaripiro-siri-takairimi. Ikantapaakiri: “Omapiro-tatyaa-rika Itomitami Pawa, pimpyirowarintinsi iroka mapi, piyaaro.” *

⁴ Ari yakanaki Jesús, ikantanakiri: “Tzimatsi sankinarintsi kantatsiri:

Ti apatziro owañaantzi okaratzi iwaitari, tima irootaki owañaapirotan-tatsiri ankimisantajirori okaratzi ikantairi Pawa.”

⁵ Ikanta Kamaari yaanakiri nampitsiki tasorintsi-tatsiri, yatiita-kaapaakiri jinoki otawantoki tasorintsi-panko. †

⁶ Ikantawi-tapajari: “Omapiro-rika Itomitami Pawa, pimitayi osaawikinta. Pinkinkithasiritiro isankinai-takiri pairani okantzi:

Ari intyaan-takimiri Pawa Imaninkariti yaamaako-wintyaami.

Iriitaki thomaimini airo pantziwa-tantaro mapi piitziki.”

⁷ Ari yakanajiri Jesús, ikantziri: “Okantzi aajatzi isankinai-takiri pairani:

Ti onkamiithati piñaan-tyaari Piwinkathariti Pawa.”

* **4:3** owaritintsi = pan † **4:5** nampitsi tasorintsi-tatsiri = Aapatyaawini

8 Yapiiwi-takari Kamaari yaanajiri Jesús tonkaariki otzisiki. Iñaakakiri maaroni nampitsi ipinkathari-yitzi atziri, tima kamiitha okanta owaniinka-yitaka.

9 Ikantapajiri: “Piñiuro okaratzi tzimatsiri anta. Aririka pintyurowa-sitakyaana pimpinkathatina, aritaki nompakimiro maaroni.”

10 Ari yakanajiri Jesús, ikantziri: “¡Pijati intaina! Kamaari pinatzii awiroka. Tima isankinaitaki pairani, kantatsiri:

Ampinkatha-tajiri Awinkathariti, apatziro ankimisantajiri irirori.” ‡

11 Ari yintainainiwita-paintari Kamaari. Pokajii-tapaaki Imaninkariti Pawa, yaminapaa-kiniri intziri Jesús.

Yitanakari yantayi-tziri Jesús

(Mr. 1.14-20; Lc. 4.14-15; 5.1-11; 6.17-19)

12 Ari ikimakiri Jesús yasitakoi-takiri Juan. Irootaki ipiyanta-naari irirori Tapowiniki.

13 Ti isaikapaji Kasiyakaa-winiki, ikinanaji Capernaum-ki, ari isaikapajiri. Tima inkaari-thapyaaki osaiki Capernaum, inampiitiki iwaisatzitini Zabulón-iti aajatzi Neftalí-iti.

14 Ari omonkaratari okaratzi ikinkitha-takiri pairani Kamantan-tzinkari Isaías, ikantaki:

15 Osaiki inkaari-thapyaaki inampitsiti Zabulón-iti aajatzi Neftalí-iti,

Intatzikirona Pariñaaki,
Saikatsiri Tapowiniki, tsika impiyota-jyaari pasini-satziiti.

‡ 4:10 Kamaari = Satanás

16 Ikaratzi kimiwita-kariri inkinaki-tyiimi
otsitini-kitzi,

Ari iñaayitajirori iroopirori ootamintotsi.

Otsiman-kakowi-takari yaampari ñaawakai-
nkari inkinaimi sarinkawiniki.

Okimiwai-taaro isaikajimi okitainkatzi.

17 Aripaiti yitanakaro Jesús ikinkitha-takairi
atziri-payi, ikantziri: “Piwashaantairo
pikaaripiro-siri-waitzi, tima irootaintsi
impinkathari-wintantaji aka Inkiti-satzi.”

Yamiñanakiri Jesús simaatzinkaripayi

18 Ikanta isiri-thapyaa-tanakaro inkaari anta
Tapowiniki, irojatzi iñaanta-pajariri Simón,
ipaitai-tziri aajatzi Pedro, itsipatari iririntzi
ipaita Andrés, ikithajiiitzi. Timá simaatzinkari
inajiiitzi.

19 Ikantapaakiri: “Piyaatina, osiyawai-tajyaaro
iroñaaka iriimi atziri nosimaa-takaa-jiityaami.”

20 Timá ti ishintanaki, yookanakiro iithari
iyaatanakiri.

21 Iro yawisanintanakimi, iñaapaa-tziiri Ja-
cobo aajatzi Juan, iririntzi. Ari isaikajiiitzi irirori
iwitoki iwawithai-tziro iithari-minto itsipatakari
iriri paitachari Zebedeo. Yamiñanakiri aajatzi
irirori,

22 yookanakiri iriri iwitoki, iyaatanakiri Jesús.

Iyomitaantaki Jesús maaroni nampitsiki

23 Ithonka-kiro yaniitakiro Jesús anta
Tapowiniki, iyomitaantaki maaroni nampitsiki
tsika yapatota-piintaita, ikamantan-takiro

Kamiithari Ñaantsi tsika okantakota ipinkathari-wintantaji Pawa. Yisitako-takaa-yitaji ikaratzi mantsiya-yitatsiri nampitsiki.

²⁴ Tima ithonka ikima-kotai-tanakiri Jesús anta. Ikimajiitaki aajatzi Tonkaironisatzi, yamayitakiri ishininka ikaratzi mantsiya-tatsiri, yisitako-takaa-yitawakiri. Yamakiri ikaratzi aayitziri kantasi-waita-chari mantsiyarintsi, katsiwai-tatsiri, kamanawai-tatsiri, kisoporoki-waita-tsiri. Yamakiri aajatzi ikyantasiritari piyari. Tima inthonkiri iwawisakota-wakiri Jesús.

²⁵ Tima iyaataa-jiitakiri oshiki Tapowini-satzi, Apipakowinisatzi, Aapatyaawini-satzi, poñaayi-tanain-chari pasiniki inampiki-payi Judá-iti, aajatzi intatzikiro Pariñaaki.

5

Ikinkithatzi Jesús tonkaariki (Lc. 6.20-23)

¹ Ikanta iñaakiri Jesús oshiki apatowintakariri, tonkaanaki otzisiki, ari isaikapaaki anta. Pokapaaki iyomitaani-payi, ipiyotzi-mintapaakari.

² Ari iyomitaa-yitakiri, ikantziri:

Ikantakota kimosiritaatsini

³ “Kimosiri inkantajyaa sipita-siriri, tima iriitaki ñaajironi ipinkathari-wintantaji Inkitsatzi.

⁴ Kimosiri inkantajyaa iraaninta-waita-chari, tima iriitaki yoimosirinkai-tajiri.

⁵ Kimosiri inkantajyaa tsinampa-siriri, tima iriitaki saikaatsini kamiitha kipatsiki ikasiya-kaita-kiriri.

⁶ Kimosiri inkantajyaa amina-mina-tzirori inkamiitha-siriti, tima aritaki iñaajiro inintziri.
*

⁷ Kimosiri inkantajyaa nisironka-tantatsiri, tima aritaki inisironkai-tairi irirori.

⁸ Kimosiri inkantajyaa kitisiriri, tima iriitaki ñaajirini Pawa.

⁹ Kimosiri inkantajyaa oitsimaryaana-taniri, tima iriitaki inkantaitiri: “itomiyaayi Pawa in-ajiitzi.”

¹⁰ Kimosiri inkantajyaa inkimaatsita-kayityaari ikamiitha-siritzi, tima iriitaki ñaajironi ipinkathari-wintantaji Inkiti-satzi.

¹¹ Kimosiri pinkantajyaa imaninta-waitaitimi, inkimaatsi-takai-tyaami, inthaiya-kowaitaityaami okantakaan-tziro pikimisantaana.

¹² Tharowinta pinkanta-yityaa, tima Pawa pinatajimini inkitiki. Pinkinkithasiritiro tsika ikantai-takiri pairani ikimaatsi-takaitari itanakarori Kamantan-tzinkari-payi.”

Osiyarori tziwi

¹³ “Pisiyakaro awiroka-payi tziwi. Aririka inkonowaitiro tziwi tsika ompaityaa, airo ap-atanaaro inkatyokan-taityaaro. Ontzimatyii imanintaitiro, yookaitakiro osaawiki yaatzika-waitaitiro.”

Kimitariri ootamintotsi

* **5:6** amina-mina-tzirori inkamiitha-siriti = iriitaki osiyariri ayimaniintziri imiri aajatzi itashi ikowa-pirotaji inkamiitha-siritai.

14 “Aririka osaiki nampitsi tonkaariki, okoñaatzi maaroni aririka ootyaa tsitini-paiti, ti omaña nampitsi. Tima kitainka-takotaniri pinatzii, awiroka yomitaa-najirini maaroni atziri, airo pimanimo-tziri okaratzi piyotanajiri.

15 Ari okimitari aajatzi, aririka oishiri ootam-intotsi, ti antatakotiri. Tima owakotziri jinoki inkitainka-takotan-tyaari ikaratzi saikatsiri pankotsiki.

16 Ari pinkanta-najyaari awiroka, pisaikayitanaji kamiitha iñaantyaamiri pishininka-payi okamiithatzi okaratzi pantayi-tanajiri. Irootaki impinkatha-tanta-jyaariri irirori Asitairi Inkitsatzi.”

Ikinkitha-takotziro Jesús Ikantakaan-taitsiri

17 “Airo pikinkithasiri-tasita nopokatzi nowashaanta-kayimiro Ikantakaan-taitsiri, airo nowashaanta-kayimiro aajatzi ikinkitha-takotakiri pairani Kamantan-tzinkari. Apatziro nopoki nomonkara-takaa-yitajyaaro okaratzi ikinkitha-takoi-takiri pairani.

18 Omapiro onthonkajyaa kipatsi aajatzi inkiti, airotzimaita awisasita Ikantakaan-taitsiri irojatzii omonkara-tanta-kyaari maaroni. †

19 Airorika pithotyiro Ikantakaan-taitsiri, airorika pikaman-tajiri pishininka inkimantajyaarori irirori, airo panintaajaro ipinkathari-wintantaji Inkitsatzi. Iriima matakirori ithotyiro iyomitaan-tajiro, iriitaki iriipiro-taatsini tsika impinkathari-wintantaji Inkitsatzi.

† 5:18 Ikantakaan-taitsiri = jota, tilde = yanini-payi sankinarintsi

²⁰ ¿Pisiyakaan-tzima kamiitha-siri ikanta Yomitaan-taniri aajatzi Nasitantaniri? Airorika panaajiri awiroka pinkamiitha-siritaji, airo piñaajiro ipinkathari-wintantaji Inkiti-satzi.”

Ikinkitha-takotziro Jesús kisaantsi

(Lc. 12.57-59)

²¹ “Piyojii-tziro awiroka okaratzi ikantaitakiriri pairani awaisatzitini, ikantaitziri:

Airo piwamaantzi. Aririka piwamaantaki, aritaki iwasankitaitakimi awirori.

²² Iroka nokantzi naaka: Airo pikishiri pishininka, iwasankitaitzimi = kari. Airo pikanta-waitziri: ‘Ti piyowaiti awiroka.’ Aritaki iwasankitaitakimi pinkatharintsiki. Ti onkamiithati pinkisa-niinta-waitiri pishininka piitamasontzi-waitiri, patsipitaro = kari pintaajyaa sarinkawiniki. ‡

²³ Tima paapiintziri pipira pasitakaari Pawa pimpomi-tiniri, iro kantacha aririka pinkinkithasiri-tapaakiro tzimatsi kisanitzimiri pishininka,

²⁴ pookanakiri pipira pasitakaariri, pijatasitiri kisakimiri. Pinkantairi: ‘Ashininká, thami aakamiithata-wakaajyaa.’ Aririka paapatyaa-wakaajyaa, pimpiyi pomitairontsiki, pimpomitapajiniri Pawa pasitakaariri pipira.

²⁵ Tzimatsi-rika kishimini, piñaatyiri yaanakimi pinkatharintsiki, pintharo-wakoti awotsiki, pinkantiri: ‘Airo pikisawaita, thami aakamiithata-wakaajyaa.’ Tima aririka yariita-kaakyaami pinkatharintsiki, inkantakiri

‡ 5:22 pishininka = pirintzi, pitsiro

impiratani: ‘Paanakiri yoka.’ Aritaki
yaitanakimi yasitakoitimi.

²⁶ Airorika pipinata-sitari ikaratzi ikowako-
takimiri, airo yoimisitowa-kaantajimi.
Omapiro.”

Ikinkitha-takotziro Jesús mayimpi-taantsi

²⁷ “Piyotziro awirokaiti ikantakaan-taitakiri
pairani, ikantaitzi:
Airo pimayimpitzi.

²⁸ Iroka nokantzi naaka: Aririka piñiuro
kooya, ompoña ayimawaitimi piniwi-siri-tyaaro,
pimayimpi-siri-takiro.

²⁹ Iroka nosiyakaan-timiro. Iroorika pokipiro
kaaripirota-kayimiri, piwashaantajiro, pinkimi-
takaantiro pinkitho-ryaatyiiromi, piroki. Tima ti
pininti patsipi-tajyaaro sarinkawini onkanta-
kaantiro poki, tima irootaki kamiitha-tatsi
pisaika-pityaakitaji.

³⁰ Iroorika pakopiro kaaripirota-kayimiri,
piwashaantajiro, pinkimitaan-tairo pinchika-
tyiiromi pako, pookiro. Tima ti pininti patsipi-
tajyaaro sarinkawini okantakaan-tziro pako,
tima irootaki kamiitha-tatsi pisaikaponthokitai.

Ikinkitha-takotziro Jesús ookawakaantsi

³¹ “Ikantaitaki aajatzi pairani:
Aririka yookawa-kaityaa, ontzimatyii impaitiri
tsika osankina-takota yooka-wakaan-
tyaari.

³² Iroka nokantzi naaka. Kaaripiro-siritaki
ikaratzi ookasitarori iina, irooma iñiuro-rika
omayimpitaki kantacha yookiro. Aririka aaw-
itajyaa iroori pasini oimi, omayimpi-tzimo-takiri

itawitari oimintari. Ari inkanta-jyaari aajironi, mayimpitaki irirori.”

Ikinkitha-takotziri Jesús pairyaa-siwai-tariri Pawa

³³ “Piyojii-tziro ikantai-takiriri pairani awaisatzitini:

Airo pipairyaa-siwaitari Pawa.

Tima aririka ontzimi pinkasiya-kairiri Pawa, ontzimatyii pimonkara-tiniri.

³⁴ Iroka nokantzi naaka: Ti onkamiithati pimpairyaa-siwai-tyaari Pawa pimatantyaarori pikanta-yitziri. Airo pipairyaa-siwaitaro inkiti, tima ari isaikiri Pawa anta.

³⁵ Airo pipairyaa-waitziro kipatsi, tima iritaki asitaro Pawa, irootaki ikatziya-chinti-tanta-piintari. Airo pipairyaa-siwaitaro Aapatyaawini, tima aritaki ipinkathari-wintantaji Pinkathari-pirori.

³⁶ Airo pipairyaa-siwaitaro piito, pinkanti: ‘Airorika nomatziro nokantziri, inthatzinkaitinaro noito.’ Tima ti awiroka matironi pishooka-kairo pipai, ipoña pinkisaisitakaajiro.

³⁷ Airo pamatawi-tantzi. Omapiro-rika pantiro pikanta-yitziri, pinkanti: ‘Jii, nomatiro.’ Airorika pantziro, pinkanti: ‘Airo nomatziro.’ Tima ti onkamiithati pishikiyiro piñaani.”

Okantakota kisanintaantsi (Lc. 6.27-36)

³⁸ “Piyojii-tziro awiroka ikantai-takiri pairani: Aririka pinkitho-ryiitiri irooki pasini atziri, okamiithatzi inkisako-wintai-tyaari, inkitho-ryiitai-timiro poki awiroka.

Aririka pinkiryaa-kotiri pasini atziri,
okamiithatzi inkisako-wintai-tyaari
ikiryakoitimi awiroka.

³⁹ Iroka nokantzi naaka. Ti onkamiithati
pimpiya-tyaari kisaniiintzimiri. Aririka im-
pasaitimi kashita-poroni, pisinitiniri imonti-
porotimi impasatimi.

⁴⁰ Aririka yaitimi pinkatharintsiki ininti
yaapithai-timiro pithaari, pisinitiniri yaanakiro
aajatzi piwiwiryakota-piintari.

⁴¹ Aririka impirai-tyaami paanakiro
owaararontsi pookiro niyaanki awotsi,
paanakiro owaararontsi panaakairo tsika
ikantai-takimi pookiromi. §

⁴² Aririka inkantaitimi: 'Pimpina,' okamiithatzi
pimpiri. Aririka inkantaitimi: 'Pimpawakina,
ari noipyajimi,' okamiithatzi pimpiri airo pi-
thañaa-pithatari.

Okantakota itakoitari kisaniiintantatsiri

⁴³ Piyojii-tziro awiroka ikantaitaki pairani:
Pintakota-jyaari pishininka. Iriima ikaratzi
kishimiri, pinkishiri irirori.

⁴⁴ Iroka nokantzi naaka: 'Pintako-tyaari
kishimiri. Pamana-kotairi maaroni inisironka-
tanta-jyaariri Pawa. Airo pipiyatari
kisaniiintzimiri, paakamiitha-tairi.'

⁴⁵ Irootaki ikowa-kayi-takiriri itomiyi-taari
Asitairi Inkiti-satzi. Tima iriitaki owitsika-kiriri
ooryaatsiri kitaityaa-kotziriri maaroni atziri:
kamiitha-siriri, aajatzi kaari-piro-siriri. Irijatzi

§ 5:41 niyaanki awotsi = 1 milla; panaakairo ikantawi-takamira
= 2 milla.

owitsika-kirori inkani, iwaryiiniri maaroni atziri: tampatzika-siriri aajatzi kowiinka-siriri.

⁴⁶ Apatziro-rika pitakotari ikaratzi otakotamiri awiroka, ¿pisiyakaantzi aritaki impinataimi Pawa? Tima airo, irootaki yanta-piintakiri sintsi-wintziriri atziri impinatiri iriitaki yasitakai-yaari iwinkathariti wirakocha.

⁴⁷ Apatziro-rika piwitha-tapaa-kyaari pishininka, ¿aminaasi-waitaantsi iroka? Tima irootaki imata-piintakiri pasini-satzi atziri.

⁴⁸ Pinkamiitha-siri-yitaji awiroka, pisiyako-tajyaari Asitairi Pawa, omapiro ikamiitha-siritaki irirori.”

6

Ikinkitha-takotziri Jesús opasitan-tachari

¹ “Piwashaantajiro piwapyii-motari atziri-payi pikamiithasiri-taimi. Aikiro-rika pijatakaa-tyiuro, tikatsi impinata-jimiri Asitairi Inkiti-satzi.

² Aririka pimpasi-tantyyaa, airo pikanta-kanta-waitzi: ‘Nopasantanka naaka.’ Apatziro ikanta-kanta-waitzi owapyiimo-tantaniri tsika yapatota-piintaita aajatzi tsika ikinaita-piintzi, irootaki impinka-thaitan-tyaariri irirori. Tzi-maki pinkatha-matsi-takiriri irirori.

³ Aririka pimpasi-tyaari awiroka asinonkainkari, airo pikanta-kanta-waitzi, *

⁴ omanani-kiini onkantyyaa pipasitan-takari. Apatziro iyotzi Pawa, tima iriitaki pinatajimini.”

* **6:3** Pisiyakaantiro ti oyotimi pampati tsika opaita antziri pakopiro

Iyomitaantziro Jesús amanaantsi
(Lc. 11.2-4)

⁵ “Aririka pamaniri Pawa, airo pisiyakotari kantasiwairintzi. Tima inkatziya-piinta irirori yapatota-piintaita aajatzi niyaankiniki nampitsi iñaantyaariri ishininka-payi. Tzimaki pinkathamatsi-takiriri irirori. Omapiro.

⁶ Irooma awiroka aririka pamani, pasitakotyaa piwankoki pinkowa-kotiri Asitairi tsipata-kamiri. Iriitaki ñiimini apaniroini, aritaki inisironkatakyaami, iriitaki pinatajimini.

⁷ Aririka pamani, airo papii-pii-tziro okaratzi pikantakiri. Apatziro yapii-pii-tziro pasini-satzi atziri. Iñaajaantzi yapii-yapii-tziro ikantakiri aritaki inkimakiri Pawa.

⁸ Paamawintyaa pisiyakotari = kari awiroka. Tima tikira pinkowa-kotiriita Asitairi kowityii-motamiri, iyotzita-waitakaro irirori okaratzi kowityii-motamiri.

⁹ Iroka pinkanti pamana-piinti awiroka:
Asitanarí, nampitarori inkitiki,
Tasorintsi onatzii piwairo awiroka.

¹⁰ Pimpinkathari-wintajina naaka.
Pantakainaro aka kipatsiki okaratzi pinintakainari awiroka,
Pinkimi-takaan-tajinari inkiti-wiri, pantakairi irirori maaroni pininta-kairiri awiroka.

¹¹ Pimpa-piintina kowityii-motanari noyaari. †

¹² Pimpyaako-tajinaro nokaaripiro-siri-waitaki,
Tima nomatakiro naaka, nopyaako-tajiri ikaratzi owaaripiro-siri-tanarí.

† 6:11 noyaari = pan

13 Airo pisinitana iñaantai-tyaana, inintaiti yanta-kayi-tinero kaari-pirori.

Tima pasi piwajiro pimpinkathari-wintantaji awiroka.

Ari pikanta-jitatziiro otzimimo-tzimi pisintsinka, aajatzi piwaniinkaro. Aritaki okantari.

14 Aririka paripiro-tajyaari ikaratzi kishimiri, aritaki yaripiro-taimi awiroka Asitairi Inkiti-satzi.

15 Irooma airorika paripiro-tari ikaratzi kishimiri, tima airo yaripiro-taami awiroka Asitairi.”

Ikinkitha-takotziro Jesús tziwintaantsi

16 “Aririka pintziwintyaa pisirita-kotyaari Pawa, airo pikanta-kanta-waitzi: ‘Notziwintatyaari Pawa.’ Paamaiyaa pisiyari = kari awiroka kantasiwaitSinkari. Itziwinta-piintawita irirori mantsiya ikantayita, irootaki iyoitan-tariri itziwintatyaa. Tzimaki pinkatha-matsi-takiriri irirori. Omapiro.

17 Irooma awiroka aririka pintziwin-tyaari Pawa, pinkiwa-porotyaa, pinkisityaa kamiitha,

18 airo iyotantaitami pitziwintatyaa. Apatziro iyotimi Asitairi Inkiti-satzi, tima iriitaki pinatajimini.”

Ikinkitha-takotziro Jesús inkiti-sato owaararontsi

(Lc. 12.32-34)

19 “Airo pashaaranta-siwaita aka kipatsiki, oshiki opirikitanaki, ompowanaki, tima tzimatsi oshiki kosintzi aka.

20 iro kamiitha-tatsi pantayi-tairo pisaikantajyaari kamiitha inkitiki. Irootaki kimitajyaaroni pashaarantaa-tyiiyaami inkitiki tsika ti

opiriniki-tapaji, opowani-tapaji aajatzi, tima ti intzimapaji kosintzi anta.

²¹ Tima tsika-rika piwaa-rantaka, aritaki pisirita-piinta-jyaaro.”

Ikinkitha-takotziro Jesús ootamintotsi

(Lc. 11.33-36)

²² “Irootaki oki osiyariri ootamintotsi awathaki. Kamiitha-rika okanta poki, piñaantaro kamiitha, okimiwai-takaro pinkoñiityaa-kotatyiimi. ‡

²³ Tirika ampantyaaro poki, airo piñaantaro kamiitha, okimiwai-takaro pintsitini-kitakotatyiimi.” §

Ikinkitha-takotziro Jesús owaararontsi

(Lc. 16.13)

²⁴ “Tikatsi matironi yantawai-tiniri apiti opiratan-tachari. Tima aparoni ininta-piroti imonkara-tiniri ompira-tantachari, iriima pasini inkisaniinta-nakiri. Ari okantari aajatzi: Tikatsi matironi yantiniri Pawa inintziri irirori, aririka inkinkithasiri-takotai-tyaaro awaararontsi onkimiwai-tanakyaaro iroomi ompiratyaarini.”

Ikinkitha-takotziro Jesús kantzimo-siri-taantsi

(Lc. 12.22-31)

²⁵ “Pinkiimi nonkanti: Airo okantzimo-siri-waitami pinkanti: ‘¿Paitama noyaari, opaitama

‡ **6:22** Siyakaawinta-chari okitsi kamiithari, iriitaki atziri pi-mantaniri (kaari masitha-tatsiri), iriitaki ñaajironi inkimathatairo okaratzi yantakairiri Pawa, tima isaikanaatzi okitainkatzi

§ **6:23** Siyakaawinta-chari airorika apantaro oki, iriitaki atziri masithari kaari kimatha-tironi okaratzi yanta-kayiriri Pawa, tima isaikatzi otsitini-kitzi

niriri, opaitama nonkithaa-tyaari?' Tima tzimatsi ankinkithasirita-piintajiri, irootaki kowapiro-tachari, anairo okaratzi awayita-piintari, aajatzi akithaayita-piintari.

²⁶ Thami ankinkisiryaa-takotiri tsimiri-payi. Ti impankitiro iyaari, ti iwitsiki iwanko iwantyaarori iwankiri. Iro kantacha, Pawa opapiintziriri okaratzi iwayitari. ¿Tima intakopiro-tyaami awirokaiti Pawa?

²⁷ Aikiro-rika pijatakaa-tyiuro onkantzimo-siri-waityaami ¿arima pinkantakiro piwawi-niintawairo pisarintsiti?

²⁸ Thami ankinkithasiri-takotiro incha-tyaakipayi, ti añiuro antawaiti, ti ontyaawintyaa onkithaa-tyaari. Titzimaita onkantzimo-siri-waityaaro, onkanti: '¿Opaitama nonkithaa-tyaari?' *

²⁹ Owaniinka kamiitha, anairi iwaniinkata Salomón, pinkathari-tatsiri pairani.

³⁰ Tima iriitaki Pawa owaniinka-tzirori. Okantawita kapichiini añaaawitaro owaniinkatapainta, iro osamani tikatsi apantyaaroni aririka onkama-tyaa-tanaki, inchikai-takiro, intayii-takiro. ¿Airoma ikimpoyaa-wintzimi awiroka Pawa? Aritaki, airo pikiso-siritzi.

³¹ Aritapaaki okantzimo-siri-waitami, pikantzi: '¿Paitama noyaari, opaitama niriri, opaitama nonkithaa-tyaari?'

³² Apatziro okantzimo-siri-waitari pasini-satzi-payi. Irooma awirokaiti, iyotako-tzimiro Asitairi Inkiti-satzi opaita-rika kowityii-motamiri.

* **6:28** incha-tyaakipayi = lirio

33 Tima irootaki kowapiro-tachari impinkathari-wintajimi Pawa, iwamiitha-siritaimi aajatzi, aritaki impayita-jimiro okaratzi kowityii-motamiri.

34 Aritaki okantari, airo okantzimo-siri-waitami opaita-rika awishimo-timini onkitaitita-manaji, aritaki piñaakiro. Tima maaroni kitaitiriki-payi piña-piintakiro okaratzi kantzimo-siri-yitamiri.”

7

Ikinkithata-kotziro Jesús mishakowintaantsi (Lc. 6.37-38,41-42)

1 “Ti onkamiithati pimishakowintanti, paamaiyaa imishakowintai-tzimi = kari awiroka.

2 Aririka pinkanta-kotiri pishininka, aritaki inkanta-kota-nakimi awiroka. Ontzimatyii paamaiyaa, otzimi-kari pantzi-motantani, imapiroitajimi = kari apaata impiyatai-tyaami.

3 Tima osiyawaitakaro aririka ontyaa-kitimi antaro incha-pitoki pokiki, ¿kantachama paminiri pasini tyaakita-chari kapichiini irokiki?

4 ¿Kantachama pinkantiri: ‘Pimpoki naajimiro otyaa-kita-kimiri?’ Otyaaki-taikimi awiroka antaro incha-pitoki.

5 Tima pisiyakari awiroka kantasiwaitsinkari. Ontzimatyii pitawakyaaro awiroka paawairo antaro inchato otzikaa-kimiri pokiki, paminaji kamiitha paanta-jyaaniriri otyaakita-chari kapichiini.

6 Ti impaitiri otsitzi okaratzi tasorin-tsita-tsiri yasitari Pawa. Ti impaitiri aajatzi chancho okaratzi poriryaa-yitatsiri pinapirota-chari, ti iyoti inithaa-wainiti oshiki yoipatsi-waitiro yaatzika-waitakiro. Ti impaita-tyiiri inintawitari, oshiki inkatsimati, aritaki yatsikantaki.” *

Ikinkithata-kotziri Jesús amana-pirotziriri Pawa

(Lc. 11.9-13; 6.31)

7 “Pikamiti, pamina-minatai aajatzi, aritaki impaita-jimiro pinintziri. Pisiyakaantiro aririka pariityaa pankotsiki, pinkanta-paakiri asitarori: ‘Pasitaryiinaro piwanko.’ Aritaki yasitaryaa-kimiro iwanko.

8 Tima aritaki impaitajiri kamitan-tatsiri. Inkarati amina-minataironi, aritaki iñaakaitairi. Aririka inkantanti: ‘Pasitaryiinaro.’ Aritaki yasitaryaaaitakiniri.

9 Aririka inkamitimi pitomi, inkantimi: ‘Apaá, pimpina noyaari.’ ¿Arima pimpakiri mapi? †

10 Aririka inkantimi: ‘Pimpina sima.’ ¿Arima pimpakiri maranki iyaari?

11 Tima piyotziro pitakotari awiroka pitomi-payi, kaari-piro-siri pinawita. Iriitaki

* **7:6** Ikantai-tziri aka: “tasorin-tsita-tsiri yasitari Pawa” aajatzi “poriryaa-yitatsiri pinapirota-chari”, irootaki siyakaa-wintacha Kamiithari Ñaantsi tasorin-tsita-tsiri. Tima irootaki iñaani Pawa osiyariri ikaratzi poriryaa-yitatsiri pinapirota-chari. Iriima otsitzi aajatzi chancho, iriitaki siyakaa-winta-chari ikaratzi kaari nintironi inkimisantairo Kamiithari Ñaantsi, oshiki ikisaniintakiri kamantantzirori. Tirika inintiro inkimisanti, airo yanta-waitaitsiri inkimisanti † **7:9** noyaari = pan

mapirotzirori Asitairi Inkiti-satzi, itakotari maaroni amanayitairiri.

¹² Aririka pininti intakoi-tajyaami, pitawakyaaro awiroka pintakotantyyaa. Tima irootaki kanta-kota-chari Ikantakaan-taitani, irojatzi ikantakiri pairani Kamantan-tzinkari-payi.”

Ikinkithata-koitziro awotsi-manchaki
(Lc. 13.24)

¹³ “Aririka pininti pinkyaa-pankotairi Pawa, pisiya-kayiro pimpampi-thata-tyiromi awotsi-manchaki. Tima tzimatsi pasini awotsipirori, kaari pomirintsita-chani inkinantaityaaro. Tima oshiki pampithata-kirori, iriitaki asinonkaa-chani sarinka-winiki.

¹⁴ Irooma awotsi-manchaki, ti ishikiti kinantyaaroni, iriitaki ariitaa-chani anta tsika irasi iwiro yañaaji.”

Ikinkithata-kotziri Jesús osiyawitariri kaman-tantatsiri
(Lc. 6.43-44)

¹⁵ “Paamawinta-jiityaa awirokaiti yamataw-itzimi = kari osiyawitariri Kamantan-tzinkari, isiyapaa-kyaari ipiraitari ti ikatsima-waiti. Iro kantacha kaari-piro-siriri inatzii, isiyakari owantaniri. ‡

¹⁶ Ontzimatyii ayotiiri kamiitha-rika okaratzi yantayitziri, irootaki ayotantyaari kamiitha-siriri

‡ 7:15 ipiraitari ti ikatsima-waiti = oisha = oveja; owantaniri = lobo

inatzii. ¿Añiiroma chochoki iraitsiri onkitho-kitan-tyaaro owaato kitoochii? Tima ti. ¿Kantachama onkitho-kitan-tyaaro pasini chochokipayi iroori? Tima airo. §

¹⁷ Iroorika inchato saankanata-tsiri oshooki, okitho-kitzi kamiitha. Irooma inchato karipirori, ti ampantyaaro okithoti.

¹⁸ Tima maaroni inchato saankanata-tsiri oshooki, ti onkaaripiroti okithoki. Ari okantari aajatzi inchato sampiya-sita-tsiri osi, ti onkamiithati okithoki.

¹⁹ Tima intowaitatyiiro inchato kaari kithokita-tsini kamiitha, yaitziro intayiiro.

²⁰ Aritaki piyojiita-wakiri awiroka-payi amatawiriri aririka piñaayitakiro okaratzi yantayitiri.”

*Ikinkithata-kotziri Jesús oyotako-pirotairiri
(Lc. 13.25-27)*

²¹ “Tzimawitacha oshiki kantanari: ‘Nowinkathariti pinatzii awiroka, nopinkathatzi-imi.’ Airotzimaita ikyaaji inkitiki tsika ipinkathari-wintantai Pawa. Apatziro inkyaaji ikaratzi antanajirori inintziri Asitanari Inkitisatzi.

²² Apaata aririka namina-kotajiri maaroni yantayitakiri, tzimayitatsi kantayita-jinani: ‘Nowinkathariti, nopairyaa-kimiro piwairo nokinkithata-kotzimi. Nopairyaaakimi nisita-kota-kayiri isakasiritantari piyari. Ari nokimitajiriri aajatzi noshininka-payi, oshiki notasonkawinta-yitaki nopairyiiniri piwairo.’

§ 7:16 chochoki iraitsiri = uva; chochoki-payi = higo

23 Nonkan-tzimaityaari naaka: ‘Ti noyotimi. Pijati intyaatsikaini, omapiro pikaaripiro-siritaki.’ ”

*Ikinkithata-koitziri apiti owitsika-tsiri iwanko
(Lc. 6.46-49)*

24 “Pinkimi. Aririka pinkinkithasiritiro maaroni nokanta-kimiri, aririka pinkimisanta-najiro maaroni, ari okamiithatzi. Irootaki piyota-nityaari. Pisiyaari witsika-tsiri iwanko okiraawiro-pathatzi kipatsi.

25 Oparyaa-witaka antaroiti inkani, amaraaniwitaka. Antaro otampyaa-witaka, ookanta-witapaakaro pankotsi, ti aawyyiuro. Tima owatzika-pirotiyaa kamiitha okiraawiro-pathataki kipatsi.

26 Ari okimitari aajatzi airorika pikinkithasiritziro okaratzi nokanta-yitakimiri, airorika pinkimisanta-najiro, airo piyota-nita. Pisiya-kotakari witsika-tsiri iwanko impaniki-pathatzi.

27 Okanta oparyaa-paaki inkani, amaranita-paaki. Ari otampyaata-paaki, ookanta-paakaro pankotsi, tyaanaki. Ti iñiitajiro.”

28 Irootaki iyomitaa-kiriri Jesús ikaratzi apatowinta-kariri. Okiryaaantzi ikantajiita atziri-payi ikimiri.

29 Tima ti omaña isintsinka iyomitaantzi, yanairi iyomitaantzi Yomitaan-taniri-payi.

8

*Yisita-kota-kaitziri omatziri pathaa-rontsi
(Mr. 1.40-45; Lc. 5.12-16)*

¹ Ikanta yoirinkajaro Jesús ikinkithatakira tonkaariki, iyaatajiri oshiki atziri.

² Ari ipoka-sitakiri omatziri pathaarontsi, ityiirowa-sita-paakari, ikantapaakiri: “Pinkatharí, pinintzi-rika, aritaki onkantaki pisita-kota-kaajina.”

³ Irootaki yakotan-tanakari Jesús, itzinkakiri kapichiini, ikantziri: “Nonintzi, pisita-kotaji.” Isitanaki ipathaa-waiwita.

⁴ Ikantawita-waari Jesús pathaa-waiwita-chari: “Airo pikamanta-kotana. Apatziro piwanakiro pijata-sitiri Ompira-tasorintsitaari, pimatán-tyaarori Ikantakaantani pairani Moisés, paanakiniri Pawa pasitakaariri pipira, irootaki iyotantai-tyaari isita-kotajimi.”

*Yisita-kota-kaajiri Jesús impiratani wirakocha
jiwatziriri owayiri-payi
(Lc. 7.1-10)*

⁵ Ikanta yawisanaki Jesús, ariijiitaka nampit-siki Capernaum. Ari ipokaki ijiwari iwayiriti wirakocha iñiiri Jesús,

⁶ ikantapaakiri: “Nowinkatharítí, tzimatsi naaka nompiratani nowankoki, omapiro imantsiyataki, kisoporokitaki.”

⁷ Ari yakanakiri ikantziri: “Aritaki nojataki nowawisaakotajiri.”

⁸ Ikantanaki irirori: “Oshiki nopinkathatakimi awiroka, tima tikatsi miraawintyaanani naaka, airo okantzi pinkyaa-wankotina. Apatziro

nonintzi pinkanta-kaantiri yisita-kotai, aritaki omatakyaa pinkantiri. *

⁹ Tzimatsi ompiratanari naaka, tzimatsi aajatzi owayiri-payi nompiratari naaka. Aririka nonkantiri: 'Pijati,' aritaki ijataki. Aririka nonkanti pasini: 'Pimpoki,' aritaki impokaki. Aririka nonkantiri nompiratani: 'Pantiro iroka,' imatziro yantziro."

¹⁰ Okiryaaantzi ikantanaka Jesús ikimakiri ikantaki ijiwariti owayiri. Ikantanakiri ikaratzi oyaatakiriri: "Iriitaki matakirori yoka ikimisantzi, tima aka inampiitiki Israel-iiti tikira noñii aparoni siyaarini. Omapiro.

¹¹ Pinkimi, aririka impinkathari-wintantai Inkiti-satzi, aritaki intzimaki oshiki pasini-satzi poñaachani pasiniki nampitsi, yanintaajyaa isaikakaajiri awaisatzitini Abraham, Isaac aajatzi Jacob.

¹² Airotzimaita itzima-pirotaji ashininka saikaatsini anta. Iriitaki inintawitaitari impinkathari-wintairi maaroni anta, tima oshiki ipiyathataka, irootaki yookanta-jyaariri otsitini-kitaki. Ari irawaita-jyaari, yatsikai-kiwaitajyaa inkimaatsitajyaa."

¹³ Ipithoka-sita-naari ijiwariti owayiri, ikantziri: "Pimpiyi piwankoki. Pimatakiro pikimisantzi awiroka, irootaki yisita-kotantajyaari pimpiratani." Apatha-kiro yisita-kotanaki impiratani iwankoki.

* **8:8** Yoka ijiwari iwayiriti wirakocha, kaari Judá-iti, pasini-satzi atziri inatzii. Pairani ti inkyaa-wankotiri Judá-iti pasini-satzi kaari ishininkatyaa.

*Yisita-kota-kaajiro Jesús irayiro Pedro
(Mr. 1.29-34; Lc. 4.38-41)*

¹⁴ Ikanta ikinanaki Jesús iwankoki Pedro. iñaapaa-tziiro irayiro onaryaaka, omatatziiro okatsirinkawaitsi.

¹⁵ Itzinka-paakiro kapichiini irakoki, isita-kotanaki. Piriintanaka, aminayita-wakiniri ompaita opawakiriri.

Isitakotakaaki Jesús oshiki mantsiyayitatsiri

¹⁶ Okanta otsitiniityaanaki, yamaita-paakiniri oshiki yaayiri piyari. Yisita-kota-kaayitairi ikisatha-yitakiri iwiyariti. Yisita-kota-kaaki aajatzi ikaratzi mantsiyayita-tsiri.

¹⁷ Ari omonkaratari ikamantantakiri pairani Kamantan-tzinkari Isaías, ikantaki: Iriitaki aanakiro amantsiyari, Irijatzi aanakiro okaratzi akimaatsi-yitari.

*Nintawitachari iyaatiri Jesús
(Lc. 9.57-62)*

¹⁸ Ikanta iñaakiri Jesús ishiki-pirota-paaki atziri apato-tawintariri, ikantanakiri iyomitaani: “Thami amontyaaji intatzikirona.”

¹⁹ Ikantawita-waari Yomitaan-taniri: “Yomitaanari, nonintzi noyaata-nakimi tsika pinkinayiti awiroka.”

²⁰ Yakanaki Jesús, ikantziri: “Tzimatsi imoro kowincha imaanta-piintari, aajatzi ikimita tsimiri-payi tzimatsi imayiro. Iriima yoka Itomi Atziri ti ontzimi iwanko imaanta-piintyaari irirori.”

21 Ari ikantanaki iyomitaani: “Yomitaanarí, noninta-witaka naaka noyaata-nakimi, airotzimajita iroñaaka, nonintatzii noñiuro nonkitatanajiri asitanari, aripaiti noyaatimi.”

22 Ikantanaki Jesús: “Piyaatina. Tima inkarati kamasirita-tsiri, aritaki inkitatairi irirori kaminkari-payi.”

Imairintziro Jesús tampyaa

(Mr. 4.35-41; Lc. 8.22-25)

23 Ari ititanaka Jesús pitotsiki, itsipatakari iyomitaani-payi.

24 Ikanta imontyaa-kotanaka, maanaki Jesús pitotsiki. Iro iwiraako-witaka niyankyaaki, omapokakiri iyomitaani-payi antaro tampyaa, otitapaaka nijaa pitotsiki otamaakata-nakira inkaari.

25 Ijata-sitai-takiri Jesús, iwakiryii-paakiri, ikantai-tziri: “¡Yomitaanarí, ampiinkatyii! ¡Piwawisaa-kotajina!”

26 Ikantanakiri irirori: “¿Paitama pitharowantari? ¿Tikirama pikimisanta-pirotzi?” Piriintanaka, imairintakiro tampyaa aajatzi otamakaani inkaari, awisanaki, mairyaatanaji kamiitha.

27 Okiry aantzi ikantawinta-nakari Jesús, antaro ipinkathata-nakiri, ikanta-wakaa-jiita: “¿paitama atzirita-tsiri yoka? Imairintziro tampyaa, aajatzi inkaari.”

Gadara-satzi yaakiri piyari

(Mr. 5.1-20; Lc. 8.26-39)

28 Arijiitaka intatzikiro, aatakota-paaki nampitsiki ipaitai-tziri Gadara. Ari isiya-sita-wakari apiti atziri yaakiri piyari ipoñaakaro kitataari-masiki. Katsima ikantakaakari piyari, oshiki itharowakaitari, ti onkanti inkinaiti anta.

29 Ikaimaa-pirotatzii ikantzi: “¡Jesús, It-omi Pawá! ¿Pivasankita-tyiinama tikirata omonkaratyaata? ¿Tsikama nokanta-kimika awiroka?”

30 Ari isimoka-waijiitzi oshiki chancho anta.

31 Ñaawaitanaki iwiyariti, ikantzi: “Aririka pisita-kota-kaajiri naaka, pintyaantina ipiyotaka chancho.”

32 Ikantzi Jesús: “¡Pijati piyarí!” Jatanaki piyari-payi chanchoki, isaikantapaakiri, irootaki isiyanta-nakari impiritaki, mitaajiita-paaka maaroni inkaariki, apirotaka ipiinkaki.

33 Ikanta iñaakiro aamaako-wintariri chancho okaratzi kantain-chari, siyanaka nampitsiki, ikamanta-paakiri maaroni atziri okaratzi iñaakiri.

34 Irootaki iyatanta-nakariri atziri-payi, iñaapaakiri Jesús, ikantapaakiri: “Ti noninti pisaiki nonampiki, pamini tsika pinkini.”

9

Yisita-kota-kaajiri Jesús kisoporokiri

(Mr. 2.1-12; Lc. 5.17-26)

1 Ikanta ititanaaro Jesús pitotsiki, imontyaaja inampiki.

2 Ari yamaita-kiniri kisoporokiri, yanatakoi-takiri inaryaa-mintoki. Iyosirita-wakiri Jesús

ikaratzi anata-kota-kiriri oshiki yawintaa-paakari, iñaanata-wakiri mantsiyari, ikantziri: “Pinkimo-siriwintyaa ashininká, tima impyaakoi-takimiro pikaaripiro-siri-witaka.”

³ Kimawaki Yomitaan-taniri-payi, ikanta-siritanaki: “Ithainka-tasorintsitatzi yoka.”

⁴ Yotaki Jesús tsika ikanta-siritzi, isampitanakiri, ikantziri: “¿Opaita pikaaripiro-siritantari?”

⁵ ¿Tima onkamiithati nonkanti: ‘Ipyaakoi-tajimiro pikaaripiro-siri-witaka?’ ¿Irooma pinintzi nonkantiri: ‘Pinkatziyi, pijatai?’

⁶ Iroñaaka piyotiri Itomi Atziri otzimi-motziri isintsinka aka kipatsiki, aritaki impyaakotairi kaaripiro-siri-witachari.” Ipithoka-sita-nakari kisoporokiri, ikantziri: “Pinkatziyi, paanajiro pinaryaa-minto, pijatai piwankoki.”

⁷ Ari ikatziyanaja mantsiya-witachari, jataji iwankoki.

⁸ Tima iñaakiri maaroni piyotain-chari, okiryantzi ikantajiitanaka iñaawajiri ijataji. Ikantajiitanaki: “Imapirota-tziiro Pawa, iriitaki matakirori otzimi-motan-tariri itasorinka yoka atziri.”

Yamiñaitanakiri Mateo
(Mr. 2.13-17; Lc. 5.27-32)

⁹ Ikanta yawisanaki Jesús, irojatzzi iñaanta-paariri Mateo, iriitaki yoka sintsiwintan-tatsiri yamaitiniri kiriiki. Ikantapajiri: “Piyaatina.” Ari ikatziyanaka Mateo iyaatanakiri.

¹⁰ Ariitaka iwankoki Mateo iwakaiyaari Jesús, ari itsipatakariri iyomitaani-payi. Tima oshiki

sintsiwintan-tatsiri yamaitiri kiriiki jatanain-tsiri, ijatzitaka aajatzi oshiki antayitzirori kaari-pirori. Ari ikaratzi itsipajiitakari Jesús.

¹¹ Ikanta iñaakiri Nasitantaniri, ikaimakiri iyomitaani Jesús, isampitakiri, ikantziri: “¿Paitama itsipatan-tariri Jesús sintsiwintan-tatsiri yamaitiniri kiriiki aajatzi antayitzirori kaari-pirori? Ti onkamiithati.”

¹² Ikimaki irirori Jesús, ikantzi: “Aririka imantsiyati atziri ipoka-sitziri aawintan-tzinkari, iriima atziri kaari mantsiyatatsi tikatsi ininti irirori.

¹³ Ontzimatyii pinkinkithasiritiro Ikantakaan-tani Pawa, kantatsiri: Ti apatziro nonintzi pamayitajina patsipita-kaani.

Iro nokowa-pirotajiri pinisironkatairi pishininka.

Tima ti nompoka-sitiri ikimita-kaantai-tziri kamiitha-siriri inawita, nopoka-sita-tziiri kaari-piro-siriri nonkaima-siritajiri iwashaantairo kaari-pirori.”

Ikinkithata-kotziro Jesús itziwintaita
(Mr. 2.18-22; Lc. 5.33-39)

¹⁴ Ari ipokajiitaki iyomitaani Juan, isampita-paakiri Jesús, ikantziri: “¿Ipaitama kaari itziwintanta piyomitaani? Tima nontziwintapiintyaa naaka, ari ikimi-tzitari iyomitaani Nasitantaniri.”

¹⁵ Ari yakanakiri Jesús, ikantanakiri: “Aririka ajati aawakaan-tsiki, ¿arima awasirita-paakyaa? Aryaajaini apaata, aririka yaitakiri iimintaitari, aripaiti intziwintaityaa.

16 Tima aparoni paisatori ikithaataitari, aririkami iwapatankai-tantyaaro owakirari manthakintsi, aritaki osaraa-pirotanaki aririka ampithata-nakyaaw owakirari manthakintsi.

17 Ari okimitari aajatzi, ti inkanta-pirotyaaw paisatori misinantsi-naki iwantai-tyaari airyaari iraitsiri. Aririka iwantai-tyaari, aritaki isanaryaanaki, aparata-siwaitakyaaw iraitsiri aajatzi misinantsi-naki. Iriitaki kamiithatatsi owakirari misinantsi-naki iwantai-tyaari, apitiro inithaawakaa airo oyaaripirota-wakaa.”

*Irisinto Jairo aajatzi kooya mantsiyatatsiri
(Mr. 5.21-43; Lc. 8.40-56)*

18 Ikinkithawai-minthaitzi Jesús, ariitapaaka ijiwariti Judá-iti, ityiirowa-paaka impinkathata-paakiri, ikantziri: “Kamaki nosinto, irootaki nopokantari pijati nowankoki pantanta-jyaaro kapichiini pako, añaaajiita.”

19 Ari ijatanaki Jesús, aajatzi iyomitaani-payi, iyaatanakiri.

20 Ari opokapaaki kooya mantsiyata-tsiri, tima oshiki osarintsi asinonkaawaitaka, tzima-kotaki 12 osarintsi, okina-sita-paakiri itaapiiki Jesús, antakiro kapichiini opatziki iithaari.

21 Okanta-siritzi: “Aririka notzinki-takiri kapichiini iithaari, aritaki nisita-kotaji.”

22 Ari ipithoka-sita-nakaro Jesús, ikantziro: “Kimosiri pinkanta-najyaa noshininka, irootaki isitakotaa-jimiri pawintaajana.” Apatha-kiro isitanaki omantsiyari kooya.

23 Ikanta yariita-paaka Jesús iwankoki ijiwariti Judá-iti, iñaapaa-tziiri showiriwintziro ka-

maintsiri, oshiki atziri akiwai-nkatain-chari iraa-jiita.

²⁴ Ikantapaakiri: “Pishikajiiti, ti onkami piraako-jiitakari, omakoryaatzii.” Tima thainkaitakiri Jesús.

²⁵ Imisitowa-paakiri maaroni, kyaapaaki Jesús, yairika-wakota-paakiro, piriintanaja iintsi.

²⁶ Tira imanakoitanakiri Jesús, ikimakoi-tanakiri maaroni anta.

Yisita-kota-kaajiri Jesús apiti mawityaakiri

²⁷ Ikanta yawisanaki Jesús, iyaatanakiri apiti mawityaakiri, ikantzi ikaimi: “¡Ikasiya-kaitani pinkatharini David, pinisironkata-jyaana!”

²⁸ Irojatzí yariitan-tapaakari pankotsiki. Ipoka-paaki okaakiini mawityaakiri, ari isampitakiri Jesús, ikantziri: “¿Tima pawintaakana awiroka aritaki nomatakiro pinintziri?” Ikantajiitzi irirori: “Jii, ari pimatakiro Nowinkathariti.”

²⁹ Akotanaki Jesús, itzinkakiri kapichiini irokiki, ikantziri: “Isita-kota-kaajimi pawintaana.”

³⁰ Apatha-kiro yaminanaji kamiitha. Isintsi-thawita-waari, ikantziri: “Airo pikamanta-kotana nisita-kota-kaajimi.”

³¹ Iro kantacha jaitijiitanaki yokapayi ikamantantanki, ithonka ikimakoi-tanakiri Jesús anta.

Iñaawaita-kaajiri Jesús kisowaantiri

³² Ikanta yamaita-paakiniri Jesús yaayiri piyari, kisowaanti ikantaka.

³³ Tima yisita-kota-kaawakiri Jesús yoka atziri, ñaawaitanaji, imisitowainiri iwiyariti.

Okiryaaantzi ikantanaka atziri-payi, ikanta-siri-jiitzi: “Tira añaapiintiri ashininka-payi imatiro kimityaaroni yantakiri yoka.”

³⁴ Iriima Nasitantaniri-payi, ikantajiitzi irirori: “Ipajiinkatyaari ijiwariti piyari yisita-kota-kaantariri yayiri.”

Sampai-nkataki pankirintsi

³⁵ Tima ithonka yaniitakiro Jesús maaroni nampitsi, iyomitaan-tayitaki tsika yapatota-piintaita. Ikinkithata-piintakiro Kamiithari Ñaantsi, tsika okanta ipinkathari-wintantai. Yisita-kota-kaayitakiri maaroni, tikatsi aparoni mantsiyarintsi pomirintsitzi-motyaarini.

³⁶ Ikanta iñaakiri Jesús oshiki apatowintakariri, antaro itako-sirita-nakari, ikantanaki: “Omapiro yasinonkaayita yoka atziri-payi. Ikimitakari ipiraitari airorika itzimi aamaakowintyaarini.” *

³⁷ Aikiro ikantana-kitziiri iyomitaani-payi: “Isiyakaro yokapayi atziri osampai-nkatzi pankirintsi, titzimaita intzima-piroti atziri koyaaajironi.

³⁸ Pamanairi awirokaiti Awinkathariti, intyaankiita oshiki jatasitirini atziri-payi, tima tzimatsi oshiki kimisantaa-tsini.”

10

Iyosiitaki Jesús 12 Tyaantariiti

(Mr. 3.13-19; Lc. 6.12-16)

¹ Ipoña*a* iyoyaaki Jesús 12 iyomitaani, ipajiinkakiri isintsinka. Imatanakiro irirori

* 9:36 ipiraitari = oisha

iyisita-kota-kaayitziri maaroni kantasi-waita-chari imantsiyari aajatzi ikaratzi ikyaantasiritari piyari.

² Yoka ikaratzi 12 iyoyaakiri Jesús, iriyyitaki ipaitakiri Tyaantaariiti: Itanakarori Simón, ipaitakiri Pedro. Ipoñaapaaka Andrés, iririntzi Pedro. Ipoñaapaaka Jacobo itomi Zebedeo itsipatakari Juan iririntzi.

³ Ipoñaapaaka Felipe, Bartolomé, Tomás, Mateo sintsiwintan-tawita-chari yamaitiniri kiriiki, ipoñaapaaka Jacobo itomi Alfeo, Tadeo,

⁴ ipoñaapaaka Simón, ipaitai-tziri aajatzi Kisakotan-taniri. Ipoñaapaaka owiraantapaakarori Judas Nampitsiwiri, iriitakira pithokasita-kariri Jesús.

Ityaantai-takiri karatain-tsiri 12

(Mr. 6.7-13; Lc. 9.1-6)

⁵ Ipoña ityaankakiri Jesús karatatsiri 12, iyomitaa-yitawakiri, ikantziri: “Airo pikini isaiki pasini-satzi atziri, airo pikinanaki aajatzi inampiki Ositikii-toni-satzi.

⁶ Apatziro pinkina-yitanaki inampiki Israel-iiti, osiyakariri ipiraitari ipyaawitaka.

⁷ Aririka pijatanaki, iroka pinkanti pikamantanti: ‘Irootaintsi impinkathari-wintantaji Inkitsatzi aka.’

⁸ Pisita-kota-kaayitajiri mantsiyari, pañaakaa-yitairi kamatsiri, pisita-kota-kaajiri pathaawaita-tsiri, aajatzi ikyaantasiritari piyari. Tima Pawa nisironkataami awirokaiti, ti ininta-kotimi. Irootaki pimatanaajiri awiroka airo pikowakotantzi, pinisironkatan-tajyaa.

⁹ Airo paanaki nasiyita-chari piiriikiti, *

¹⁰ aajatzi piyaari awotsiki. Airo paanaki pasini pithaari, aajatzi pasini pinkyaan-tyaari piitziki, pikotzikiiri. Tikatsi pasini paanakiri. Tima inkantaiti:

Ipaitziri antawaita-tsiri iwariti.

¹¹ Aririka pariitakyaa nampitsiki, paminapaaki aakamiithata-wakimini, iriitaki pisaiki-motapaaki, irojatzi pawisan-takyaari pasiniki nampitsi.

¹² Aririka pariitakyaa pankotsiki, piwithatan-tapaakyaa.

¹³ Aririka yaakamiithata-wakimi piwithatapaakari, aritaki isaikaji kamiitha. Airorika yaakamiithata-wakimi, aminaa-sitaka piwithawitapaakari.

¹⁴ Airorika yaakamiithatzimi, airorika ikimisantzimi aajatzi, pawisa-pithatiri, pintikanajiro pipatsi-kitziti. †

¹⁵ Iriitaki imapiroiti apaata aririka yaminakoi-tairi maaroni yantayitakiri. Aritaki anaanakiro ikantai-takiri pairani Paamaarini-satzi aajatzi Katsimaarini-satzi. Omapiro.”

Inkimaatsitakaitaimi apaata

¹⁶ “Notyaan-tzimira iroñaaka, pikimitakari ityaantaitziri ipiraitari tsika ipiyota owantaniri. Iro kantacha, ontzimatyii pisiya-kotyaari awiroka-payi kokintzi maranki, pisiya-kotyaari aajatzi siro itsinampa-siri-waitzi. ‡

* **10:9** piiriikiti = ooro, plata, cobre † **10:14** otikirori iipatsi-kitziti ‡ **10:16** ipiraitari = oisha; owantaniri = lobo

17 Paamaiyaa. Tima yaitatyiimi jiwariiki, impasawaitaitimi tsika yapatota-piintaita.

18 Ompoña yaitanakimi isaiki pinkathari-piroriki okantakaan-tziro pawintaajana. Ari pinkinkithata-koyita-jinari anta, inkimayitaji aajatzi pasini-satzi atziri-payi.

19 Aririka piñaakiro yaitanakimi, airo pikantasiiri-waitzi: '¿Opaitama noñaawaita-paakiri?' Tima tzimatsi iyosirita-kayi-mironi opaita piñaawaitiri.

20 Airo piyota-sitaro awiroka ompaityaa piñaawaitiri, iriitakira Tasorinkantsi poñaachari Asitamiriki yotakayi-mironi onkarati piñaawaitiri.

21 Aritaki iñitaki aakaantirini iririntzi iwa-kaantiri. Aakaantirini itomi. Tzimatsi owa-kaantirini asitariri ikisaniinta-nakiri.

22 Oshiki kisaniintimini okantakaaro pikimisantaana. Iro kantacha, ikaratzi oijatanari yawintaajana, iriitaki awisakotaa-tsini. §

23 Aririka inkisaniintai-tanakimi anta, pawisapithatiri. Tima tikira pinthotyiro pijayiti in-ampiki Israel-iiti, piyapaaka yoka Itomi Atziri. Omapiro.

24 Tira iñiiti aparoni iyomitaai-tziri yanairi yomitairiri. Tira iñiiti aajatzi aparoni ompirataari yanairi ompiratariri impinka-thaitiri.

25 Apatziro añiiri aparoni iyomitaai-tziri inkimita-jyaari yomitairiri pairani. Ari ikantari aajatzi ompirataari. Tima oshiki ikisaniintai-takina iroñaaka naaka, ikimita-kaitakina

§ 10:22 awintaa: wairontsi

naakami Nantatsiri. Awiroka imapiroiti inkisaniintaitimi pikimisantaana.”

¿Itzimikama antharowan-tyaari?

(Lc. 12.2-9)

²⁶ “Airo pitharowan-tawaitari yokapayi, tima ontzimatyii onkoñaata-koyitai okaratzi manakowitain-chari, oiñaarontairo kaari ikimatha-witaita pairani.

²⁷ Tzimatsi-rika nonkaman-timiri tsitiniriki, pikamantantairo awiroka kitaipaiti. Tzimatsi-rika nonkinkithata-kayimiri awirokaiti nomananikiini, pinkaman-tairi awiroka maaroni atziri.

²⁸ Airo pitharowan-tawaitari nintatsini iwimi, tima airo imatziro yooka-siritimi irirori sarinkawiniki. Apatziro pintharowan-tyaari Pawa matzirori yapirotantzi, yooka-siritantzi sarinkawiniki.

²⁹ Tima ti impina-piro-wityaa tsimiri-payi, iro kantacha iyotzi Pawa aririka inkamakaranti aparoni. *

³⁰ Tima iyotzityaaro Pawa tsika okaratzi zimatsiri aisi.

³¹ Piñaakiro, tima yaamaa-kotyaari Pawa tsimiri-payi, awiroka imapiroiti yaamaakowintami. Airo pitharowan-tawaitari kisaniintzimiri.

Arika pinkantanti: ‘Nopinkathatairi Jesús’, aritaki imataimi irirori Asitanari inkantakowintaimi

* **10:29** ti impina-piro-wityaa = aparoni kiriiki inkarati-rika apiti tsimiri

32 Aririka pinkantiri pishininka: 'Nopinkathatajiri Jesús,' aritaki nonkantajiri Asitanari Inkiti-satzi: 'Apaá, ipinkathataana yoka.'

33 Irooma pinkantiri-rika pishininka: 'Ti nompinkathatiri Jesús,' aritaki nonkantzi-tyaari naaka, nonkantajiri Asitanari: 'Apaá, ti impinkathatina yoka.' "

Ikinkithata-kota Jesús

(Lc. 12.49-53; 14.26-27)

34 "Airo pikinkithasiri-waita awirokaiti, ti apatziro nopoki noyomitaa-yitajiri atziri-payi yaakamiithata-wakaiyaa aka kipatsiki, okimiwaitakaro namatyimi wisa-mintotsi imaimanita-wakaan-taityaari.

35 iroka nopokan-takari:

Inkisaniantajiri atziri iriri,
Onkisaniantajiro kooya iniro,
Onkisaniantajiro kooya ayiro.

36 Impithoka-sita-wakaiyaa atziri-payi inkisanianta-wakajyaa ikaratzi isaikajitzi iwankoki.

37 Irootaki kamiitha-witacha pintakotyaari piri, piniro, pintsiti-payi. Iro kantacha, iroorika paakowinta-nakyaa pintakotyaari pishininkapayi, anaanakiro-rika okaratzi pitakotana naaka, airo nokimita-kaami naapatyaani.

38 Airorika patsipita-kowintaana pinkimisanta-jina awiroka, pinkimita-kaantairomi ipaikakoi-tatyimimi, tira pinkamiithati nasitajyaami naaka.

39 Tima inkarati itakowaita-chari apaniroini irootaki yantantarori inintasi-waitari irirori, aritaki impyaa-sitajyaa. Iriima ikaratzi atsipi-wintarori yantanajiro nonintziri naaka irootaki ikamawintan-takanari, aritaki yawisako-siritai.”

Impinai-tairi apaata

(Mr. 9.41)

40 “Tzimatsi-rika aapatyii-yaamini, naaka yaapatyaaka. Ari okantari aajatzi, tzimatsi-rika aapatyii-yaanani naaka, iriitaki yaapatyaaka Asitanari otyaanka-kinari aka.

41 Tzimatsi-rika yotimini Kamantan-tzinkari pinatzii irootaki yaapatyaan-tamiri, aritaki pinkaratairi apaata impinatajimi Pawa. Ari okanta aajatzi, tzimatsi-rika yotakimini kamiithasiriri pikanta pikimisantai irootaki yaakamiithatan-tamiri, aritaki pintsipatyari apaata impinataimi Pawa.

42 Aririka iyoitimi awiroka noyomitaani, irootaki ipantai-tamiri piriri okantawitaka ti piriipiro-wityaa awiroka, aritakira impinai-tajiri apaata yoka itakota-kamiri. Omapiro.”

11

Ityaantakiri Juan iyomitaani

(Lc. 7.18-35)

1 Ikaratakiro Jesús iyomitaakiri 12 iyomitaani. Awisanaki ikamantanti maaroni nampit-siki okaratzi tzimatsiri anta.

Ityaantakiri Juan iyotaani

² Tima yasitakoi-takiri irirori Juan kiwaatan-tsiri, ari ikima-kotakiri Saipatzii-totaari okaratzi yantayitakiri. Ityaankaki apiti iyomitaani,

³ isampitiri, inkantiri: “¿Awirokama ipaitaitziri, ‘Pokatsini?’ Kaari-rika awiroka, ¿Tzimatsima pasini noyaa-kotiri?”

⁴ Ikanta yariijitaka, isampita-paakiri Jesús. Ari yakanaki irirori, ikantzi: “Aririka pimpiyanaji, pinkaman-tapajiri Juan okaratzi pikimakiri awiroka, okaratzi piñaakiri nantayitakiri.

⁵ Tima naminakaa-yitajiri mawityaakiri, naniita-kaayitajiri kisoporokiri, nisita-kotakaayitairi pathaa-waita-tsiri, nokimakaa-yitajiri atsikimpityari, nañaakaa-yitajiri kaminkari, nokinkithata-kota-jiniri Kamiithari Ñaantsi asinonkainkari-payi.

⁶ Kimosiri inkantajyaa inkarati kaari kisosiri-wintainani.”

⁷ Ikanta ipiyaaro iyomitaani Juan, isampitanakiri Jesús ikaratzi piyowinta-kariri, ikinkithata-kotziri Juan, ikantzi: “¿Paitama piñaakiri chapinki otzisi-masiki? ¿Iriima piñaaki kimitarori saworo opiyonka-tonkita-kaaro tampyaa? *

⁸ ¿Piñaakirima iwaniinkata ikithaata? Ti. Tima inkarati waniinkata-chari ikithaata, isaikapankotziri pinkathari.

⁹ Irootaki pijata-sitan-tariri piyotzi Kamantan-zinkari inatzii. Tima imapirota-tziiro irirori yanaanakiri pasini Kamantan-tzinkari-payi.

* **11:7** kimitarori saworo opiyonka-tonkita-kaaro tampyaa = atziri sipita-siriri

10 Tima iriitaki isankinata-koitakiri pairani, ikantaitaki:

Pamini, aritaki nontyaantaki ityaaroni inkamanta-kotimi,

Iriitaki witsikaan-timini tsika pinkina-paaki.

11 Pinkimi nokantzi naaka: Pairani oshiki atziri tzimawitain-chari, tikatsi anairini Juan Kiwaatan-tatsiri okaratzi iyota-nitakari. Iriima inkarati tsinampa-siritaa-tsini, impinkathari-wintairi Pawa inkitiki, aritaki yanaa-kotairi irirori Juan. Omapiro.

12 Tima owakira yitanta-nakarori Juan ikinkithata-kaimi irojatzi iroñaaka, tzimatsi oshiki nintatsiri sintsiini iñiuro impinkathari-wintairi Inkiti-satzi. Osiyawaitakaro isintaitzi aririka iwayiritaityaa.

13 Pairani tzimayitatsi Kamantan-tzinkari-payi aajatzi Ikantakaan-taitani, irootaki ikamantantai-takiri irojatzi itziman-takari Juan.

14 Iriitakira Juan ikinkithata-koitakiri pairani, tima iriitaki Elías-tatsiri pokatsini. ¿Pikimisantziroma?

15 Kowirori inkimathatiro, inkimisanti.

16 ¿Ipaitama nosiyakaan-tiriri yokaiti atziri? Isiyakari washaantawai-rintzi iintsi aririka isiyakaa-waityaa owaankiirin-tsiki, ikaima-kotawakaa-jiita,

17 ikanta-wakaa-jiita: ‘Thami ashowiriti amashaitan-tyaari.’ Ti ininti. Ikantawita: ‘Thami ampanthai awasiritan-tyaari.’ Ti ininti.

18 Aritaki pikanta-jiitaka awirokaiti. Piñaawitakari Juan, itziwinta-paaka, ti

imirityaaro kachori, pikanta-jiitakiri: 'Tkyantasirityaari piyari, irootaki itziwaitantari.'
 19 Ipokawitaka Itomi Atziri, ti intzityaaro irirori owaritintsi, iriro kachori. Pikanta-jiitakiri: 'Kaari-pirori inatzii, niyawai-rintzi, sinki-ryaantzi. Yaapatyaari sintsiwintan-tatsiri yamaitiniri kiriiki, yaapatyaari aajatzi kaari-piro-siriri.' Tikatsi ompaityaa, tima aririka iñiitairo onkarati awisatsini apaata, ari iyoitairi omapiro iyota-nita."

*Ikanta-machiitziri kisosirita-tsiri
 (Lc. 10.13-16)*

20 Ipoñaa ikinkithata-kota-nakiri Jesús ikaratzi ñaawita-karori itasonka-wintantzi nampitsiki, titzimaita iwashaantiro ikaaripiro-siri-jiitzi. Ikantzi:

21 "Ikanta-machiitzimi Simapankoni-satzi aajatzi nampitarori Corazín. Oshiki piñaawitakaro notasonka-wintantaki, titzimaita pinkimisanta-jiiti. Iriimi ñaakinani Mapini-satzi aajatzi Simaa-satzi, aritaki inkithaata-nakyaaromi mirimasitatsiri kithaarintsi, saikawaita-nakimi samanpoki iwasirita-kotyaa ikaaripiro-siri-yitaki, inkimisan-tajimi maaroni iriroriiti. †

22 Awirokataki imapiroiti iwasankitaitiri apaata aririka yaminakoi-tairi maaroni yantayitakiri. Aritaki anaanakiro ikantai-takiri pairani Mapini-satzi aajatzi Simaa-satzi.

† **11:21** Tima yokaiti nampitarori Corazín aajatzi Simapankoni-satzi, Judá-iti inatzii. Iriima Mapini-satzi aajatzi Simaa-satzi, pasini-satziiti inayitzi, ti ishininkatyaari Judá-iti

²³ Aajatzi awirokaiti nampitarori Capernaum, pikinkithasiriwita pijatai inkitiki, apatziro pi-jamatsitaji tsika ikinayitzi kaminkari. Iri-imi ñaakinani pairani Paamaarini-satzi okaratzi piñaawitakari awirokaiti, irojatzi osaikimi in-ampiiti.

²⁴ Awirokataka imapiroiti iwasankitaitimi apaata aririka yaminakoi-tairi maaroni yantayitai-takiri. Aritaki anaanakiro ikantai-takiri pairani Paamaarini-satzi aajatzi Katsimaarini-satzi.”

*Pimpoki nosaiki naaka, pimakoryaaji
(Lc. 10.21-22)*

²⁵ Irootaki yamananta-nakari Jesús, ikantzi: “Apaá, tima awiroka pinkathari-wintziriri inkiti-satzi aajatzi kipatsi-satzi, oshiki notharowin-takami. Tim aawiroka omani-motakiri yotaniri-iti iroka-payi, iriitaki piyotakaa-yitai osiyariri iintsi itsinampa-siritzi.

²⁶ Ari okanta, tima irootaki onimota-kimiri awiroka Asitanari.”

²⁷ Ikantanakiri piyowinta-kariri: “Iriitaki Asitanari oyotakaa-narori maaroni. Apatziro iyotana irirori, tima Itomi iwana. Ari nokimitari naaka apatziro noyotziri Asitanari, kantacha noyotakaa-yitajiri nonintziri naaka iyotajiri.

²⁸ Aririka piñiuro onkantzimo-siri-waityaami, ompomirintsitzi-mowaityaami, pimpoki nosaiki naaka, aritaki nomakoryaa-sirita-kaayitaimi.

²⁹ Okimiwaitakaro ontzimi-rika opaita nonkima-tinata-kaiyaamiri. Tim a tzimatsi

nonintziri noyomitaimiri: tima naaka tsinampa-siri. Aritaki piñaajiro nomakoryaa-sirita-kaajimi.

³⁰ Tima okaratzi nokima-tinata-kaamiri naaka, ti ompomirintsi-pirotyaa.”

12

Ikinkithata-kotziro Jesús kitaitiri imakoryaan-taitari

(Mr. 2.23-28; Lc. 6.1-5)

¹ Okanta kitaitiriki imakoryaan-taitari, ikini-mota-nakiro Jesús pankirintsi-masi. Ari isapiryanaki okithoki pankirintsi iyomitaani Jesús, tima intashaa-jiitatzii.

² Iñaakiri Nasitantaniri, ikantanakiri Jesús: “Paminiri piyomitaani isapirya-kiwaitatzii kitaitiriki imakoryaan-taitari, tima ti osinitaa-ntsiti isapirya-waitaiti.”

³ Akanaki Jesús ikantziri: “Tima piñaanata-kotiri pinkatharini David aantawita-kariri itashi itsipatari ikarajiitzi.

⁴ Ikyaaiki tasorintsi-pankoki, iwakaro tasorintsi-tsiriri owaritintsi, ipakiri ikarajiitzi. Ti osinitaan-tsiwityaa, apatziro iwapiintaro Ompira-tasorintsitaari.

⁵ Tima piñaanatiro Ikantakaan-taitsiri, tima yantawaita-piinti Ompira-tasorintsitaari kitaitiri imakoryaan-tairi tasorintsi-pankoki, tikatsi kisantyaarini.

⁶ Nokantzi naaka, tzimatsi aka ipinkatha-piroitzi, iriitaki anairori tasorintsi-panko.

⁷ Irootaki isankinata-koitakiri pairani, ikan-taitzi:

Ti noninti pamajina pipira pintaajinari,
Irootaki noninta-pirotajiri pintakota-jyaari
pishininka.

Aririka pikimathatiromi iroka, airo pikisan-
tarimi yokapayi, tima ti inkaaripiro-siriti.

⁸Tima yoka Itomi Atziri pinkathari-pirori inatzii,
yanairo kitaitiri imakoryaan-taitari.”

Atziri kisowakori
(Mr. 3.1-6; Lc. 6.6-11)

⁹ Ipoñaa yawisanaki Jesús, kyaapaaki
yapatota-piintaita.

¹⁰ Ari isaikakiri anta kisowakori. Ikanta
Nasitantaniri-payi, isampitakiri Jesús, ikantziri:
“¿Sinitaa-ntsita-tsimaa yisita-kota-kaantaiti ki-
taitiri imakoryaan-taitari?” Irootaki isampitan-
tariri okantantyaari inkanta-kotiri.

¹¹ Yakanaki Jesús, ikantziri: “Tira pamina-
sityaari awiroka pipira aririka intityaa omoro-
naki kitaitiri imakoryaan-taitari, pitakotari,
pinosikiri.

¹² Iriitaki itako-piroitari atziri, yanairi ipi-
raitari. Tima sinitaa-ntsitatsi anisironkatantya
kitaitiri imakoryaan-taitari.” *

¹³ Iñaanata-nakiri kisowakori, ikantziri:
“Pintharyaawakotai.” Kantanaka ikantakiri,
akotanaji kamiitha atziri, okimita-naaro pasini
irako.

¹⁴ Ari isitowa-jiitanaki Nasitantaniri yapatoji-
itaka, ikinkitha-tawakaa-jiitakani, ikanta-wakaa-
jiita: “¿Tsikama ankanti-rika Jesús ampyaakaan-
tyaariri?”

* **12:12** ipiraitari = oisha = oveja

Isankinata-koitzi-takari pairani Jesús

¹⁵ Yotaki Jesús ikowaitatzii iwaitiri, irootaki yawisan-tanakari. Iyaatanakiri oshiki atziri, yisita-kota-kaayitaki oshiki mantsiyari.

¹⁶ Isintsi-thawitakari ikantziri: “Airo pikamanta-kotana.”

¹⁷ Ari omonkaratari ikinkithatakiri pairani Kamantan-tzinkari Isaías, ikantzi:

¹⁸ Yoka nompiratani, iriitaki noyoyaakiri.

Notakotani inatzii, iriitaki oimosirinkanari.

Oisokiro iwiro Notasorinka,

Ikinkithata-kaajiri pasini-satziiti atziri ikamantairi tampatzika-siritan-tatsiri.

¹⁹ Airo ikaima-waitzi irirori,

Airo ikimaitziri isinchii-nkawaiti inkinkithata-kotyaa owaankiirin-tsiki-payi.

²⁰ Airo iwatsi-piroitziro isatairo sonkari sataawita-chari,

Airo iitsiwakiro paamari-minki tsiwaki-mataintsiri,

Irojatzii imatanta-jyaarori yitsinampairi iñiitairo iroopirori. †

²¹ Iriitaki iyaakoniintairi pasini-satziiti atziri. ‡

Kisimatziriri Tasorinkantsi
(Mr. 3.20-30; Lc. 11.14-23)

† **12:20** Siyakaawinta-chari sonkari aajatzii paamari-minki tsiwaki-mataintsiri, iriitaki atziri-payi kimisanta-tsiri kapichini, asinonkaa-siri-yitachari, mantsiya-siri-yitatsiri, sipita-sirita-tsiri, tima aritaki inisironkatairi Jesús, airo isinitziri yokaiti yasinonkaa-yitajyaa, tima aawyaasiri inkanta-kaayita-jyaari, isiri-pirotajyaa. ‡ **12:21** Paminiro ‘Tsika Ikantai-tziro Ñaantsi-payi’ okanta-kota ‘Wairontsi’.

22 Ari yamaita-kiniri Jesús yaakiri piyari. Tima mawityaaki ikantakaakari, ikiso-waantita-kaakiri. Imatawajiri yisita-kota-kaawajiri, aminanaji kamiitha, ñaawaitanaji.

23 Okiryaantzi ikantanaka maaroni atziri, ikantajiitzi: “¿Iriima yoka ikasiya-kaita-kiriri pinkatharini David?”

24 Kimajiitaki irirori Nasitantaniri, ikantajiitzi: “Yoka atziri isintsitakaa-tziiri Nantatsiri, irootaki yisita-kota-kaantariri ikaratzi yaakiri piyari.”

25 Yotzimaitaka irirori Jesús ikinkithasiritakari Nasitantaniri, ikantanakiri: “Aririka imaimanita-wakaiyaa atziri tsika ipinkathari-wintai-tziri, aritaki yooka-wakaanakyaa. Aririka imaimanita-wakaiyaa atziri inampiki, aritaki yooka-wakaanakyaa. Aririka imaimanita-wakaiyaa atziri tsika isaika-wankota-wakaa, aritaki yooka-wakaanakyaa.

26 Ari ikantzitari aajatzi piyari aririka imaimanita-wakai-yaami. Aritaki yooka-wakaanakyaa, ¿airoma ithonka yooka-wakaanakyaa?

27 Iriirikami Kamaari Nantatsiri osintsi-takainari naaka, ¿irijatziima sintsitakairiri piyomitaani awiroka yisita-kota-kaantariri ikaratzi yaakayitziri? Aririka okanta pikamanta-kota-tziiri piyomitaani, aritaki inkisantakyaamiro okaratzi pikantakiri.

28 Irooma naaka ipanaro isintsinka Tasorinkantsi poñaachari Pawaki, irootaki nomatan-tariri nisita-kota-kaayitziri ikaratzi yaakiri piyari. Tima imapokakimi awiroka-payi Pawa ipinkathari-wintantai.

29 Tima aririka inintaiti inkositaitiri atziri sintsita-tsiri kamiitha, ontzimatyii yitaita-wakyaari yoosotaitiri, airo ikantanaja inkisakowintyaaro yasiyiwitari yayitaitiri.

30 Tima inkarati kaari aapatyaanari naaka, iritaki kisaniintanari. Ikaratzi kaari amitakotinari inkoyaa-kotina, yaparata-kota-tyaana.

31 Pinkimi nokantzimiri naaka: Kantatsi Pawa yaripirotyaari antayitzirori kaari-pirori, ari inkimitairiri ñaawaitzirori kaari-pirori-payi. Iriima kisimata-kirini Tasorinkantsi, airo yaripiroi-taari.

32 Ari okantari aajatzi: Kantatsi yaripirotyaari Pawa kisimatirini Itomi Atziri, iriima kisimata-kirini Tasorinkantsi, airo yaripirotaari.

33 Tima osiyawaitakaro aririka iñiitiro kamiithari chochoki, iyotaitzi kamiitha okanta owaato. Irooma piyanta-tsiri chochoki, iyotaitzi kaari-pirori onatzii owaato.

34 Tima pisiyakari maranki awirokaiti, kaari-piro-siri pikanta-jiitaka. Tikatsi pinkantyyaa piñaawaitiro kamiithari, ti onkamiithati okaratzi pikinkithasiri-yitari, irootaki okaaripirotantari piñaawai-yitziri.

35 Tima aparoni kamiithasiriri ikinkithasiritaro kamiithari, irootaki okamiithatantari yantayitziri. Iriima kaari-piro-siriri ti inkinkithasirityaaro kamiithari, irootaki okaaripirotantari yantayitziri.

36 Iro kantacha nokantantari naaka, apaata aritaki yaminakoi-tairo kowiinka-yitatsiri ñaantsi okaratzi iñaawai-yitziri atziri-payi.

37 Kamiitha-rika okanta piñaawai-yitziri, ar-

itaki yaakamiithai-tajimi. Tirika onkamiithati, inkantai-taimi: ‘Kaari-pirori pinatzii, oshiki pinkimaatsi-waitajyaa.’ ”

Inintzi kaari-piro-siriri-payi intasonka-wintan-taiti

(Lc. 11.29-32)

³⁸ Ari yakanaki Nasitantaniri aajatzi Yomitaan-taniri, ikantzi: “¡Yomitaanari! Nonintzi noñaajimi pintasonka-wintanti.”

³⁹ Ikantzi Jesús: “Tima kaari-piro-siriri pina-jiitzi awiroka, oshiki pithainkakiri Pawa pin-intzira piñiina nontasonka-wintanti. Airodzi-maita nomatziro, apatziro piñiuro awishi-motakiriri pairani Kamantan-tzinkari Jonás.

⁴⁰ Tima iniyakiri antari kyaatsi, okaratzi mawa kitaitiri aajatzi mawa tsitiniri isaikaki imotyaaki. Aritaki inkanta-jyaari yoka Itomi Atziri inkitawita-paintyaa kipatsiki onkarati mawa kitaitiri aajatzi mawa tsitiniri.

⁴¹ Apaata aririka yaminakoi-tajiro okaratzi yantaitziri, aritaki imishakowintaimi Inawini-satzi, tima ikimisantakiri pairani irirori Jonás, iwashaanta-najiro yantayitziro kaari-pirori. Tima yoka saiki-mota-kimiri awiroka-payi yanairi Jonás.

⁴² Apaata aririka yaminakoi-tajiro okaratzi yantaitziri, aritaki omishakowintaimi kooya pinkatha-rotatsiri pairani kirinkanta, tima opokaki pairani iroori isaiki yotaniri pinkathari Salomón, okimisantakiri. Tima yoka saiki-motakimiri awiroka yanairi Salomón.”

Ipiya-sitanta piyari
(Lc. 11.24-26)

⁴³ “Tima osiyawaitakaro isaika-siritantyaarimi piyari aparoni atziri, iwankotsi-titakaro yañaa-minto. Aririka yookawitai-takyaari, isitako-witaja atziri. Jatanaki piyari inkinawaiti otzisi-masiki, ti iñii tsika isaiki.

⁴⁴ Ari inkanta-siritai piyari: ‘Nompiyaji nowankoki tsika nopoñaaka.’ Piyaaaja piyari, iñaapaa-tziiro kamiitha opisitaka isiri atziri, owaniinka okantaka, tikatsi saikantyaaroni.

⁴⁵ Ijata-sita-nakiri mapirotzirori ipiyaritzzi, ikantakiri: ‘Thami ajati nowankoki, pintsipatyaana ampinkathariti.’ Yamaki ikaratzi 7 piyari. Aritaki yasinonkaa-pirotyaari atziri, anaanakiro yasinonkaawita pairani. Aritaki pinkanta-jyaari awirokaiti.”

Iriniro Jesús aajatzi iririntzi-payi
(Mr. 3.31-35; Lc. 8.19-21)

⁴⁶ Aikiro ikinkithata-kaatziiri Jesús atziri-payi piyowinta-kariri, ariitapaaka iriniro otsipatakari iririntzi-payi, okatziya-paaka intakiroki, okaimakaan-tapaakiri.

⁴⁷ Ikantawitai-takari Jesús: “Ari opoki piniro otsipatari pirintzi-payi, onintzi oñiimi.”

⁴⁸ Yakanaki Jesús, ikantzi: “¿Otzimikama non-iroitari, itzimi nirintzitari?”

⁴⁹ Yookota-nakiri ikaratzi iyomitaa-piintakiri, ikantzi: “Yokaiti, iriitaki nokimita-kaajari nirintzi, irojatzi nokimita-kaajari noniro.

50 Tima inkarati antanajirori inintziri Asitanari Inkiti-satzi, iriitaki nirintzitaari, irootaki notsiro-taari aajatzi noniron-taari.”

13

Isiyakaa-wintziri Jesús pankiwai-rintzi (Mr. 4.1-9; Lc. 8.4-8)

¹ Ipoñaa yawisanaki Jesús isaikawita-paaka pankotsiki, ikinanaki inkaari-thapyaaki. Ari isaikapaaki.

² Ari ipiyowinta-paari oshiki atziri. Ari ititanta-nakari irirori pitotsiki, saikapaaki. Katziya-jiitaka atziri-payi inkaari-thapyaaki.

³ Isiyakaa-winta-tziiniri okaratzi ikinkithata-kairiri, ikantziri: “Tzimatsi pankiwai-rintzi jatatsiri impanki-waiti.

⁴ Ikanta yookaikitakiro iwankiri, tzimatsi ooka-painchari awotsiki, ipokapaaki tsimiri, iwa-paakaro.

⁵ Tzimatsi pasini ookaikita-painchari omapi-poro-kitzi ti ontzima-piroti kipatsi, sintsiini oshooka-witanaka. Ti ontonta-pathatatyii kipatsi,

⁶ sampiya-sitanaki pankirintsi isintsita-paaki ooryaatsiri, tima ti ontzima-piroti oparitha.

⁷ Tzimatsi pasini ookaikita-painchari kitoochii-masiki, anaanakiro kitoochii oshookanaki, kamanaki pankirintsi.

⁸ Irooma pasini ookaikita-painchari okamiitha-pathatzi kipatsi, saankana oshookanaki, kithotanaki maaroni. Tzimanaji okithoki shookapain-tsiri. Aparoni otzima-pirotatzii

okithoki, pasini oshikiniintzi okithoki, pasini kapichiini okitho-kitzi. *

⁹ Kowirori inkimathatiro, inkimisanti.”

¿Opaitama isiyakaa-wintan-tarori Jesús?

(Mr. 4.10-12; Lc. 8.9-10)

¹⁰ Ari isampita-nakiri iyomitaani, ikantziri: “¿Paitama pisiyakaa-wintan-taniriri atziri-payi pikinkithata-kairi?”

¹¹ Yakanaki Jesús, ikantzi: “Isinitai-takimiro awiroka piyota-kotairo ipinkathari-wintantai Inkiti-satzi, iriima yokaiti ti isinitai-tanitiri irirori.

¹² Ikaratzi otzimi-motakiri, aritaki ontzimimopirotairi. Iriima kaari otzimi-motzi, imapirotairi yaapithai-tajiri okaratzi tzimimo-witariri. †

¹³ Irootaki nosiyakaa-wintan-tarori okaratzi nokinkithatziri, aririka yaminawityaa yokaiti, airo iñaamaitaro. Ari inkimawityaaro, airo ikimathata-wakiro nokanta-witariri.

¹⁴ Iriitaki ikinkithata-kotaki pairani Kamantan-tzinkarini Isaías, ikantaki: Pinkima-jiiwityaa, airotzimaita pikimathatziro. Paminaa-jiiwityaa, airotzimaita piñiuro.

¹⁵ Kisosiri ikanta yokaiti.

Atsikimpitya ikantajitaka.

Mawityaaki-yitaki.

Irootaki airo yokichaa-tanta,

* **13:8** Tzimanaji okithoki shookapain-tsiri = okaratzi 100 okithoki, pasini okaratzi 60 okithoki, pasini okaratzi 30 okithoki
 † **13:12** Iroka okanta-kota kinkithata-kota-chari aka: Kapichiini-rika pinkimisanta-wakiro nokanta-kimiri, kapichiini piyotajiro. Irooma pinkimisanta-pirotawaki-rika, oshiki piyotawakiro, aikiro noyotakaa-pirotanakityiimi.

Airo ikimi,
 Airo ikimatha-tantaro,
 Tima airo ikimisantai, airo nowawisaakotajiri
 aajatzi.

¹⁶ Irooma awirokaiti pinkimo-siri-wintairo poki
 aajatzi piyimpita, tima piñaayitajiro, pikimayi-
 tairo aajatzi.

¹⁷ Irootaki inintawitakari pairani Kamantan-
 tzinkari-payi aajatzi kamiithasiriri-payi ifiiromi
 okaratzi piñaakiri, okaratzi pikimayitairi
 awirokaiti. Titzimaita inkimajiitiro. Omapiro.”

*Ikinkithata-kotziro Jesús isiyakaa-wintziri
 pankiwai-rintzi*

(Mr. 4.13-20; Lc. 8.11-15)

¹⁸ “Pinkimi nonkaman-timiro nosiyakaa-
 wintakiri pankiwai-rintzi.

¹⁹ Tzimatsi kimirori nokinkithata-kotziro
 ipinkathari-wintantai Pawa, titzimaita
 inkimathatiro. Aritaki pokaki Kaari-pirori,
 iwashaanta-kaapaakiri ikimisantawita. Iriitaki
 kimitakarori ookaikita-painchari awotsiki.

²⁰ Tzimatsi nintawitarori ñaantsi, ikimisantzi
 sintsiini owakira ikimawakiro. Iriitaki kimi-
 takarori ookaikita-painchari omapi-poro-kitzi.

²¹ Ti iyotako-pirota-tyiuro ñaantsi, ti inkisa-
 sityaaro ikimaatsi-winta-nakaro ikimisantzi,
 iwashaanta-nakiro. Isiyakaro pankirintsi
 sampisitain-tsiri kaari tzima-pirota-tsini
 oparitha.

²² Tzimatsi kimirori ñaantsi, iro kantacha
 oshiki iniwitaro yoimosirinkawaitya,
 ikinkithasirita-kotaro iwaararo, irootaki
 ipyaakotan-takarori ñaantsi, ti inkimisanti.

Ikimitakaro ookaikita-painchari kitoochii-masiki, kaari kithota-tsini.

²³ Tzimatsi pasini kimirori ñaantsi, ikimisanta-nakiro. Yiriipiro-winta-nakiro. Iriitaki osiyakarori pankirintsi shookapain-tsiri okamiitha-pathatzi kipatsi, oshiki-pirotanaki okithoki, pasini amataja oshikiniintzi, pasini kapichiini okithotanaki.”

Ikinkithata-kotziri Jesús pankitzirori kamiitha-hakiri pankirintsi

²⁴ Yapiitakiro Jesús isiyakaa-wintziniri, ikantzi: “Iroka osiyari aajatzi ipinkathari-wintantai Inkiti-satzi, osiyari atziri pankitzirori kamiithakiri pankirintsi.

²⁵ Ikanta imaajiitzi tsitini-paiti aamaako-wintarori, pokaki ikisaniintani yamaki towarisi, ipankitakiro itsipataakiro pankirintsi, piyanaka.
‡

²⁶ Okanta oshookanaki pankirintsi, kithokitanaki. Ari okimitakari aajatzi towarisi itsipataitakirori pankirintsi.

²⁷ Ikanta iñaakiro impiratani, ikamantakiri asitarori, ikantakiri: ‘Tira onkanti okithoti pankirintsi apankitakiri piwaniki, ¿paitama tsipataa-kirori towarisi?’

²⁸ Ikantanaki asitarori iwani: ‘Iriitaki pankitakirori kisaniintanari.’ Ikantzi impiratani: ‘¿Pinintzima nojati nonthoka-yitajiro?’

²⁹ Ikantzi asitarori: ‘Airo, kimitaka ari pinthoka-kotakiro pankirintsi.

‡ 13:25 pankirintsi = trigo

³⁰ Ari onkakarati ontsipatyaaro oshooki, iro-jatzi osampatan-takyaari pankirintsi. Aripaiti nonkantimi: Pichikiro towarisi, pintayiro. Pawi-ikitairo pankirintsi, piwakoyitairo.’ ”

*Isiyakaa-wintziro Jesús yaninita-tsiri okithoki
(Mr. 4.30-32; Lc. 13.18-19)*

³¹ Ari yapiitakiro Jesús isiyakaa-wintziro ikinkithatziri, ikantzi: “Iroka ikanta ipinkathari-wintantai Inkiti-satzi, ikimitakari pankitzirori yaninikita-tsiri okithoki. §

³² Tima yanini okantawita okithoki, aririka oshookanaki, anaanakiro pasini iwankiri iwaniki, antaro ochiwotanaki, aritaki imawosi-yityaari tsimiri-payi.”

*Isiyakaa-wintai-tziro siñakairori yatantaitari
(Lc. 13.20-21)*

³³ Yapiitakiro isiyakaa-wintziro Jesús ikinkithata-kaantziri, ikantzi: “Iroka ikanta ipinkathari-wintantai Inkiti-satzi, isiya-kotaro kooya amiroka-pathatzirori yatantaitari. Aakotakiro pankirintsi-pani okaratzi mawa matzitaki, okonowakiro siñakairori, iro-jatzi osiñanta-kyaari maaroni opatha.”

*Okaratzi Ikinkithatakiri Jesús
(Mr. 4.33-34)*

³⁴ Ari ikanta-piintatyaa Jesús ikinkithata-kairi atziri-payi okaratzi iyomitairiri. Airorika otzimi kinkitharintsi tikatsira iyomitairi.

§ 13:31 yaninita-tsiri okithoki pankirintsi = mostaza

35 Ari omonkaratari ikantakiri pairani Kamantan-tzinkari ikinkithata-kotziri Pawa, ikantaki:

Nosiyakaa-winta-tyiiniri atziri-payi onkarati nonkinkithati-niriri.

Noyomitaajiri kaari iyowita pairani owakira owitsikan-takari kipatsi irojatzu iroñaaka.

Iyomitaan-tziro Jesús osiyakaa-wintari towarisi

36 Ikanta iwithata-naari Jesús ikaratzi piyowinta-kariri, kyaapaaki pankotsiki. Ipiyowinta-paakari iyomitaani, ikantziri: “Piyomitainaro okaratzi pisiyakaa-wintakiri. ¿Paitama osiyakaa-wintari towarisi itsipatai-takirori pankirintsi ipankitai-tziro?”

37 Ari yakanaki Jesús, ikantzi: “Yoka Itomi Atziri iriitaki osiyariri pankita-kirori pankirintsi iwaniki.

38 Irooma owaantsi irootaki osiyarori kipatsi asaikantari. Irooma pankirintsi osiyakaa-wintari ikaratzi ipinkathari-wintairi Pawa. Irooma towarisi osiyakaa-wintari ikaratzi yasiyitari Kaari-pirori.

39 Iriima kisaniantan-tsiri pankita-kirori towarisi isiyakaa-wintari Kamaari. Irooma ikoyaitairo okithoki pankirintsi, osiyakaa-wintaro onthonkajyaa apaata kipatsi. Ikaratzi koyajirori okithoki pankirintsi isiyakaa-wintari Maninkariiti.

40 Piñaakiro tsika ikantai-takiro ithokai-takiro towarisi, yaitanakiro itayiitziro. Osiyakaa-wintaro tsika inkantai-tajiro apaata kipatsi aririka onthonkajyaa.

⁴¹ Intyaan-kairi Imaninkariti Itomi Atziri, yapatotairi kaaripiro-yitatsiri, aajatzi kaaripiro-sirita-kairiri pasini, airo itsipataari ikaratzi ipinkathari-wintairi Inkiti-satzi.

⁴² Yookairi tsika opaamataki pomitaantsi. Ari iraawaitajyaa, yatsikai-kiwaityaa.

⁴³ Iriima kamiitha-siri-yitain-tsiri isaikimotairi Asitariri tsika ipinkatha-ritzi, siparyaa inkantajyaa inkimita-jyaari ooryaatsiri. Kowirori inkimathatiro, inkimisantii.”

Ikinkithata-kotziri Jesús manachari kiriiki

⁴⁴ Yapiitakiro Jesús, ikantzi: “Iroka ikanta ipinkathari-wintantai Inkiti-satzi, isiya-kotari kiriiki imanaitziri owaantsiki. Tzimatsi atziri ñaakiriri, ti onkanti yaanakiri, aajatzi imananajiri, tikatsi inkamanti. Antaro ikimosiri-winta-nakiri kiriiki, jataki ipimantziro okaratzi tzimi-motziriri, yamanantakiro owaantsi.”

Ikinkithata-kotziro Jesús poriryaari pinapirota-chari

⁴⁵ Ikantzi aajatzi Jesús: “Iroka ikanta aajatzi ipinkathari-wintantai Inkiti-satzi, ikimitari nintatsiri yamananti iriipirori poriryaari. *

⁴⁶ Iñaaki iriipirori poriryaari, inintaki yamanantiri. Piyaja inampiki, ipimanta-paakiro okaratzi tzimi-motziriri, yamanantakiri poriryaari.”

Ikinkithata-kotziro Jesús kithari

* 13:45 poriryaari = perla

⁴⁷ Ikantaki aajatzi Jesús: “Iroka ikanta aajatzi ipinkathari-wintantai Inkiti-satzi, isiyari kithata-tsiri. Yaaki oshiki kantasiwaita-chari sima.

⁴⁸ Inosika-kotakiri othapyaaki, ikoyaakiri kamiithata-tsiri itiyitakiri kantziriki. Ikaratzi kaari kamiithata-tsini, yookayitakiri.

⁴⁹ Aritaki onkanta-jyaari apaata aririka onthonkajyaa kipatsi. Impokaki Maninkariiti, iyosiitairi kamiithasiriri aajatzi kaari-piro-siriri.

⁵⁰ Yookairi kaari-piro-siriri tsika opaamataki paamaripirori, ari irawaita-jyaari, yatsikai-kiwaitajyaa.”

Owakirari owaararonsi aajatzi paisatori

⁵¹ Ari ikantzi Jesús: “¿Pikimathatakiro okaratzi nokantakiri?” Ikantajiitzi iyomitaani: “Nokimathatakiro.”

⁵² Aikiro ikantana-kitzii Jesús: “Nosiyakaa-wintiri iriritaitari tzimatsiri iwaararo pinapirota-chari. Tima yaapiintzi paisatori iwaararo, yaapiintzi aajatzi owakirari. Ari inkantyaari aajatzi yomitaantani-payi ipinkathari-wintairi Inkiti-satzi, iyomitaantairo okaratzi itarori iyomitaan-taitziro pairani, iyomitaan-tairo aajatzi owakirata-tsiri.”

Piyaja Jesús Kasiyakaawiniki

(Mr. 6.1-6; Lc. 4.16-30)

⁵³ Ikaratakiro Jesús isiyakaa-wintakiro okaratzi ikinkithata-kotakiri, awisanaki.

⁵⁴ Ariitaja inampiki. Iyomitaan-tapaji yapatota-piintaita. Okiryaaantzi ikanta ikaratzi

kimiriri, ikantajiitzi: “¿Paitama kantakaa-kiriri yoka iyota-nitantari, itasonka-wintantaki aajatzi?”

⁵⁵ ¿Kaarima itomi oshironkirori incha-kota? ¿¿Kaarima otomi María? ¿Kaarima iririntzi Jacobo, José, Simón, aajatzi Judas? †

⁵⁶ ¿Kaarima atsipatari iritsiro-payi aka? ¿Tsikama yaakiroka okaratzi iyota-nitakari?”

⁵⁷ Tima oshiki ithainkai-takiri, ikisaniintai-tanakiri. Irootaki ikantan-tanakari Jesús: “Asi owiro ti impinkathataitiri Kamantan-tzinkari in-ampiki aajatzi iwankoki irirori. Irooma pasiniki nampitsi, oshiki impinkathataitiri.”

⁵⁸ Tima oshiki ithainka-matai-takiri Jesús in-ampiki, irootaki kaari imatantaro intasonka-wintanti.

14

Kamaki Juan Kiwaatan-taniri

(Mr. 6.14-29; Lc. 3.19-20; 9.7-9)

¹ Ikanta pinkathari Herodes, ikima-kotakiri Jesús. *

² Ikantakiri impiratani: “Yoka Jesús iriitakira Juan Kiwaatan-taniri. Iriitaki añaatsi, irootaki otzimantari itasorinka.”

³ Tima iriitaki Herodes aakaantzi-takariri chapinki-paiti Juan, yoosota-kaantakiri, iminkyaa-kaantakiri, okantakaan-tziro Herodías iinanta-witari Felipe, iririntzi irirori.

† 13:55 Jacobo = Santiago

* 14:1 pinkathari = tetrarca

4 Tima iyomitaa-witana-tyaari pairani Juan yoka Herodes, ikantawitari: “Ti onkamiithati payitiri iina pirintzi.”

5 Ari inintawitaka Herodes iwa-kaantiri, iro kantacha oshiki itharowakaakari atziri-payi, tima iyojiitzi atziri-payi Kamantan-tzinkari inatzii Juan.

6 Okanta apaata, irootaki kitaitiri yoimosirinka-witaro itzimantari Herodes. Ipiyojiitaka ishininka, yoimosirinka-jiita. Ari opokapaaki osinto Herodías, owisiryaa-paaka. Oshiki okamiithatzi-motakiri Herodes.

7 Ikantanakiro: “Tzimatsi-rika pinkampitinari, aritaki nompakimiro. Omapiro, iyotzi Pawa airo namatawitzimi.”

8 Tima oyomitaakiro iniro tsika onkanti. Irootaki okantan-takariri: “Nonintziro pimpinaro iito Juan Kiwaatan-taniri, piwakinaro matzitaki.”

9 Ari iwasirita-nakari Herodes, ti inintawityaa. Iro kantacha, tima ikimajiitakiri inkaaranki ishininka ikantakirori, ikantanakiri impiratani-payi: “Pamakiniro onintakiri mainaro.”

10 Iwisai-takiri Juan anta tsika yasitakoi-takiri.

11 Yamakoi-takiro iito matzitaki, ipaitakiro mainaro, aanakiniro iniro.

12 Ikanta ipokajiita-paaki iyomitaani Juan, iki-tatairi. Jaitijiitanaki isaiki Jesús, ikamantakiri.

Iwakaari Jesús 5000 atziri

(Mr. 6.30-44; Lc. 9.10-17; Jn. 6.1-14)

13 Ikanta ikima-kotakiri Jesús iwamaitakiri Juan, titanaka pitotsiki, ijati yositaa-waityaa.

Iro kantacha ikimajiitaki atziri-payi tsika ijati, iyaatzisita-nakiri ikinajiitanaki awotsiki.

¹⁴ Iro yaata-kota-paaki-tzii Jesús, iñaapaa-tziiri oshiki oyaawinta-kariri. Itako-sirita-paakari, yisitakotaaki oshiki mantsiyari.

¹⁵ Okanta otsitiniityaanaki, ipokapaaki iyomitaani, ikantziri: “¡Yomitaanari! Asaikatziira otzisi-masiki, aritaki tsitiniityaaki. Pinkaratiro pikinkithatzi, ijataita atziri-payi nampitsiki yamananti iyaari.”

¹⁶ Ari yakanaki Jesús, ikantziri: “¿Paitama yatsipitan-tyaarori ijayitaji? Pimpiri awiroka iyaari.”

¹⁷ Ikantzi iyomitaani: “Tikatsi nopiriri naaka apatziro itzimi apiti sima aajatzi okaratzi 5 yatantari.” †

¹⁸ Ikantzi Jesús: “Pamakinari.”

¹⁹ Ipoña ikantakiri maaroni atziri-payi pi-isaikajiiti katarosi-masiki. Yaakiri sima aajatzi yatantari, aminanaki inkitiki, ipaasoonki-wintakiro. Ipitoryaakiro, ipayitakiri iyomitaani, iwawisaa-kiniri irirori atziri-payi piyotain-chari.

²⁰ Tima maaroni iwajiitaka, kimaniinta-jiitaka. Iyoyaajiro okaratzi tzimaraanta-naintsiri, itiyitajiro okaratzi 12 kantziri jaikitaa-tyari.

²¹ Kimitaka ikaratzi 5000 sirampari-payi owainchari, titzimaita iyoitiro tsika-rika okaratzi kooya-payi aajatzi intsi-payi owainchari.

Yaniitantaro Jesús inkaari
(Mr. 6.45-52; Jn. 6.15-21)

† 14:17 yatantari = pan

²² Ipoñāa ikantanajiri Jesús iyomitaani: “Pita-
jyaaro pimontyaaji intatzikiro.” Iwithayita-
waari ikaratzi piyowinta-kariri, ikantawajiri:
“Kantatsi pijayitai iroñāaaka.”

²³ Ikanta ithonkakiri iwithata-waari atziri-
payi, tonkaanaki Jesús otzisiki yamani. Ari
isaikakiri irirori tonkaariki yamani irojatz
otsitinitan-tanakari.

²⁴ Owiraa-kota-jiitaka iyomitaani-payi
niyankyaani inkaari, antaro okantaka
osinkyaatani inkaari, tima imonthaa-kityii-yaaro
tampyaa.

²⁵ Okanta okitaititzi-mataki, ipoka-sitajiri Jesús
iyomitaani-payi yaniitan-taaro inkaari.

²⁶ Ikanta iñaawajiri iyomitaani yaniitan-
taaro inkaari, ti iyotawajiri, itharowan-
tawaari, ikaimajiitanaki, ikantzi: “¡Koraakitaki
siritsiwí!”

²⁷ Iro kantacha, iñaanata-pajiri Jesús
iyomitaani-payi, ikantziri: “Naaka pokaatsi,
tonta-siri pinkantyyaa airo pitharowan-
tawaitana.”

²⁸ Ari yakanaki Pedro, ikantziri:
“Nowinkatharítí, awiroka-rika, pinkanta-
kaiyaaro naniitan-tyaaro naaka inkaari
nomonthaa-waami.”

²⁹ Ikantzi Jesús: “Pimpokanaki.” Ayi-
itanaki Pedro, yaniitan-tanakaro inkaariki jataki
isaikaki Jesús.

³⁰ Iro kantacha, ikinkithasirita-nakiro Pe-
dro antaro-payi otamakaani inkaari, itharowan-
tanakaro, tsitsiyanski. Ari ikaimanaki, ikantzi:
“Pinkatharí, paawajina.”

³¹ Yakota-sita-nakiri Jesús, yairika-wajiri.

Ikantziri: “Kapichiini pawintaana. ¿Paitama pikiso-siritantari?”

³² Ikanta itijiitapaja pitotsiki, awisai-nkatanaki tampyaa.

³³ Tima antaro ipinkathata-nakiri ikaratzi titainchari pitotsiki, ikantajiitziri: “Omapiro-tatyaa awiroka Itomi Pawa.”

Yisita-kota-kaantaki Jesús Piyompijaari-ki

(Mr. 6.53-56)

³⁴ Ariijiitaka intatzikiro, osaiki nampitsi ipaitai-tziri Piyompi-jaari.

³⁵ Tima iyotawakiri atziri-payi ikaratzi nampitarori anta iriitaki Jesús, ikamantakiri maaroni atziri saikatsiri anta, yamayita-paakiniri ikaratzi mantsiya-yitatsiri.

³⁶ Ikantai-takiri Jesús: “Pisinitiri mantsiyari-payi yantawakiro kapichiini opatzi-kaaki pithaari.” Tima inkarati antzita-kiriri iithaari Jesús, isitako-yitaji.

15

Owaaripiro-siritziriri atziri

(Mr. 7.1-23)

¹ Ikanta Nasitantaniri-payi aajatzi Yomitaantaniri-payi poñaayitain-chari Aapatyaaawiniki, isampita-nakiri Jesús, ikantziri:

² “¿Paitama kaari ikantantaro piyomitaani-payi okaratzi amiyitari arokaiti iyomitaairi awaisatzitini? Tima ti inkiwaa-kotyaa aririka iwajiityaa.”

³ Yakanakiri Jesús, ikantziri: “¿Paitama pipiyathatan-tarori awiroka Ikantakaantziri

Pawa, apatziro paako-wintaro okaratzi iyomitaajairi pairani awaisatzitini?

⁴ Iroka ikantzi Pawa:

Pimpinkathatairi piri aajatzi piniro.

Ikantaki aajatzi:

Inkarati mishatirini iriri aajatzi iriniro, ontzi-matyii iwamaitiri.

⁵ Iro kantacha, pikanta-piinta-jiitzi awiroka: 'Kamiithatatsi ankantiri asitairi: "¡Apaá! Nasitakaakari Pawa maaroni noiriikiti, airo okanta nonisironkatyaami." '

⁶ piyomitaa-sitakari okaratzi yamitaitari pairani, ti piyomitaantiro inintziri Pawa. Irootaki kaari inisironkatan-taari ashininka-payi iriri. Piñaakiro.

⁷ Tima owapyiimotan-taniri pinajiitzi. Awiroka ikinkithata-kotaki pairani Isaías, ikantaki:

⁸ Ipinkatha-waanti-tasitana atziri-payi,

Titzimaita isirityaana kamiitha, intaina-siri iwana.

⁹ Aminaa-sita ityirowayita ipinkathatana,

Iyomitaanta-sitakaro yamiyitari irirori."

¹⁰ Ikaimakiri Jesús maaroni piyowinta-kariri, ikantziri: "Piwakimpita-yityaa, pikimathatan-tyaanari:

¹¹ Tima inkarati awayitari ti okaaripiro-siritanti, irooma okaratzi añaawai-yitziri, irootaki kaaripirosiritantatsiri."

¹² Ikanta iyomitaani-payi Jesús ipoka-sita-paakiri okaakiini, ikantapaakiri: "Tira onimotiri Nasitantaniri-payi ikimakimi pikantaki."

13 Ikantanaki Jesús: “Aritaki inthokairo Asitanari Inkiti-satzi maaroni pankirintsi kaari ipankitzi irirori.

14 Pamina-sityaari. Tima inkimitatyaari aparoni mawityaakiri akathata-wakaa-chari. Aririka yakathata-wakaiyaa mawityaakiri, ti iyoti tsika inkini, tima apitiroiti intijiityaa omoro-nakiki.”

15 Ikantzi Pedro: “Piyomitainaro okaratzi pisiyakaa-wintakiri.”

16 Ikantzi Jesús: “¿Pimatzi-takama awiroka-payi ti ontzimi-motimi piyotani?

17 ¿Tima piyoti okaratzi awapiintari okini ashi-itoki, irojatzi ositowan-tajyaari?

18 Iro kantacha aririka añaaawai-yitiro kaari-pirori akinkithasiritari, irootaki kaaripirosiritantatsiri.

19 Tima asiriki akinkithasiri-yitaro kaari-pirori, owan-taantsi, mayimpitaantsi, kaaripirori ñathatantachari, kositaantsi, thaiya-kotaantsi, kisimataantsi.

20 Irootaki kaaripirosiritantatsiri iroka-payi. Irooma airorika akiwaa-kota aririka ayaa, ti okaaripiro-siritanti iroori.”

Awintaanka Owintini-sato

(Mr. 7.24-30)

21 Ikanta yawisanaki Jesús, jataki anta Mapiniki aajatzi Simaaki.

22 Ari osiya-sita-wakari Owintini-sato nampitarori anta, okaimapaa-kitzii iroori, okantziri: “¡¡Pinkatharí, Ikasiya-kaitani pinkatharini David. Nonintzi pinisironkatyaana! Tima mapirotaka nosinto okimaatsi-waita yaakiro piyari.”

23 Titzimaita yakiro Jesús. Ari ipokapaaki iyomitaani, ikantapaakiri: “Pintyaan-tairo, oshiki oñaasirinkai okaima-kaimatzi oyaata-kayira.”

24 Ari yakanakiro Jesús, ikantzi: “Apatziro ityaantai-takina nonisironkatajiri noshininka Israel-iiti osiyakariri ipiraitari ipyaawai-yitaka.”
*

25 Ari otyiirowa-sita-nakari Jesús iroka kooya, okantanakiri: “¡Pinkatharí, pinisironkatyaana!”

26 Ari ikantzi Jesús: “Tima ti aapithatiri iwariti intsiti apiri otsitzi iyaaro.” †

27 Akanakiri iroori, okantziri: “Omapiro pikan-taki Pinkatharí. Iro kantacha, iwapiintaro otsitzi okaratzi iwaryiiri otapinaki piratariri.”

28 Aikiro ikantana-kitziro Jesús: “¡Kooyá, omapiro pawintaakana! Irootaki nomatantyaarori pikowa-kota-kinari.” Apatha-kiro isita-kotanaji isinto.

Yisita-kota-kaaji Jesús oshiki atziri

29 Ikanta yawisanaki Jesús, ikinanaki inkaarithapyaaki saikatsiri Tapowiniki. Ipoña itonkaanaki otzisiki, ari isaikapaakiri anta.

30 Ari ijatakiri oshiki atziri, yamayitaki kantawai-yitachari imantsiyariti: kisoporiwaitatsiri, mawityaakiri, kisowaantiri, pisaponthokiri, maaroni. Ipiyota-kiniri ikatziyaka Jesús, tima inthonkiri yisita-kota-kaayitairi.

* **15:24** ipiraitari = oisha = oveja † **15:26** Iro yamijiitari pairani Judá-iti isiyakaa-wintantzi. Iriitaki otsitzi siyaarinimi pasini-satziiti kaari ishininkatya. Irootaki imatakiri pairani Jesús, tima isiyakaa-wintakiro kooya irootaki siyaarinimi otsitzi, tima kaari ishininka. Iriima ishininka-payi Judá-iti, iriitaki siyaarinimi iintsi.

³¹ Okiryaantzi ikantawintai-takari Jesús iñaawaita-kaajirira kisowaantiri, isitako-yitaji pisaponthokiri, yaniita-kaayitairi kisoporokiri aajatzi kisoporiwaita-tsiri, yaminakaa-yitairi mawityaakiri. Ikantajiitzi atziri: “Omapiro ikamiithataki Iwawani Israel.”

*Iwakaari Jesús 4000 atziri
(Mr. 8.1-10)*

³² Yapatotakiri Jesús iyomitaani, ikantakiri: “Oshiki nonisironkatakari atziri-payi, tima okaratzi mawa kitaitiri isaikajiitaki ikimisantana, tikatsi iwajyaa. Ti noninti ijata-sitajyaa airo iwanaja, ayiri = kari itashi awotsiki.”

³³ Ikantajiitzi iyomitaani: “¿Tsikama ayika yatantaitari awakaiyaariri aka otzisi-masiki? Oshiki ikarajiitzi.”

³⁴ Ari isampitziri Jesús iyomitaani, ikantziri: “¿Tsikama okaratzi yatantaitari tzimatsiri?” Ikantzi iyomitaani: “Tzimatsi okaratzi 7, tzimatsi aajatzi kapichiini simaa-niki.” ‡

³⁵ Ipoñaa ikantakiri ikaratzi piyotain-chari isaikajiiti osaawiki.

³⁶ Yaakiro 7 yatantaitari aajatzi simaa-niki, ipaasonki-wintakiro. Ipitoryaa-yitakiro, ipayitakiri iyomitaani, iwawisaa-kiniri piyotain-chari atziri.

³⁷ Owaajiitaka maaroni, kimajiitaka. Yawitajiro tzimaraanta-paintsiri, ijaikitaji okaratzi 7 kantziri.

‡ 15:34 yatantaitari = pan

³⁸ Ikaratzi 4000 sirampari owainchari. Ti iyotaitiro tsika okaratzi kooya-payi aajatzi intsi-payi owainchari.

³⁹ Ikanta iwithata-waari Jesús ikaratzi owainchari, titanaja pitotsiki, montyaanaka Pankothanthaariki.

16

Ikowakoi-tziri Jesús intasonka-wintanti
(Mr. 8.11-13; Lc. 12.54-56)

¹ Ikanta Nasitantaniri-payi aajatzi Tampatzika-wiri-payi, inintajiitaki inkompita-kaiyaarimi Jesús. Ikantakiri: “Intsityaa pintasonka-wintanti noyotan-tyaari omapiro ityaantakimi Pawa aka.”

² Yakanakiri Jesús ikantzi: “Aririka piñiuro onkirainkaitzii tsitinii-tiini, pikanta-piinta-jiiti: ‘Oryaa-manaatyii onkitaitita-manaji.’

³ Irooma piñiuro-rika kapichikitaiti onkity-onkaityii minkori inkitiki, pikantzi: ‘Omparyaatyii inkani.’ Tima piyotako-wityaaro inkiti, piyotako-witaro aririka omparyii inkani. Titzimaita piyoyitiro okaratzi piñaayi-witakari iroñaaka aka.

⁴ Ti pinkamiitha-siri-jiiti awiroka, oshiki pithainkakiri Pawa, pininta-sijiita piñiina nontasonka-wintanti, airotzimaita noñaakimiro. Apatziro piñiuro siyaaroni awishi-mota-kiriri pairani Kamantan-tzinkari Jonás.” Yapakaakiro Jesús ikantayitakiri, awisanaki.

Siñakairori yatantari Nasitantaniri
(Mr. 8.14-21)

⁵ Ikanta yariijitaka iyomitaani Jesús in-tatzikiro, ti yaanaki yatantaitari, imaisanta-nakiro. *

⁶ Ikantzi Jesús: “Paamaiyaaro siñakairori yatantari Nasitantaniri aajatzi irasi Tampatzika-wiri.”

⁷ Ikanta-wakaa-jiita iyomitaani: “¿Paitama ikantan-tairi Jesús? ¿Irooma ikantan-tairi tira amaki yatantaitari?”

⁸ Yotaki Jesús ikanta-wakaari iyomitaani, ikantziri: “Tikira pisiri-piro-tyana awiroka-payi, irootaki pikinkithasiri-waitantari, pikanta-jiitzi: ‘Tira amaki yatantaitari.’

⁹ ¿Tikirama pikimatha-jiitziro? Chapinki otz-imawita yatantaitari okaratzi 5, iro kantacha nowakaaka ikaratzi 5000 atziri. Pikoyaajiro tzimaraanta-paintsiri. ¿Tsikama okaratzika kantziri pijaikitajiri?

¹⁰ Aajatzi nokimitaakiro karatatsiri 7 yatanta-itari, nowakaaka ikaratzi 4000 atziri. ¿Tsikama okaratzika kantziri pijaikitajiri?

¹¹ ¿Paitama kaari pikimathatantaro awiroka-payi? Tira nonkinkithata-kotiro iwaitari yatantaitari. Nokanta-tziimi: ‘Paamaiyaaro siñakairori yatantatari Nasitantaniri aajatzi irasi Tampatzika-wiri.’ ”

¹² Ari iyotanaki iyomitaani, tira inkinkithata-kotiro Jesús siñakairori yatantaitari, isiyakaa-winta-tziiro okaratzi iyomitaan-tayitziri Nasitan-taniri aajatzi Tampatzika-wini.

* 16:5 yatantaitari = pan

*Iyotaki Pedro: Saipatzii-totaari inatzii Jesús
(Mr. 8.27-30; Lc. 9.18-21)*

¹³ Ikanta yariitaka Jesús Cesarea-ki, inampitsitiki Filipino. Ari isampitakiri iyomitaani, ikantziri: “¿Paitama ikinkithasirita-koitariri Itomi Atziri?”

¹⁴ Akaajiitanaki iyomitaani, ikantzi: “Tzimatsi atziri kantatsiri, ‘Juan Kiwaatan-taniri pinatzii.’ Ikantzi pasini, ‘iriitaki koñaataatsi Elías.’ Ikantzi pasini ‘iriitaki Jeremías.’ Tzimatsi kantayita-tsiri aajatzi, pasini Kamantan-tzinkari pinatzii.”

¹⁵ Ikantzi Jesús: “¿Tsikama pikanta-jiitzi awiroka?”

¹⁶ Ari yakanaki Simón Pedro, ikantzi: “Awiroka Saipatzii-totaari Itomi Pawa Añaanita-tsiri.”

¹⁷ Ikantzi Jesús: “Kimosiri-wintaari pinatyii Simón itomi Jonás, kaari atziri oyota-kayimirori, iriitaki Asitanari Inkiti-satzi oyotakaa-kimirori.

¹⁸ Nompaitajimi Kisopathari, tima pisiyakaro awiroka okiso-pathatzi kipatsi, aritaki nowit-sikairori nowanko. Inkarati kimisantaa-tsini apaata, iriitaki siyayita-jyaaroni pankotsi. Airo imataitziri yitsinampairi impyaakaa-sitai-tyaari sarinka-winiki. †

¹⁹ Pisiyaari aamaako-wintarori asitakoro pankotsi, kantatsi yasitaryiuro, yasitiro, yantsiriitiro sintsiini. Irootakira pankotsi siyakaa-winta-chari impinkathari-wintantai Inkiti-satzi. Tima inkarati pisinitairi awiroka

† **16:18** Kisopathari = ikantai-tziri iñaaniki irirori-payi ‘Petros’, irootaki osiyarori iñaaniki wirakocha ikantaitzi ‘Pedro’

aka kipatsiki, iriitaki isinitaiti inkitiki. Iriima kaari pisiniyitaji awiroka aka kipatsiki, airo isinitai-tziri aajatzi anta inkitiki.”

²⁰ Aikiro ikantana-kitziiri Jesús maaroni iyomitaani: “Apaata pikamantantzi, pinkanti: ‘Iriitaki Saipatzii-totaari yoka Jesús.’ ”

Ikamanta-kota Jesús inkami

(Mr. 8.31-9.1; Lc. 9.22-27)

²¹ Ari yitanakaro Jesús ikamantziri iyomitaani-payi, ikantziri: “Oninta-pirotatyaa ajati Aapatyaawiniki, tima antaro inkimaatsita-kaiyaana antari-kona-payi, ijiwa-piroriti Ompira-tasorintsitaari, aajatzi ijiwari Yomitaantaniri-payi, aritaki iwa-kaantinari. Iro awisawitakyaa mawa kitaitiri añajana.”

²² Ikanta Pedro, yaanakiri Jesús intyaatsikaini, ikantakiri: “Pinkatharí, ti onimo-tina pikantziri, ti noninti awishi-motimi pikantakiri.”

²³ Ari ipithoka-pithata-nakari Jesús yoka Pedro, ikantanakiri: “Pijati Kamaarí. Ti pisirityaaro awiroka inintakaanari Pawa, apatziro pisiritaro ininta-piintziri atziri-payi.”

²⁴ Ikantanakiri Jesús pasini-payi iyomitaani: “Tzimatsi-rika nintatsiri intsipatyaaana, iwashaantajiro inintasi-yitari yantiro, onkanta-wityaa ipaikakoi-tirimi, intsipatyaaana.

²⁵ Tima inkarati itakowaita-chari yantayitziro inintayitziro irirori, aritaki impyaa-sitajyaa. Iriima ikaratzi atsipiwintarori yantanajiro nonintziri naaka irootaki ikamawintan-tanari, aritaki yawisako-siritai.

26 Aminaasi-waita otzimi-motantzi owaararontsi aka kipatsiki, aritaki ompyaakaa-sita-jyaari. ¿Kantatsima impinako-wintaityaa airo ipyaasi-waitan-taita?

27 Aririka impiyi apaata yoka Itomi Atziri yamajiro iwaniinkaro Asitariri, intsipata-jyaari Maninkariiti, iriitaki pinatapa-jironi okaratzi yantaitakiri.

28 Omapirotatyaa, tzimatsi pikaratziri aka, tikira pinkamiita aritaki piñaakiri Itomi Atziri tsika inkantyyaa impinkathari-wintanti.”

17

Isiparyii-motziri Jesús iyomitaani (Mr. 9.2-13; Lc. 9.28-36)

1 Okanta awisaki 6 kitaitiri, yaanajiri Jesús Pedro, Jacobo, Juan iririntzi Jacobo. Tonkaanaki otzisiki.

2 Ari isiparyaa-porotzi-motakiri iyomitaani, isiyanakari ooryaatsiri, omatzitanaka iithaari kitamaarokini okantanaka.

3 Iñaatziiri Moisés itsipatakari Elías ikinkitha-waita-kairi Jesús.

4 Ari ikaimanaki Pedro, ikantzi: “¡Pinkatharí! Omapiro okamiithatzi pamakina aka. Kami-itha nowitsikimi mawa panko-shitantsi: Aparoni pasityaa awiroka, aparoni yasityaa Moisés, yasityaa aparoni Elías.”

5 Iñaawai-minthaitzi, anaapaakiri oorintachari minkori. Ikimatzii iñaawaitai-tanaki minkoriki, ikantaitzi: “Notomi inatzii yoka nitakokitari, oshiki nokimo-siri-wintakiri. Pinkimisantairi.”

6 Ikanta ikimajiitaki ikantai-takiri, oiyoji-itanaka osaawiki, antaro itharowanaki.

7 Ari ipokapaaki Jesús, itzinka-paakiri iyomitaani-payi, ikantziri: “Pinkatziyi, airo pitharowa-jiitzi.”

8 Ari yaminawita-naari, tikatsi iñaanaji, apaniro ikatziyaka Jesús.

9 Ikanta yoirinka-jiitaja, ikantakiri Jesús iyomitaani: “Airo pikamantantziro piñaakiri iro-jatzi apaata aririka yañaaji yoka Itomi Atziri inkamawitakyaa-rika.”

10 Isampita-nakiri iyomitaani, ikantziri: “¡Yomitaanarí! ¿Paitama ikanta-kotziri Yomitaan-taniri-payi, ikantzi: ‘Aririka impokimataki Saipatzii-totaari, iriitaki jiwatapain-tsini Elías impoki?’ ”

11 Yakanaki Jesús, ikantzi: “Omapiro ikantziri, iriitakii jiwatapain-tsini Elías impoki, itampatzika-siritan-tapaaki.

12 Pinkimi nonkanti naaka: Ariiwitaka Elías, tikatsi yotawakirini, oshiki iwasankitai-takiri. Ari inkantai-tiriri Itomi Atziri, oshiki iwasankitaitiri irirori.”

13 Ari iyojiitanaki iyomitaani iriitaki Juan Kiwaatan-taniri ikinkithata-kotziri.

*Yisita-kota-kairi Jesús mainari yaakiri piyari
(Mr. 9.14-29; Lc. 9.37-43)*

14 Ikanta yariijiitapaja ipiyojiita atziri. Pokapaaki aparoni atziri iñiiri Jesús. Ityiirowa-sitapaakari, ikantapaakiri:

15 “¡Pinkatharí! Pinisironkata-jyaanari no-tomi, oshiki ikamana-waitzi, antaro ikimaatsi-waitaka, itaawaita-piintaka, ipiinka-waitzi ni-jaaki.

16 Namawita-kaniri piyomitaani yaawintajinari. Titzimaita ikantiri.”

17 Ari yakanaki Jesús, ikantanaki: “Ti pinkimisanta-jiiti awiroka, pikinasi-waitaka. ¿Tsika-paitima piyoti? Pamakiri aka pitomi.”

18 Ikanta ikisawakiri Jesús piyari, iwashaantanajiri mainari. Isita-kotanaji.

19 Ikanta iyomitaani-payi Jesús yaanakiri intyaatsikaini, isampitakiri, ikantziri: “¡Yomitaanarí! ¿Paitama kaari nomatantari naaka nomatiri noitsinampairi piyari?”

20 Ikantzi Jesús: “Tima tikira pawintyaarita kamiitha Pawa, irootaki kaari paawyaantari. Pinkimi nonkanti: Onkanta-wityaa kapichiini pawintyaari Pawa, aritaki pisirinkakiro otzisi, pinkantiro: ‘Pisirinki.’ Aritaki osirinkanaki. Tima tikatsi kompitzi-motyaamini aririka pinkimisanta-piroti. Omapiro.*

21 Iro kantacha, aririka pininti pisita-kota-kairi kimitariri yoka mainari, ontzimatyii pamani iro-piroini, pintziwintyaari.” †

*Yapiitajiro Jesús ikamanta-kota inkami
(Mr. 9.30-32; Lc. 9.43-45)*

* **17:20** kapichiini = yaninita-tsiri osiyaro okithoki “mostaza”

† **17:21** Paminiro Tsika Ikantai-tziro Ñaantsi-payi okanta-kota ‘onasiyita ñaantsi-payi’.

²² Ikanta yariijiitaka Jesús anta Tapowiniki, yapiitakiri ikantziri iyomitaani: “Impimantaitatyiri

²³ Ari iwaitiri. Iro awisawitakyaa mawa kitaitiri, aritaki yañaaji.” Antaro iwasiritanaka iyomitaani-payi ikimakiri ikantaki.

Ipinaitziro yasita-kayi-tarori Tasorintsi-panko

²⁴ Ikanta yariitaka Jesús nampitsiki Capernaum, ari ipokaki sintsiwintanta-tsiri impaitiri kiriiki yasita-kayi-tarori tasorintsi-panko, isampita-paakiri Pedro, ikantziri: “¿Ipinata-piintziro yomitaimiri ikasiya-kaitarori Tasorintsi-panko?”

²⁵ Ikantanaki Pedro: “Ipinata-piintziro.” Ikanta ipiyaaro tsika isaikajiitzi, iriitaki tharo-wakota-waincha Jesús isampita-wajiri Pedro, ikantziri: “¿Paitama pikinkithasiritari Simón? ¿Paitama isintsiwintziri pinkathari-payi impinatiri kiriiki? ¿Iriima isintsiwintziri ishininka-piro-payi irirori? ¿Iriima isintsiwintzi pasini-satziiti ariitzinkari-payi?”

²⁶ Ari yakanaki Pedro, ikantzi: “Iriitaki isintsiwin-tziri ariitzinkari-payi.” Ikantzi Jesús: “Ari okanta. Tima ti onkowa-pirotyaa impinatiro ishininkatari irirori.

²⁷ Iro kantacha, ti noninti inkisawaityaa sintsiwintanta-tsiri impaitiri kiriiki. Pijati inkaariki pinkachaati. Aririka pinosikaki, pamina-waantitiri, aritaki piñaajiri kiriiki. Paanakiniri sintsiwintanta-tsiri impaitiri kiriiki. Iriitaki pimpina-wintyaari awiroka aajatzi naari.”

18

Tsika itzimi iriipirota-tsiri

(Mr. 9.33-37; Lc. 9.46-48)

¹ Ikanta iyomitaani-payi Jesús ipiyowinta-paakari, ari isampitakiri, ikantziri: “¡Yomitaa-nari! Aririka impinkathari-wintantai Inkiti-satzi. ¿Itzimikama iriipirotsatsi intsipatyaaari impinkathariti?”

² Ari ikaimaki Jesús aparoni iintsi, ikatziyakiri tsika isaikajiitaki irirori,

³ ikantziri: “Airorika piwashaantairo tsika pikanta pairani, airorika pikimitaari tsika ikanta yoka iintsi, airo ipinkathari-wintaimi Inkiti-satzi. Omapirotyaa.

⁴ Tima inkarati tsinampa-sirita-tsini inkimita-jyaari yoka iintsi, iriitaki iriipirota-tsini tsika ipinkatha-ritai Inkiti-satzi.

⁵ Ikaratzi aakamiithatairiri osiyakariri iintsi yawintaajana, naaka yaakamiithataki.” *

Aririka antakaantiro kaari-pirori

(Mr. 9.42-48; Lc. 17.1-2)

⁶ “Tzimatsi-rika antakairini kaari-pirori osiyakariri iintsi yawintaajana, onkamintha inthatai-tiniri mapi ikintsiki, iwiinkai-takiri osaankanaatzi inkaari.

⁷ Omapirotyaa onkowiinkati kipatsiki. Ari intzimaki antakaan-tayitironi kaari-pirori. Inkanta-machiitiri antakaan-tironi kaari-pirori.

⁸ Iroorika pako, piitzi pikaaripirotanta, piwashaantiro, pinkimita-kaantiro

* **18:5** Paminiro ‘Tsika Ikantai-tziro Ñaantsi-payi’ okanta-kota ‘Wairontsi’.

pinthatzinkairomi, tima irootaki kamiithatatsi pawisakoritaji, ti ampantyaaro otzimawita apiti pako, apiti piitzi, ompoña onkanta-kaantaimi apaata pasi piwanta-jyaarori pintaajyaa.

⁹ Iroorika poki pikaaripirotanta, pi-washaantiro, pinkimita-kaantiro pisorya-kita-jyaami, tima irootaki kamiithatatsi pawisako-pityaakitai, ti onkanti otzimawita apiti poki, ompoña onkanta-kaantaimi apaata yookaitaimi opaamataki sarinka-wini.”

*Isiyakaa-wintai-tziri pyaawita-chari ipiraitari
(Lc. 15.3-7)*

¹⁰ “Paamaiyaa pimaninta-waitziri = kari osiyayita-kariri iintsi. Tima yaamaa-kowintani inatzii Maninkari itsipata-piintari Asitanari Inkiti-satzi.

¹¹ Tima irootaki ipokantari Itomi Atziri iwawisaa-koyitairi ikaratzi pyaawitain-chari.
†

¹² Pinkimi nosiyakaa-wintimiro. Tzimatsi piratachari ikaratzi 100 ipiraitari. Ikanta ipyaaraantaka aparoni, ikaratanaji 99 ipira. Yookanakiri 99 ipira otzisi-masiki, jataki yamina-minatairi pyainchari. ‡

¹³ Ikanta iñaajiri, antaro ikimo-siritaji yaa-jirira pyaawitain-chari, tima anaanakiro ikimo-siri-wintziri pasini 99 ipira kaari pyaachani.

¹⁴ Ari ikantari aajatzi Asitairi Inkiti-satzi, ti ininti impyaa aparoni osiyakariri yoka iintsi.”

Tsika ikantaita yaripirota-wakaita

† 18:11 Onasiyita ñaantsi-payi ‡ 18:12 ipiraitari = oisha = oveja

15 “Aririka inkaaripirotzzi-motimi kimisantzinkari, pijata-sitiri isaiki apaniroini, ari pinkinkitha-waita-kairi, iyotantyaari opaita ikaaripirotakari. Aririka inkimimi piyomitaa-najiriri, pinkimita-kaantairi pirintzi okaakiini inatyiimi. §

16 Irooma airorika ikimimi piyomitaa-witanariri, paanaki pasini kimisantzinkari, airorika apiti, iriitaki pintsipatyaari piyomitaa-najiri. Tima ontzimatyii inkarati apiti, airorika mawa iriitaki akakotimini piyomitaa-najiri.

17 Airorika ikimimi piyomitaa-witanari, pinkamantiri maaroni kimisantzinkari. Aikiro-rika ijatakaa-tyiiri, pinkimita-kaantiri pasinimatzi atziri kaari pishininkatyaa, tima isiyakari sintsiwintanta-tsiri impaitiri kiriiki.

18 Tima inkarati pisinitairi awiroka aka kipatsiki, iriitaki isinitaiti inkitiki. Iriima kaari pisiniyitaji awiroka aka kipatsiki, airo isinitai-tziri aajatzi anta inkitiki. Omapirotyaa.

19 Napiitiro nonkantimi: Aririka pinkarati apiti paapatyaa-kota-wakai-yaaro pikinkithasiritari pikamitantiri, impoña pikamitiri Asitanari Inkimimimantiri, aritaki imatakaa-kimiro irirori.

20 Tsika-rika yapatota apiti, tirika mawa atziri ipinkathataana naaka, aritaki nosaikitari naaka anta nopsipatari.”

21 Ikanta Pedro isampita-nakiri Jesús, ikantziri: “¡Pinkatharí! Aririka iwaaripirocina nokaratzii nokimisanta-jiitzi, ¿tsikama onkarati nompyaakotiri naripirotan-tajjaariri?”

§ 18:15 kimisantzinkari = pirintzi

¿Apatziroma onkarati 7?” *

²² Ari yakanaki Jesús, ikantanakiri: “Tira apatziro pimpyaakotiri onkarati 7, tima oshiki papiitiri pimpyaakotairi.” †

Ikinkithata-koitziri apiti iriiwita-tsiri

²³ “Iroka ikanta ipinkathari-wintantai Inkitsatzi, tima isiya-kotyaari pinkathari ikowakotziri impiratani impinatairi iriiwitziri.

²⁴ Ikanta yitanakaro pinkathari ikowakotziri iriiwitziriri, yamaita-paakiri iriiwi-pirota-tsiri. ‡

²⁵ Tima tikatsi yayi impinawinta-jyaari. Ikan-tanaki pinkathari: ‘Paanakiri yoka atziri, iina, itomi-payi, aajatzi okaratzi tzimi-motziriri, pimpimantiri. Ari naajiri naaka kiriiki ikaratzi iriiwitanari.’

²⁶ Ari ityirowanaka ompirataari, ikantanakiri pinkathari: ‘Airo pipimantana, piyaa-kotawakina kapichiini, aritaki nompinatajimi.’

²⁷ Ari inisironkata-nakari pinkathari yoka impiratani, ikantziri: ‘Kamiithataki, ti piriiwitajina.’ Tima ipyaakotakiri okaratzi iriiwitziriri.

* **18:21** nokaratzi nokimisanta-jiitzi = nirintzi † **18:22** Ikan-takoi-tziri aka “oshiki papiitiri,” aririka ampyaakotanti onkarati 7, apiitairo 7, apiitairo 7, irojatzi 70. Tzimatsi osiyakaa-wintari 7, irootaki kamiithasiritaantsi. Tima aninti-rika aripirotyaari akaaripirotajiri, airo awashaantziro ampyaakotiri yantzi-motairi. ‡ **18:24** Ikantakoi-tziri aka “iriiwi-pirota-tsiri” irootaki osiyarori ankanti iriiwitaki ikaratzi 10,000 ijaikitaki kiriiki. Ari yantawai-wityaa oshiki osarintsi, airotzimaita ipinako-winta. Yoka oshiki kiriiki ipaitai-tziri “talento”, 40 kilo ikaratzi itinatzi. Tima aparoni talento yantita impinaitiri 20 atziri yantawaiti aparoni osarintsi.

28 Ikanta ijatanaji ompirataari, imonthaakari iriiwitziriri irirori kapichiini. Yairika-kintsita-wakiri, ikantziri: ‘Pimpinatajina piriwitanari.’
§

29 Ari ityiirowa-siwita-nakari, ikantziri: ‘Piyaawakina kapichiini, aritaki nompinatajimi.’

30 Titzimaita ininti iyaawintyaa, yaanakiri, iminkyaa-kaantakiri, ikantziri: ‘Aritaki nomisitowa-kaantajimi aririka pimpinatajina.’

31 Iñaakiri ikarajiitzi, ti onimota-nakiri, jatanaki ikamantziri iwinkathariti.

32 Ikanta pinkathari, ikaimakaan-takiri impirotani, ikantawakiri: ‘Kaari-pirori pinatzii awiroka. Nopyaakota-kimiro piriwitanari awiroka, pikantakina: piyaawinta-wakyaana.’

33 Ari pinkantantimi awiroka, pin-
isironkatantyyaa.

34 Tima antaro ikisanaka pinkathari, ipasata-kaantakiri, iminkyaa-kaantakiri, ikantziri: ‘Aririka pimpinatajina awiroka, aritaki nomisitowa-kaantajimi.’

35 Ari inkanta-jimiri apaata Asitanari Inkitsatzi, airorika pipyaakotairi iriipiironi owari-pirotzimiri pikaratzi pikimisantzin-karitzi.” *

19

*Ti onkamiithati yookaitiro iinaitari
(Mr. 10.1-12; Lc. 16.18)*

§ 18:28 kapichiini = 100 denario * 18:35 pikimisantzin-karitzi = pirintzi

¹ Ari ithonka-nakiro Jesús iyomitaantzi Tapowiniki, awisanaki intatzikiro Owaryi-inkaariniki iipatsitiki Judá-iti.

² Ipiyotzi-wintai-tawaari. Yisita-kota-kaapaji oshiki mantsiyari-payi anta.

³ Ari ipoka-sitakiri Nasitantaniri-payi inintzi inkompita-kaiyaarimi Jesús, isampita-paakiri, ikantziri: “¡Jesús! ¿Sinitaa-ntsita-tsimaa yookasi-waityaaro iina atziri?”

⁴ Ari yakanaki Jesús, ikantziri: “¿Tima piñaanata-kotiri owakira iwitsikan-taita-kariri atziri? Tima iwitsikaitaki sirampari aajatzi kooya.

⁵ Ikantaitaki:

Irootaki airo isaikantaja mainari-payi asitaririki aririka yaawakaa-najyaa, tima aparoni inkanta-najyaa iwathaki osiyawait-yaaro iwichaa-wakaa-jyaami.

⁶ Tima inkarati aawakaa-naachari tira apiti inkanta-najyaa, aparoni ikantana iwathaki. Irootaki airo okantanta yookajiro atziri iina itsipata-kaakariri Pawa.”

⁷ Yapiitakiri Nasitantaniri isampitziri, ikantziri: “¿Opaitama ikanta-kotziri pairani Moisés, ikantaki:

Aririka yooka-wakaityaa, ontzimatyii impaitiri tsika osankinata-kota yooka-wakaan-tyaari?”

⁸ Ikantzi Jesús: “Okantakaaro pipiyatha-waita, irootaki isinitan-tamirori Moisés pookiro piina. Tima pairani owakira iwitsikan-taita-karori maaroni, ti ari onkantyyaa.

⁹ Nokantzi naaka: Kaaripiro-siritaki ikaratzi ook-asitarori iina, irooma ñiïiro-rika omayimpitaki kantacha yookiro. Aririka aawitajyaa iroori pasini oimi, omayimpitzi-motakiri itawitari oim-intari. Ari inkanta-jyaari aajironi, mayimpitaki irirori.”

¹⁰ Ikantzi iyomitaani: “Aririka okanta, airo yaawakaitami.”

¹¹ Ikantzi Jesús: “Iriirika Pawa kowakaimironi aritaki pinkima-thatakiro. Tira maaroni inkimathaitiro tsika-rika okanta-kota aawakaantsi.

¹² Tzimatsi atziri ari ikantzita itzimapaaki ti onkanti yayi iina. Tzimatsi pasini yaithokitaitziri, ti onkanti yayi iina. Tzimatsi pasini nintatsiri isaikasi-waityaa, tima yiriipiro-wintatyiri pinkatha-ritatsiri inkitiki. Nintatsiri inkimathaitiro nokantakiri, imatiro.”

Itasonka-wintziri Jesús intsi-payi

(Mr. 10.13-16; Lc. 18.15-17)

¹³ Ari yamaita-paakiniri Jesús intsi-payi, ikantai-tapaakiri: “Nonintzi pamana-kotinari nintsiti, piwasi-patzii-totiri pintasonka-wintiri.” Ikantzi iyomitaani Jesús: “Airo piñaasirinkiri Awinkathariti.”

¹⁴ Ikantzi Jesús: “Airo pitzikiri, nonintzi naaka yamaitinari iintsi. Tima inkarati osiya-kotanaariri iintsi, iriitaki ñaajironi tsika ipinkathari-wintantai Inkiti-satzi.”

¹⁵ Ikanta ithonkakiri Jesús iwasi-patzii-totakiri intsi-payi, jatanaji irirori.

Ipokaki mainari Ashaarantaniri ñiïiri Jesús

(Mr. 10.17-31; Lc. 18.15-17)

16 Ari ipokapaaki aparoni mainari iñiiri Jesús, ikantapaakiri: “¡Kamiithari yomitaantaniri!. ¿Paitama nantajiri nasi nowantajyaarori nañaaji?”

17 Ari yakanaki Jesús, ikantzi: “¿Paitama pikantan-tanari ‘kamiithari?’ Tira intzimi aparoni kamiithari, apatziro ikantakaaro Pawa ikamiithatzi. Pinintzi-rika pasi piwiro pañaaji, pimonkara-yitairo ikantai-takiri Ikantakaan-taitaniki.”

18 Inintanaki mainari iyota-kotiro, ikantziri: “¿Otzimikama pikantziri?” Ikantzi Jesús:

Airo piwamaantzi.

Airo pimayimpitzi.

Airo pikositzi.

Airo pithaiya-kotanta.

19 Pimpinkathatairi piri aajatzi piniro.

Pintakota-jyaari pishininka pinkimita-kaantiri pitakota awiroka.

20 Ikantzi mainari: “Nomatakiro maaroni iroka, irojatzi nitanakaro pairani ainiro nintsita-paaki. ¿Paitama kowityaa-chari iroñaaka?”

21 Ikantzi Jesús: “Pinintzi-rika pintampatzika-siriti, pijati, pimpimantiro maaroni tzimimotzimiri, pimpiri asinonkainkari, tima osiyawaitakaro piwaa-ranta-jyaami inkitiki. Aririka pimatakiro pimpoki, piyaatina.”

22 Ikanta ikimaki mainari, owasiri ikanta ipiyanaka, tima ashaarantzinkari inatzii.

23 Ikantanakiri Jesús iyomitaani: “Oshiki ompomirintsitzi-motyaari ashaarantaniri ijatai ipinkatha-ritai Inkiti-satzi. Omapiro.”

24 Yapiita-nakiro Jesús, ikantzi: “Tima oshiki ipomirintsitaro ikyaakoitari inkyaan-tyaaro yanini omoro. Iri mapirota-chani ashaarantaniri impomirintsita-jyaaro inkyaaji ipinkathari-wintantzi Pawa.” *

25 Ikanta ikimaki iyomitaani-payi, okiryaantzi ikantanaka, ikanta-wakaa-jiita: “¿Paitama awisakotaa-tsini?”

26 Ari itsikanatakari Jesús iyomitaani-payi, ikantziri: “Airo imatziro yitsinampairi atziri-payi, iriima Pawa tikatsi pomirintsitzi-motyaarini irirori.”

27 Ari yakanaki Pedro, ikantzi: “Yoka nokarajitzi nonintzi noyaatakimi, tima nookayita-nakiro okaratzi tzimi-motanari. ¿Paitama impinaitajinari apaata?”

28 Ikantzi Jesús: “Aririka owakirataji apaata maaroni, impinkatha-ritai Itomi Atziri isaikantajyaaro waniinkata-chari isaika-minto. Aritaki pinkimita-jyaari awirokaiti pikaratzi piyaatakina, pimpinkathari-wintairi maaroni inkarati incharinita-jyaari Israel, ikaratzira 12 inasiyita. Omapiro.

29 Tima tzimayitatsi awintaa-janari, irootaki yookanta-nakarori iwanko, iririntzi, iritsiro, asitariri, iina, iintsiti, iipatsiti. Aritaki iñaajiro ontzimi-motairi oshiki, irasi iwiro yañaayitaji. †

30 Iro kantacha, tzimatsi iroñaaka oshiki itayiwitarori, iriitakira ampoita-tsini iñaayitairo. Tzimatsi pasini ampoiya-tsiri iroñaaka, iriitakira

* 19:24 ikyaakoitari = camello † 19:29 ontzimi-motairi oshiki = yookanaki-rika aparoni, aritaki impaitairi 100; Wairontsi

itayita-jyaaroni iñaayitairo.”

20

Antawaita-tsiri chochoki-masiki

¹ “Iroka okanta-kota impinkathari-wintantai Inkiti-satzi, osiyari atziri tzimatsiri ichochoki-masiti. Yananinkanaki yamini antawaita-tsini iwankiri-masiki.

² Ikanta iñaaki nintatsiri yantawaiti, ikantakiri: ‘Pitanakyaaro iroñaaka pantawaiti irojatzi tsitiniiti, nompinatimi aparoni kiriiki ikaratzi ipinatanta-piintai-tziri yantawaitaiti aparoni kitaitiri.’ Ikantajiiitzi antawai-rintzi: ‘Kamiithataki.’ Ityaantakiri iwankiri-masiki. *

³ Ikanta ijinokita-paaki ooryaatsiri aajatzi ipiyanaja asitarori iwankiri-masi nampitsiki. Iñaapaji pasini ikatziya-jiita tikatsi yantawairi. †

⁴ Ikantapaakiri: ‘Pijati pantawaiti nowankiri-masiki, aritaki nompinatakimi okaratzi ipinatanta-piintaitzi.’ Jaitijiiitaki yantawaiti.

⁵ Ari ikantakiro itampatzikata-paaki ooryaatsiri, aajatzi itainkanaki ooryaatsiri. ‡

⁶ Ari ikantakirori aajatzi otsitiniityaanaki, iñaapaji atziri isaikajiiitzi, tikatsi yantawairi, isampita-paakiri: ‘¿Tikatsima pantawairi pisaika-siwaitantari kitaitiriki?’ §

* **20:2** kiriiki = denario † **20:3** ijinokita-paaki ooryaatsiri = ooryaatsiri 3. (Ari okanta iyomitai-tziri ooryaatsiri pairani.) ‡ **20:5** itampatzikata-paaki ooryaatsiri = ooryaatsiri 6, itainkanaki ooryaatsiri = ooryaatsiri 9. (Ari okanta iyomitai-tziri ooryaatsiri pairani.) § **20:6** otsitiniityaanaki = ooryaatsiri 11. (Ari okanta iyomitai-tziri ooryaatsiri pairani.)

7 Yakajiitanaki, ikantzi: ‘Tikatsi antawaita-kayinani.’ Ikantzi irirori: ‘Pijati pantawaiti nowankiri-masiki, aritaki nompinatakimi okaratzi ipinatanta-piintaitzi.’

8 Okanta otsitinitanaki, ikantakiri asitarori iwankiri-masi kimpoyii-niriri iiriikiti, ikantziri: ‘PINKAIMIRI maaroni antawai-rintzi pimpinatiri aparoni kiriiki ikaratzi ipinatanta-piintaitziri yantawaitaiti aparoni kitaitiri. Iriitaki pitawakyaáa pimpinatiri ampoita-paintsiri yantawaitaki, irojatzi pimatán-takyaariri itakarori kapichikitaiti yantawaitaki.’

9 Ari ipokajiita-paaki ampoita-paintsiri yantawaitaki, kapichiini yantawai-witaka ipinaitakiri aparoni kiriiki.

10 Ipokajiita-paaki itakarori yantawaitaki kapichikitaiti, isiyakaantzi iriitaki impina-piroiti. Ti, ari ikimitakari pasini-payi tsika ikaratzi ipinaita-kiriri.

11 Ikanta ipinawitai-takari, ikisanakiri asitarori yantawairi,

12 ikantanakiri: ‘Ti yantawai-piroiti ampoita-paintsiri, iro kantacha imonkaratakana pipinatakinari, naaka atsipiwita-kariri ooryaatsiri.’

13 Ikantzi asitarori iwankiri-masi: ‘Ashininká, nopinatakimi kamiitha, ¿tíma nokantzi-takami kapichikitaiti nompinatimi aparoni kiriiki?’

14 Yoka aparoni kiriiki nopinatzimiri, pijatai. Tíma naaka ninta-sitacha nompinatiri aparoni kiriiki ampoita-paintsiri yantawaitzi,

15 ¿Aíroma okantzi nompinatanti nonintziri naaka? ¿Píkisako-niinta-tyaaroma nonisironkatantzi naaka?’

16 Tima oshiki jiwatatsiri iñaayitajiro, iriitaki ampoita-tsini. Tzimatsi oshiki ampoiyyitatsiri iñaayitajiro, iriitaki jiwatatsini. Tima oshiki inkaima-witaityaa, iro kantacha kapichiini inkarati iyosiitaitiri.” *

Yapiitakiro Jesús ikamantzi iwamaitiri
(Mr. 10.32-34; Lc. 18.31-34)

17 Ikanta itonkaanaji Jesús ijatiro Aapatyaawiniki, iriitaki itsipatanaja 12 iyomitaani, inkantakiri awotsiki:

18 “Ajatatziira Aapatyaawiniki. Ari yaakaan-taitiriri Itomi Atziri, yayiri ijiwari Ompiratorintsitaari, intsipata-kyaari Yomitaan-taniri, iriitaki mishakowintirini iwaitiri.

19 Iwawisaa-kiniri pasini-satziiti atziri iwashaya-mintha-waityaari, impasawaitiri, ipaika-kotakiri. Iro awisawitakyaa mawa kitaitiri, aritaki yañaaji.”

Inintziri Jacobo aajatzi Juan
(Mr. 10.35-45)

20 Okanta iina Zebedeo opoka-sitakiri Jesús, ot-sipatakari otomi-payi, yoka Jacobo aajatzi Juan. Otyirowa-paaka, okantapaakiri: “Nonintzi pinisironkatyaana.”

21 Ari isampita-nakiro Jesús, ikantziro: “¿Paitama pikowa-kotanari?” Okantzi iroori: “Tima irootaintsi pimpinkatharin-tsiti awiroka, nonintzi intsipatyaami notomi impinkathari-wintanti, isaiki-motimi aparoni pakopiroki, iriima pasini isaiki pampatiki.”

* **20:16** Paminero Tsika Ikantai-tziro Ñaantsi-payi okanta-kota ‘onasiyita ñaantsi-payi’.

²² Ikantzi Jesús: “Tira piyotiro opaita pikowakotanari. Tima oshiki nonkimaatsityaari naaka. ¿Arima pamawitakiro awiroka onkarati pinkimaatsityaari? ¿Arima pisiyakaana nonkami naaka?” Ikantajiitzi irirori: “Aritaki nomatakiro.” †

²³ Ikantzi Jesús: “Omapiro, tima irootaintsi pinkimaatsityaaro onkarati nonkimaatsityaari naaka. Irooma pintsipatyaana ampinkathariwintanti pisaiki aparoni nakopiroki, pasini nampatiki, tira naaka nintakai-yaaroni itzimi nontsi-patyaari, apatziro iyotzi Asitanari tsika itzimi ikasiya-kaakiri.” ‡

²⁴ Ikanta ikimajiitaki pasini iyomitaani, ikisaita-nakiri Juan aajatzi Jacobo.

²⁵ Yapatota-najiri Jesús iyomitaani-payi, ikantziri: “Piyojiitzi awiroka tsika ikanta iwinkathariti pasini-satziiti, oshiki impiratanta. Ari ikimitari aajatzi iriipirota-tsiri ipinkathataitzi irirori.

²⁶ Irooma awiroka-payi, aririka pininti piri-iproto, pisiya-kotyaari tsika ikanta ompirataari.

²⁷ Iroorika pinintzi pijiwata-kaanti, pisiya-kotyaari ompirataari.

²⁸ Ti iro impokan-tyaari Itomi Atziri impi-ratantyya, iro ipokantakari isiya-kotyaari ompirataari, inkamawintanti, iriitaki pinakowintantatsini, yookakaa-wintairi maaroni.”

† 20:22 iroka ikantawita Jesús: “¿Arima pimatakiro awiroka piroto kipishaari onkarati niriri naaka? ¿Arima pisiyakaana inkiwaaitina naaka?” ‡ 20:23 iroka ikantawita Jesús: “Omapiro, aritaki pimatakiro piroto niriri naaka, aritaki pinkim-ita-kaana inkiwaaitina naaka.”

*Yaminakaajiri apiti mawityaakiri
(Mr. 10.46-52; Lc. 18.35-43)*

²⁹ Ikanta yawisajiitanaki Kasiryaariki, oshiki atziri oyaatana-kiriri.

³⁰ Ari isaiki awotsi-nampiki apiti mawityaakiri. Kimaki irirori, ikantaitzi: “Ari inkinapaaki Jesús aka awotsiki.” Irootaki ikaiman-tanakari, ikantzi: “¡Pinkatharí, Ikasiya-kaitani pinkatharini David, pinisironkata-jyaana naaka!”

³¹ Oshiki ikisatha-witai-takari. Ti imairiti, aikiro ikaimatzi sintsiini: “¡Pinkatharí, Ikasiya-kaitani pinkatharini David, pinisironkata-jyaana naaka!”

³² Katziya-paaka Jesús, ikaimakiri ikantziri: “¿Paitama pinintziri?”

³³ Ikantajiitzi irirori: “Pinkatharí, nonintzi naminawaitaji kamiitha.”

³⁴ Antaro inisironkata-nakari Jesús yoka mawityaakiri, ipampita-kiniri irooki. Apatha-kiro yaminawaitanaji kamiitha, iyaatanakiri Jesús.

21

*Yariitan-takari Jesús Aapatyaawiniki
(Mr. 11.1-11; Lc. 19.28-40; Jn. 12.12-19)*

¹ Aritaki okaakitzi-mata-paaki yariitan-tyaari Jesús Aapatyaawiniki. Tima ariijiitaka Chochokipankoniki omontitakari otzisi Yinkaitoni. Ari ityaantakiri Jesús apiti iyomitaani,

² ikantakiri: “Pijati nampitsiki amontitakari, ari piñiiro onthata-kotyaa ikyaakoitari ontsipata-kyaari yanini. Pinthataryaa-kotiro, pamakinaro.
*

³ Tzimatsi-rika sampitimini, pinkantiri awiroka: ‘Inintatziro pinkathari. Aritaki yoipyaa-jimiro.’ ”

⁴ Ari omonkaratari isankinatakiri pairani Kamantan-tzinkari, ikantaki:

⁵ Pinkaman-tairo maaroni Kisakowintoni-sato, pinkantiro:

Awotsikitaki Piwinkathariti ipoka-sitakimi, Tsinampa-siri ikanta ipokaki ikyaa-kotaka, Kiripiri inatzii owaiyani yaakaitziri tinari.

⁶ Ikanta ijatanaki apiti iyomitaani, imatakiro okaratzi ikantawa-kiriri Jesús.

⁷ Yamakiro ikyaakoitari otsipataakari oyaan-iti. Iwankita-kiniri manthakintsi imitzikaraki, ikyaa-kota-nakari Jesús.

⁸ Ikanta atziri-payi saikain-tsiri anta, imaaronka-sita-nakiri imanthaki awotsiki tsika inkinanaki. Tzimatsi pasini chikanain-tsiri inchasi imaaronka-sitziri.

⁹ Tima inkarati atziri jiwatain-tsiri, ikaratzi oy-aatakiriri itaapiiki, ikaimajiitzi, ikantzi:

¡Korakitataiki awinkathariti, Ikasiya-kaitani pinkatharini David!

¡Tasonka-wintaari ikantaja, tima Pinkathari inatzii otyaanka-kiriri!

¡Korakitataiki awinkathariti, awisiryaaawinta-jyaari Inkiti-satziwí! †

* **21:2** ikyaa-kotari = burro, pollino, asno † **21:9** Korakitataiki awinkathariti = Hosana; Wairontsi

¹⁰ Ikanta yariita-paaka Jesús Aapatyaawiniki, isampita-wakaanaka ikaratzi nampitarori, ikan-tajiitzi: “¿Tsikama ipaitaka yoka?”

¹¹ Tzimatsi kantanain-tsiri: “Iriitaki Jesús, Kamantan-tzinkari inatzii, iriitaki poñaachari Kasiyakaawiniki saikatsiri Tapowiniki.”

Imisitowiri Jesús pimanta-tsiri tasorintsi-pankoki

(Mr. 11.15-19; Lc. 19.45-48; Jn. 2.13-22)

¹² Tima kyaapaaki Jesús tasorintsi-pankoki, imisitowa-paakiri pimanta-waita-tsiri, aajatzi ikaratzi amananta-waita-tsiri. Yooka-yitapaakiro iwantariri kiriiki, ari ikimitaakiro tsika iwaitziri siropayi.

¹³ Ikantapaakiri: “Isankinai-takiro pairani iñaawaitzi Pawa, ikantzi: Nowanko onatzii iroka, aritaki yamana-piintai-tinari.

Iro kantacha awirokaiti, aritaki pamatawitanta-piintaki pipimanta-yitzi, pikimita-kaantakiro kosintzi-panko.”

¹⁴ Ari ipokajiita-paaki tasorintsi-pankoki oshiki mawityaakiri, kisoporokiri, maaroni yisita-kota-kaayitairi.

¹⁵ Tima okiryaaantzi ikantawintai-tanakaro okaratzi yantakiri Jesús. Ari ikaimajiitanaki intsi-payi, ikantajiitzi:

¡Thami apinkathatajiri Ikasiya-kaitani
pinkatharini David!

Iro kantacha ijiwari-payi Ompira-tasorintsitaari, aajatzi Yomitaan-taniri, ikisajiitanaka irirori, tima ti onimotiri.

16 Isampitai-tanakiri Jesús, ikantai-tziri: “¿Piki-makiro ikantajüitziri mainari-payi?” Ikantzi Jesús: “Nokimakiri. ¿Tima piñaanatiro awiroka sankinarintsi? kantatsiri: Iriitaki intsi-payi aajatzi thotatsiri ithomi, Pimatakaakiri ipinkatha-yitaimi.”

17 Ari yawisanaki Jesús, ikinanakiro Asinonkaa-pankoniki. Ari imaakiri anta.

Imishatziro Jesús pankirintsi kaari kithokita-tsini

(Mr. 11.12-14,20-26)

18 Okanta okitaitita-manaji, piyaja Jesús nampitsiki. Ari itashaa-paaki niyaanki-thakiniki awotsi.

19 Iñaapaaki awotsi-nampiki pankirintsi, ijata-sita-nakiro, iñaatziiro ti onkithokiti, oyosiita-sita osi. Ikantanakiro: “Pasi piwiro airo pikithokitai.” Okanta pankirintsi, kamasitanaki. ‡

20 Ikanta iñaakiro iyomitaani, okiryaantzi ikantajüitanaka, isampita-nakiri, ikantziri: “¿Paitama okama-sitan-tanakari pankirintsi?”

21 Yakanaki Jesús, ikantziri: “Omapiro nonkantimi, iroopiro-rika pawintyaana, airorika pikiso-siri-waitzi, aritaki pimatajiro awiroka, aritaki anaanakiro tsika okanta piñaakiro pankirintsi. Kantatsi piñaanatiro otzisi, pinkanti: ‘Osirinki otzisi, ompiinki inkaariki.’ Aritaki omatakyaa.

22 Tima onkarati pinkowako-tairi pamana-nikii, aririka pawintaa-nakyaari Pawa, aritaki impakimiro.”

‡ 21:19 pankirintsi = higuera

Itasorinka Jesús

(Mr. 11.27-33; Lc. 20.1-8)

²³ Ikanta yariitaaro Jesús Tasorintsi-pankoki, iyomitaan-tapaji. Ari ipokakiri ijiwari Ompira-tasorintsitaari, aajatzi antari-kona-payi, isampita-paakiri: “¿Paitama ontyaan-kakimiri piñaakantiro pitasorinka?”

²⁴ Ari yakanaki Jesús, ikantziri: “Aajatzi naaka tzimatsi nosampitimiri. Aririka pakakinaro, aritaki nonkantakimi ipaita otyaanka-kinari.

²⁵ Ikiwaatantaki pairani Juan, ¿Paitama otyaanka-kiriri? ¿Iriima Pawa? ¿Atzirima?” Ari ikanta-wakaa-jiitanaka: “Aririka ankantiri Pawa otyaankakiri, aritaki inkanta-nakai: ‘¿Paita kaari pikimisantantari?’

²⁶ Aririka ankanti: ‘Atziri ontyaan-kakiri,’ aritaki inkisanakai atziri-payi.” Tima inkanta-jiiti atziri-payi Kamantan-tzinkarini inatzii Juan.

²⁷ Ari ikantajiitzi: “Ti noyotiro.” Ikantzi Jesús: “Pikimitaka awirokaiti ti pininti pinkamantinaro, aajatzi naaka airo nokaman-tzimiro paita otyaanka-kinari.”

Ikinkithata-koitziri apiti itomitaitari

²⁸ Ikantzi Jesús: “¿Tsikama okantzi-motami awiroka-payi iroka? Tzimatsi atziri tzimatsiri apiti itomi. Okanta apaata ikantakiri itomi: ‘Notomí, pijati pantawaiti pankirintsi-masiki.’

²⁹ Ikantzi itomi: ‘Ti noninti.’ Iro osamaniitaki, opiyi-motaari itomi, jataki yantawaitzi.

³⁰ Ipoña ikantakiri pasini itomi. Ikantanaki irirori: ‘Ari nomatakiro Apaá.’ Titzimaita ijati.

31 ¿Itzimikama itomi antakirori ikowakiri iriri?” Ari ikantajiitzi: “Iriitaki antakirori yitakari impiratari.” Ikantzi Jesús: “Irootaki anaakota-jimini impinkathari-wintairi Pawa mayimpiro-payi aajatzi sintsiwintanta-piintatsiri opiri iriikiti intyaan-tiniri wirakocha-payi. Omapiro.

32 Tima impokawi-taka pairani Juan, ikamanta-witakami pikamiithasiritantajyaari, iro kantacha ti pinkimisantawakiri. Iriima ikaratzi sintsiwintanta-piintatsiri opiri iriikiti aajatzi mayimpiro-payi, okimisantanski. Piñaawitakari awirokaiti, titzimaita piwashaantiro tsika pikanta-jiita, pinkimisantan-tajjaariri.”

Kaari-piro-siriri antawai-rintzi
(Mr. 12.1-12; Lc. 20.9-19)

33 “Pinkimi napiitiro nosiyakaa-wintimiro: Tzimatsi atziri pankitzirori chochoki-masi, itantota-kotakiro maaroni othapiki, iwitsikasitakiro iwiro owaaki apaata, iwitsikaki aajatzi pankotsipinthaki yaminakoi-tantyaarori pankirintsi jinoki. Yaminaki atziri aminironi iwankiri-masi. Jataki irirori intaina.

34 Okanta okithoki-paititaki chochoki, ityaantaki impiratani yaajati.

35 Ikanta antawai-rintzi-payi aminirori pankirintsi-masi, iñaawakiri ipokaki ompirataari, ipasawaitaki aparoni, iwakiri pasini, ishimyaakiri pasini.

36 Ityaantaki pasini impiratani, oshiki ikaratzi. Ari ikimitaa-wakiri aajatzi irirori.

³⁷ Ari iwiraantaro ityaantakiri itomi-piro irirori, ikantzi: ‘Aritakima impinkathata-wakiri notomi naaka.’

³⁸ Ikanta iñaawakiri antawai-rintzi ipokaki itomi, ikanta-wakaa-jiita: ‘Yoka asitajyaaroni apaata pankirintsi-masi. Thami awiri, ayiroota aroka.’

³⁹ Yairika-wakiri, yaanakiri othapiki pankirintsi-masi, iwakiri.

⁴⁰ Aririka impokanaki asitarori iwankiri-masi, ¿tsikama inkanti-rika antawai-rintzi-payi?”

⁴¹ Ikantajiitzi irirori: “Ontzimatyii iwamaitiri kaari-pirori, yaminaji pasini iriipirori aminaironi pankirintsi-masi, iriitaki tyaanta-piinti-niriri okithoki iwankiri.”

⁴² Ikantzi Jesús: “Tima piñaanatiro Sankinarintsi, ikantaitzi:

Imaninta-witakaro kipayi witsikirori pankotsi, Iro kantacha irojatzi yaitairi iroka otzinkami-pirori.

Iriitaki Awinkathariti Pawa matajirori,

Irootaki okiryaa-wintan-tariri.” §

⁴³ “Irootaki nonkantan-tyaari naaka: Airo ipinkathari-wintaimi awiroka Pawa, iriira impinkathari-wintai pasini-satzi-payi tsika itzimi osiyaaroni pankirintsi okitho-kitzi ikimisantaira.

⁴⁴ Tima inkarati siraryanta-tajyaaroni mapi, aritaki intanka-paaki. Iriima inkarati anawyaajiri mapi, aritaki opowitakiri.”

⁴⁵ Ikanta ijiwari Ompira-tasorintsitaari aajatzi Nasitantaniri, iyotaki iriitaki ikimakaitaki.

§ 21:42 kipayi, otzinkami = mapi

46 Ari inintawitanaka yaakaan-tirimi, titzimaita imatiro, oshiki itharowan-takari atziripayi. Tima inkanta-siri-jiiti atziri Kamantan-tzinkari inatzii Jesús.

22

Isiyakaa-wintai-tziri aawakaa-chari

1 Ari yapiita-najiro Jesús isiyakaa-wintziro iyomitaan-tziri. Ikantzi:

2 “Iroka ikanta ipinkathari-wintantai Inkitsatzi, isiyari pinkathari oimosirinkiriri itomi yaawakaa.

3 Ityaankakiri impiratani, inkamantiri pokatsini yoimosirinkyaa. Titzimaita impokajiiti ikaimakaantani.

4 Ityaanka-witaka pasini impiratani, ikantawakiri: ‘Pinkantiri noyaimani impokiyaa, nowamaaki wathayita-tsiri nopira, noimosirinka-tziiri notomi yaawakaiyaa. Aritaki owitsikaka maaroni.’ *

5 Iro kantacha yokaiti ikaimakaantani, aikiro ipiyatha-jiitatyaa. Jatayitaki iwaniki, pasini ikinaki ipimanta-waitzi.

6 Tzimatsi pasini owasankitaa-kiriri ompirataari, iwakiri.

7 Ikanta ikimaki pinkathari, antaro ikisanaka, ityaankaki iwayiriti, yapirotakiri owantain-tsiri, itaitakiniri inampi.

8 Ikantajiri pasini impiratani: ‘Aritaki owitsikaka maaroni oimosirinkan-tyaari, ti imiraaw-intaitiri impokajiiti ikaratzi nokaima-kaanta-witakari.

* 22:4 nopira = toro

⁹ Pijati awotsiki-payi, pinkantiri inkarati piñiiri impokiita oimosirinkyaa.’

¹⁰ Jataki ompirataari, yapatotaki ikaratzi iñaakiri: kamiithata-tsiri aajatzi kaaripirota-tsiri. Piyojiita-paaka oimosirinka-chani.

¹¹ Ikanta yaminakiri pinkathari ikaratzi pokaintsiri. Iñaatzii satikain-chari ti inkithaadyaaro iwaniinkata-sityaari aawakaa-chani.

¹² Ikantakiri: ‘Ashininká, ¿tsikama pikanta pikyaan-takari aka ti pinkithaadyaaro piwaniinkata-sitan-tyaariri notomi?’ Ari imairitaki, ti yaki.

¹³ Ikantakiri impiratani: ‘Pooso-wakotiri, pooso-kitzitiri, pookiri otsitini-kitaki, ari yiraawaityaari, yatsikai-kiwaityaa, inkimaatsita-jyaa.’

¹⁴ Tima oshiki inkaima-witaityaa, iro kantacha kapichiini iyosiitaiti.”

Ikinkithata-koitziri kiriiki ipinaitziriri pinkathari

(Mr. 12.13-17; Lc. 20.20-26)

¹⁵ Ikanta ijajiitaji Nasitantaniri. Ari ikinkitha-waijiitzi, ikantajiitzi: “¿Tsikama ankinakairoka ankompita-kaantyaariri Jesús?”

¹⁶ Ityaankaki iyomitaani Nasitantaniri itsipatakari yaapatyaani Herodes, ikantapaakiri Jesús: “Yomitaan-tanirí, okaratzi piyomitaantziri iroopiro okanta, irootaki iyotakoi-tantyaariri iriipirori Pawa. Ti pinkimisantiro ikantayitziri atziri, ti piñaawaitiro pinimota-kaantyaariri.

17 Pinkantina ipaita pikinkithasiritari awiroka: ¿Kamiithata-tsuma ampiri kiriiki ikaratzi sintsiwintanta-tziri iwinkathariti wirakochapayi?” †

18 Iyotawakiri Jesús ikinkithasiritari, ikantziri: “Owapyimotan-tanirí. ¿Paitama piñaantan-tanari?”

19 Piñaakajiitinari kiriiki pasitakaariri Pinkathari.” Ari yamaita-paakiniri kiriiki. ‡

20 Isampita-nakiri, ikantziri: “¿Paitama asitarori iwairo aka? ¿Paitama asitarori isiyakaaro?”

21 Ikantajiitzi: “Irasí iwinkathariti wirakocha.” Ikantzi Jesús: “Tima iriitaki iwinkathariti wirakocha asitari, pantantyaanari isintsitzimiri, pimpinatiri. Iriima ikaratzi yasitari Pawa, pantantyaanari isintsitzimiri irirori.”

22 Ikanta ikimajiitaki ikantakiri Jesús, okiryaantzi ikantajiitanaka, iwashaanta-nakiri. Jaitijiitaji.

*Isampita-kowintai-tziro yañaaji kamatsiri
(Mr. 12.18-27; Lc. 20.27-40)*

23 Tikira awishi iroka kitaitiri, ipokajiitaki Tampatzika-wiri iñiiri Jesús. Iriitaki Tampatzika-wiri-payi kantatsiri: “Airo yañaaji kamayita-tsiri.” Isampita-paakiri Jesús,

24 ikantziri: “Yomitaan-tanirí, isankinataki pairani Moisés, ikantzi: ‘Aririka inkami atziri, airorika iwaiyan-takairo iina, kantatsi yaajiro iririntzi, iwaiyan-takaajiro irirori. Inkimita-kaantiri iriimi asityaarini iririntzi kamaintsiri.’

† 22:17 iwinkathariti wirakochapayi = César ‡ 22:19 kiriiki = denario

²⁵ Thami ankantawaki: Tzimatsi karatatsiri 7 iririntzi. Itarori itzimi yaaki iina, tikira itsimayiro iina kamaki, yaajiro pasini iririntzi.

²⁶ Ari ikantakari aajatzi apitita-tsiri iririntzi. Aajatzi pasini mawatatsiri. Ari ikantakari maaroni ikaratzira 7.

²⁷ Okanta apaata kamaji iroori kooya.

²⁸ Aririkami yañaayitaji apaata kamayita-tsiri, ¿itzimikama oiminta-pirotiyaari kooya? Tima maaroni ikaratzira 7 iinanta-witakaro.”

²⁹ Yakanaki Jesús, ikantziri: “Pikinakaasitakaro awiroka, ti piyota-kotiro Sankinarintsi-pirori, ti piyota-kotiro itasorinka Pawa.

³⁰ Aririka yañaayitaji kamayita-tsiri, airo itzimi aawakai-yitaa-chani. Isiyapa-jyaari Imaninkariti Pawa anta inkitiki.

³¹ ¿Tima piñaanata-kotiro tsika onkantyyaa aririka yañaaji kamayita-tsiri? Iroka ikantzi Pawa, iñaawaitzi:

³² Naakataki Iwawani Abraham, Isaac, aajatzi Jacob.

Ari ayotziri irirori, tima ti imatiro kaminkari impinkathatiri Pawa, apatziro ipinkathatziri añaayita-tsiri.”

³³ Ikanta ikimajiitakiri Jesús ikantaki, okiryantzi ikantawinta-nakari, ikantajiitzi: “Omapiro okamiithatzi iyomitaan-tziri.”

*Otzinkami-pirori Ikantakaan-taitani
(Mr. 12.28-34; Lc. 10.25-28)*

³⁴ Ikanta ikimaki Nasitantaniri kamiitha yakakiri Tampatzika-wiri isampita-kiriri, apatojiitaka irirori.

35 Ikanta aparoni apatotain-chari, irijatzi yotakotzirori Ikantakaan-taitziri, ipoka-sitakiri Jesús isampitiri, inintzi inkompita-kaiyaarimi, ikantapaakiri:

36 “Yomitaan-tanirí, ¿otzimikama otzinkami-piro Ikantakaan-taitziri?”

37 Yakanaki Jesús, ikantziri: “Piwinkathariti inatzi Pawa, ontzimatyii pininta-piro-tajiri, pininta-siri-tajiri. Isiriki piwairi.

38 Irootaki iroka otzinkami-pirori Ikantakaan-taitani.

39 Ari osiyaro apitita-naintsiri, kantatsiri: Pintakota-jyaari pishininka, pinkimita-kaantiri pitakota awiroka.

40 Tima iroka apiti nokanta-kimiri, otzinkami-piro onatzii, irootaki poñaachari pasiniki Ikantakaan-taitani aajatzi okaratzi isankinatakiri pairani Kamantan-tzinkari-payi.”

¿Paitama charinitariri Saipatzii-totaari?

(Mr. 12.35-37; Lc. 20.41-44)

41 Imatanakiri irirori Jesús, isampita-nakiri Nasitantaniri ikarajitaki yapatojiita,

42 ikantziri: “¿Paitama pikinkithasirita-kotariri awiroka Saipatzii-totaari? ¿Tsikama itzimika awaisatziti ikasiya-kayi-takiri pairani incharinityaari?” Ikantajitzi Nasitantaniri: “Iriitaki pinkatharini David ikasiya-kayi-takiri.”

43 Ikantzi Jesús: “¿Paitama iñaawaita-kaantariri pairani Tasorinkantsi pinkatharini David, isiyakaan-tziri Iwinkathariti? Ikantaki pairani:

44 Iñaawaitanaki Pawa, ikantawajiri
 Nowinkathariti:
 Pisaikapaji nakopiroki ampinkathari-wintanti,
 Irojatzí noitsinampaan-tajyaariri kisaniiintzimiri,
 Aripaiti intyiirowa-sita-jyaami, pimakoryaa-
 kitzitan-tajyaari.

§

⁴⁵ Imatzitakaro David ikantaki: ‘Nowinkathariti inatzii.’ ¿Tsika inkini incharinityaari?”

⁴⁶ Ari imairijiitanaki ti yaki. Tharowa-siri ikan-tajjiitaka, tikatsi nintatsini isampita-najiri.

23

Ikinkithata-kotziri Jesús Yomitaan-tatziri aajatzí Nasitantaniri

(Mr. 12.38-40; Lc. 11.37-54; 20.45-47)

¹ Ari ikinkithata-kaakiri Jesús apatowintakariri, aajatzí iyomitaani-payi, ikantzi:

² “Piñiiri Yomitaan-tziri aajatzí Nasitantaniri, iriitaki iyotako-pirotzirori Ikantakaantziri pairani Moisés. *

³ Pinkimisantiri okaratzi inkantimiri, ti pinkan-tzimaityaaro pinkimita-kotyaari okaratzi yantayitziri, ti imonkaratiro irirori okaratzi ikantziri.

⁴ Omapiro opomirintsita okaratzi ininta-kayimiri pantairomi. Titzimaita impomirintsityaaro irirori imayitairo.

⁵ Yantasi-yitaro inintzi iñaantai-tyaariri. Oshiki yasiminthatari misinantsi-monki tsika

§ 22:44 Makoryaa-kitzitaantsi * 23:2 iyotako-pirotzirori ikan-takaantziri Moisés = isaikantaro isaika-minto Moisés

ititaitziro Osankinaritsi-pirori intsirika-kotziro ishimpaki, aajatzi itamakoki. Iwaniinka-ponkitzi-yitziro iithaari isitsiikaki manthakintsi.

⁶ Yasiminthataro isatikaitiri niyaanki tsika iwajiitaja ishininka. Ari ikimitari aririka ijati pankotsiki yapatota-piintaita.

⁷ Inintzi ñaapinkatha iwithata-piintai-tyaari aririka ñiitiri. Inintzi inkantiri atziri-payi: '¡Yomitaan-tanirí!' †

⁸ Ti onkamiithati pininti awiroka inkantaitimi: '¡Yomitaan-tanirí!' Apatziro ikanta yomitaan-tatsiri, iriitaki Saipatzii-totaari tikatsi pasini. Irooma maaroni awiroka-payi osiyawaitakaro pirintzita-wakaiyaami.

⁹ Tima aka kipatsiki ti onkamiithati pinkanta-siwaityaari pishininka: '¡Asitanarí!' Tima apatziro ikanta Asitamiri Inkiti-satzi.

¹⁰ Ti onkamiithati aajatzi inkantaitimi: '¡Nowinkatharítí!' Tima apatziro ikanta piwinkathariti, iriitaki Saipatzii-totaari.

¹¹ Ikaratzi nintatsiri yiriipiroti, isiya-kotyaari impirataitani.

¹² Ikaratzi nintasi-waita-chani impinkathaitiri, aritaki intsinampa-sirita-kaitairi. Iriima tsinampa-waiwita-chari iriitaki impinkatharitakai-tairi.

¹³ ¡Ikanta-machiitzimi Yomitaan-taniri aajatzi Nasitantaniri, owapyiimotan-tanirí! Pintzika-yitakiri kowirori impinkathari-wintairi Inkiti-satzi. Airo pikyaaji awiroka tsika impinkathari-wintantai Pawa, titzimaita pisinitiri pasini inkyaaayitaji irirori.

† 23:7 Yomitaan-tanirí = Rabí

14 ¡Ikanta-machiitzimi Yomitaan-taniri aajatzi Nasitantaniri, owapyiimotan-taniri! Pawiinta-sitakaro paapithatziro owanko kinankaro, irootaki pisamaninkan-tarori pamana-piintawita airo iyotantaitami. Tima antaro iwasankitaaitami. ‡

15 ¡Ikanta-machiitzimi Yomitaan-taniri aajatzi Nasitantaniri, owapyiimotan-taniri! Oshiki pisintsitakiri pasini-satzi-payi isiya-kotai aroka Judá-iti, piyomitaakiri iwapyii-motantyaa irirori. Aritaki isiya-kota-jyaami awiroka yatsipita-jyaaro sarinka-wini.

16 ¡Ikanta-machiitzimi osiyakariri mawityaakiri yakathata-wakaa-jiitaa! Kantatsiri: 'Aririka impairyaitiro tesorintsi-panko, inkantaiti: iwasankitaina Tasorintsi-panko-wiri airorika nomatziro nokantziri. Pikantzi: tikatsi ompaityaa airorika imonkaratai-tziro. Irooma aririka impairyaitiri ooro saikatsiri tesorintsi-pankoki, pikanta-piintaki: Ontzimatyii yantaitiro ikantai-takiri.'

17 ¡Masontzi-siriri, mawityaaki-siriri! ¿Iriima ooro kowapirota-chari? Kaari, iro kowapirotacha tesorintsi-panko otasorintsita-kairi ooro.

18 Pikantzi aajatzi: 'Aririka impairyaitiro pomitai-rontsi, inkantaiti: 'Iwasankitaitina Ataapiintziniri pomitai-rontsiki airorika nomonkaratziro nokantziri. Tirika imonkarataitiro, tikatsi pinkanti. Irooma aririka impairyaitiri ipiraitari itayiitziri pomitai-rontsiki, pikanta-jiitzi: Ontzimatyii yantaitiro

‡ 23:14 Paminiro 'Tsika Ikantai-tziro Ñaantsi-payi' okanta-kota 'Onasiyita ñaantsi-payi'.

ikantai-takiri.’

¹⁹ ¡Masontzi-sirirí, mawityaaki-sirirí!, ¿Iri-ima ipiraitari kowapirota-chari? Kaari, iro kowapirotacha pomitai-rontsi otasorintsita-kairi itayiitziri.

²⁰ Ikaratzi pairyiirori pomitai-rontsi, ithonkiri ipairyaakiri ikaratzi itayiitziri anta.

²¹ Ari ikanta ikaratzi pairyiirori tasorintsi-panko, ithonkiri ipairyaakiri ikaratzi tzimantarori.

²² Ikaratzi pairyiirori inkiti, ithonkiro ipairyi-iro isaikinta Pawa, isiyakaakaro iriimi Pawa ipairyaaki.

²³ ¡Ikanta-machiitzimi Yomitaan-taniri aajatzi Nasitantaniri, owapyiimotan-tanirí! Pipapiintziri Pawa iwosinikan-taitari. Titzimaita pantiro kowapirota-chari inintakai-tzimiri: Pinkamiitha-siriti, pinisironkatantyyaa, pawintaa-sirita-jyaari. Irootaki kowapirota-chari pantayitairo, airo piwashaanta-tzimaitaro pantiniri kowapirota-chari. §

²⁴ ¡Mawityaakiri akathata-wakaa-charí. Osiyakariri tzimawintziriri sikiryaa-niki airo yirakotantari, iro kantacha yirakowaitakiri ipira ikyaaakitari. *

²⁵ ¡Ikanta-machiitzimi Yomitaan-taniri aajatzi Nasitantaniri, owapyiimotan-tanirí! Pikimi-

§ 23:23 Iroka kanta-kota-chari “pipapiintziri Pawa”, aririka oshooki 10 inchasi piwosinikan-tarori piwariti, payi aparoni pasitakai-yaari Pawa. Ari pinkanta-piintiro, aririka oshooki 10, pinasityaa aparoni pasitajyaari Pawa. Ari pinkantirori okaratzi shookatsiri pipankitziro; iwosinikan-taitari = menta, eneldo, comino * 23:24 ikyaaakitari = camello

takaro iramintotsi aajatzi owamintotsi, okiti-wita intakiroki, irooma inthomponta kipatsi okantaka. Aritaki pikantakari awiroka iñiitzi kamiithasiri pinawita, kosintzi pinatzii, pikowapiintakiro panintaa-waityaa apaniirini.

²⁶ ¡Mawityaakiri Nasitantaniri! Pinkimita-kaantyya pishita-piintziro inthomponta piraaminto aajatzi piwaminto, onkitita-jiita intakiroki.

²⁷ ¡Ikanta-machiitzi Yomitaan-taniri aajatzi Nasitantaniri, owapyimotan-taniri! Pikimitakaro okitamaarowita iwantai-tariri kaminkari, owaniinka okantawita intakiroki. Irooma inthomponta, ari osaikiri itonki-poroki kaminkari, sitzii-nkataki.

²⁸ Ari pikantakari awiroka, iñaawitakami atziri pantakiro kamiithari, owapyimotan-taniri pinatzii, kaaripiro-siritakimi.

²⁹ ¡Ikanta-machiitzi Yomitaan-taniri aajatzi Nasitantaniri, owapyimotan-taniri! Tima piwitsika-pirinitiro ikitaitziri Kamantan-tzinkari, piwaniinka-yitziro tsika ikitaitziri kamiithasiriri.

³⁰ Pikanta-jiitzi: 'Ari atzimi-tyaami pairani airo awamaawaitzirimi arokaiti, airo asiya-kotari awaisatzitini owamaayita-kiriri Kamantan-tzinkari.'

³¹ Apaniirini pikamanta-kota, pisiya-kotakari piwaisatzitini ikaratzi owamaakiriri pairani Kamantan-tzinkari.

³² ¡Intsityaa pinthotyiro okaratzi yitanakari pairani piwaisatzitini-payi!

³³ ¡Ti pinkamiitha-siri-jiiti, pikimita-sitakari maranki! ¿Piñaamatsitaki airo iwasankitaitzimi sarinka-winiki?

³⁴ Irootaki nontyaan-tantyaamiri Kamantan-tzinkari, Yomitaan-taniri, aajatzi Yotzinkari. Iritaki piwamaa-kaanti aparo-payi, pipaika-kota-kaantiri. Iriima pasini, pimpasata-kaantaitiri yapatota-piintaita, oshiki piwasankitaa-yitiri nampitsiki.

³⁵ Irootaki piñaantyaarori awiroka iwasankitaa-wintai-timiri ikaratzi iwamaitakiri pairani, yitanakaro kamiithasiriri Abel irojatzi Zacarías itomini Berequías. Iriitaki iwamaitaki pairani ijatajiromi pomitai-rontsiki ipoñaajaro tesorintsi-pankoki.

³⁶ Ari iwasankitaa-wintai-takiri yokapayi okaratzi awisain-tsiri pairani. Omapiro.”

*Yiraako-siritaro Jesús Aapatyaawini
(Lc. 13.34-35)*

³⁷ “¡Aapatyaawini-satzí! Oshiki piwantaki Kamantan-tzinkari. Pishimyaakiri ikaratzi ityaanta-witai-takamiri. Tima nonintawitapiinta nosiya-kotyaarimi waaripa osamoonki-itzi yaniriki, ari nonintzi nonkanta-jirimi ikaratzi notomitaari. Titzimaita inintajiiti.

³⁸ Kaanki-panko onkantajyaa piwanko. †

³⁹ Airo piñaapiintaana aka irojatzi apaata pinkantan-tajyaari:

¡Tasonka-wintaari ikantaja, tima Pinkathari inatzii otyaanka-kiriri!” ‡

† 23:38 piwanko = tesorintsi-panko ‡ 23:39 Wairontsi

24

Ikinkithata-kotziro Jesús imporokaitiro tatorintsi-panko

(Mr. 13.1-2; Lc. 21.5-6)

¹ Ikanta isitowanaji Jesús tatorintsi-pankoki, iro ijatanajimi. Ari ikantzi iyomitaani: “Paminirotyaa tsika okanta iwitsikai-tziro tatorintsi-panko.”

² Yakanakiri Jesús, ikantzi: “Piñaakiro awiroka maaroni mapipayi okaratzi opiwiryaa, airo piñaayitajiro apaata inthonkaitiro imporokaitiro. Omapiro.”

Iñiitairi apaata aririka onthonki-matajyaa

(Mr. 13.3-23; Lc. 21.7-24)

³ Ikanta yariijiitaka tonkaariki Yinkai-toniki, saikapaaki Jesús. Ari ipokajiita-paaki iyomitaani, isampita-paakiri: “¿Tsika-paitima omonkaratyaa okaratzi pikantakiri? ¿Paitama noñiiri noyotan-tyaari? ¿Aripaitima onthonkajyaa aririka pimpiyi-matai?”

⁴ Ari yakanaki Jesús, ikantanakiri: “Paamaiyaa yamatawitai-tzimi = kari.

⁵ Tima oshiki pokatsini apaata impairyaa-paakiro nowairo, inkanti: ‘Naaka Saipatzii-totaari.’ Oshiki yamatawiti.

⁶ Tima ari pinkima-koyitakiro oshiki manataantsi. Paamaiyaa oimiraa-siritzimi = kari, ontzimatyii omatyaa iroka-payi, tikira-tzimaita omonkarata onthonkan-tajyaari maaroni.

⁷ Imaimanita-wakaityaa nampitsiki, iwayirita-wakaiyaa pinkathari-payi. Iñiiti mantsiyarintsi, tashitsi, onikayityaa tsika-rika-payi.

8 Irootaki itanakyaaaroni inkimaatsitai-tyaaro maaroni iroka-payi.

9 Yaakaan-taitakimi, ari imaimani-waitaitimi irojatzi iwamaan-taityaamiri. Oshiki inkisaniinta-nakimi pasini-satziiti okantakaan-tziro poiijatana naaka. *

10 Oshiki washaantironi apaata ikimisantawita. Yaakaanta-wakaiyaa ikarajiitzi. Airo yaripirota-wakaa kisaniinta inkanta-wakajyaa.

11 Iñiiti oshiki pokapain-tsini isiya-kotyaarimi Kamantan-tzinkari, yamatawita-paakiri inkarati kimisanta-wakirini.

12 Ari yanta-piroi-tirori kaari-pirori, airo itakota-wakai-yitaja.

13 Ikaratzi oijatanainari awiintajanari, iri-itakira awisakotaa-tsini.

14 Aririka omonkaratajyaa inkimakoi-tairo maaroni kipatsiki Kamiithari Ñaantsi kinkithata-kotzirori ipinkathari-wintantai Pawa, aripaiti omonkaratajyaa onthonkan-tajyaari maaroni.

15 Aritaki piñaakiri ipaitai-tziri 'Pinkaari Apirotan-taniri', iriitaki ikinkithata-kotakiri pairani Kamantan-tzinkari Daniel, isaikapaaki otasorintsitzi. (Inkarati ñaanataironi iroka, ontzimatyii inkimathatiro.)

16 Ikaratzi nampitarori iipatsitiki Judá-iti, ontzimatyii isiyi otzisiki.

17 Pisaiki-rika intakiroki piwanko, ari pimpoñiyaa pisiyanaki, airo pikyaa-panaatzi paa-panaati ompaityaa-rika.

* 24:9 Wairontsi

18 Piwaniki-rika pisaiki, pisiyi airo paa-panaatziro pithaari.

19 ¡Inkanta-matsitaitiro onkarati motyaata-tsini, aajatzi tzimayita-tsini intsiti ainiro ithoyitzi ithomi!

20 Pamaniri Pawa, pinkantiri: ‘Pookaa-wintajina airo nosiyan-tawaitanaka kyaarontsi-paitiki, aajatzi kitaitiri imakoryaan-taitari.’

21 Tima antaro onkantyyaa yasinonkaityaa apaata. Tima pairani owakira iwitsikai-takiro kipatsi irojatzi iroñaaka, ti ñiiti siyaaroni iroka asinonkaantsi. Airo apiita ñiiti siyaaroni.

22 Airo itharokyatai-tzimi yoimairintaitiro iroka asinonkaantsi, tikatsi awisakotaa-tsinimi. Ikamintha iyosiitai-takiri ikaratzi awintaa-jariri Pawa, irootaki yoimairintan-taita-karori sintsiini asinonkaantsi.

23 Aririka pinkimi inkantaitimi: ‘Yoka Saipatzii-totaari.’ Pasini kantatsini: ‘Jiirinta Saipatzii-totaari,’ airo pikimisantziri.

24 Ari impokaki siyakotyaarini Saipatzii-totaari, siyakotyaarini Kamantan-tzinkari. Ñaakan-tapaaki kaari ñaapiintaitzi. Intasonka-wintan-tayita-paaki. Aamaa-sityaa, ari yamatawiti aajatzi ikaratzi iyosiitakiri Pawa.

25 Tima nokaman-tzita-kamiro pairani.

26 Aririka inkantaitimi: ‘Ariitapaaka otzisiki’, airo pijata-sitziri. Inkanti pasini: ‘Inthomponta pankotsiki isaiki,’ airo pikimisantziri.

27 Tima aririka impiyi Itomi Atziri, isiyapa-jyaaro ookatha-rontsi. Itanakyaaro omorikanaki isitowa-piintzi ooryaatsiri irojatzi tsika ikyaa-piintzi.

28 Tima tsika-rika isaiki sitziwari, ari ipiyotzi-wintari amimpori.” †

Impiyan-tajyaari Itomi Atziri

(Mr. 13.24-37; Lc. 21.25-36; 17.25-36; 12.41-48)

29 “Aririka onkarata-paaki apaata antaro yasi-nonkaityaa, aritaki intsiwakaki ooryaatsiri, airo yoorinta kasiri. Inthopiryaayiti impokiro, aajatzi ikaratzi tzimawita-chari isintsinka inkitiki.

30 Aripaiti iñiitaji inkitiki iyotantai-tyaari irootaatsi impiyaji Itomi Atziri. Antaro intharowa-jiiti ikaratzi shininkata-wakaa-chari aka kipatsiki. Iñiitawajiro iwaniinkaro aajatzi itasorinka, inkinan-tapajyaaro minkori.

31 Tima sintsiini intyoota-paaki maninkariiti, yapatota-pajiri ikaratzi iyosiitai-takiri nampitarori tsika-rika-payi owiraapaja kipatsiki, tsika owachintitapaja.

32 Tima onkimita-jyaaro tsika okanta piñaapiintziro pankirintsi: aririka piñaakiro iirisiti, irootaatsi osarintsitaji. ‡

33 Irootaki piyotiri awirokaiti, aririka piñaakiro okaratzi nokanta-kimiri, pokimatajana.

34 Airo ikamita yoka ashininka-payi, iro-jatzi iñaanta-kyaarori okaratzi nokanta-kimiri. Omapiro.

† 24:28 Ikimita añaapiintziri amimpori ishonka-jiita, tima ayoti tzimatsi kamaintsiri. Ari okimitari aajatzi aririka añaayitakiro okaratzi ikinkithata-kotakiri Jesús, ayotzi irootaintsi impiyi-matai. ‡ 24:32 pankirintsi = higuera

³⁵ Ari onthonka-jyaari inkiti aajatzi kipatsi, irooma okaratzi nokaman-takimiri ontzimatyii omonkara-yitajyaa.

³⁶ Tikatsi yotironi kitaitiri, tsika iwiraiyaa ooryaatsiri nompiyan-tajyaari, imatzitaro inkiti-wiri Maninkari ti iyoti. Apatziro iyotziro Asitanari irirori.

³⁷ Onkimita-jyaaro pairani ainiro yañaawita Noé, ari onkanta-jyaari aajatzi impiyaji-rika Itomi Atziri.

³⁸ Tima pairani tikira ariitya oonkaro, onimowaitziri atziri, iwajiita, yirawai-jiitzi, yaawakaiyita iina. Irojatzi ititanta-nakari Noé amaatako-minto-tsiki.

³⁹ Ari onimowaitziri tikatsi inkinkithasirita-koti irojatzi omapokan-takariri oonkaro, ithonka ipiinkaki. Ari onkanta-jyaari aajatzi impiyaji-rika Itomi Atziri.

⁴⁰ Isaiki apiti antawaita-tsiri iwaniki, yaitaji aparoni inkitiki. Iriima pasini yookaita-najiri.

⁴¹ Osaiki apiti kooya ontononka-waitzi, yaitaji aparoni inkitiki. Irooma pasini yookaita-najiro.

⁴² Pisakisiritai awiroka, tima ti piyoti tsika-paiti impiyi Piwinkathariti.

⁴³ Pinkinkithasirita-kotiri tsika inkantyyaa atziri, aririka iyotimi impokatyii kosintzi tsitiniri, aritaki isakisiritakimi airo ikositan-taitari iwankoki.

⁴⁴ Ontzimatyii paamaiyaa awiroka. Owit-sika pinkantyyaa, tima tikatsi yotatsini tsika-paiti impiyi Itomi Atziri.

*Yotasirita-tsiri ompirataari
(Lc. 12.41-48)*

⁴⁵ Pisiya-kotyaari antawai-ryaantzi ompirataari, yotasirita-tsiri kamiitha. Yookanakiri iwankoki ompiratariri, ikantanakiri: ‘Paminiri ikaratzi saikatsiri pankotsiki, pimpa-piintiri iyaari.’

⁴⁶ Tima kimosiri inkantyya yoka ompirataari aririka impiyi ompiratariri, aririka iñaapajiri imonkaratakiro ikantana-kiriri.

⁴⁷ Aritaki isinitainiri yaamawinta-jyaaniri okaratzi yasitari. Omapiro.

⁴⁸ Iriima kaari-pirori ompirataari, ikantzi: ‘Airo ipiyita ompiratanari.’

⁴⁹ Iwasankitaa-waitakiri pasini ompirataari. Jataki itsipatyaari sinki-ryaantzi.

⁵⁰ Ari onimowaitziri ompirataari, ti iyotiro kitaitiri, tsika iwiraiyaa ooryaatsiri impiyi, imapoka-sitajyaa yariitajyaa.

⁵¹ Oshiki iwasankitaa-pajiri, yookajiri tsika ikasiya-kaitakiri owapyimotan-taniri. Ari yiraawaityaa, yatsikai-kiwaityaa, inkimaatsitajyaa.”

25

Ikinkithata-koitziro 10 mainaro

¹ “Iroka ikanta ipinkathari-wintantai Inkitsatzi, isiya-kotaro 10 mainaro jatatsiri tsitiniri omonthai-yaari aawakaa-chani. Aayitanaki ootaminto.

² Tzimatsi 5 mainaro yotasirita-tsiri, tzimatsi aajatzi 5 mainaro kaari yotasirita-tsini.

³ Iroka 5 mainaro kaari yotasirita-tsini, aawitanaka ootaminto, iro kantacha kapichiini aanaki iyaaki.

⁴ Irooma pasini yotasirita-tsiri, aanaki iroori ootaminto, aanaki aajatzi oshiki iyaaki.

⁵ Ti impoki sintsiini aawakaa-chani, aapaakiro owochokini, maajiitanaki.

⁶ Okanta niyaankiiti tsitiniri, okimatziikaimaitzi, ikantaitzi: ‘¡Korakitaki aawakaa-chani, pimonthaa-wakyaari!’

⁷ Saakitanaki mainaro-payi, ojaikita-najiri iyaaki ootaminto-payi.

⁸ Okanta mainaro-payi kaari yotasirita-tsini, okamiwita-nakaro yotasirita-tsiri, okantziro: ‘Pimpina iyaaki poota-minto, irootaintsi intsiwaki nasi naaka.’

⁹ Okantanaki yotasirita-tsiri: ‘Airo, ari inthaata-nakyaasi nasi naari, pijati pamanantapainti awiroka.’

¹⁰ Ojaminthaita-paintzi amanantzi, ariitapaaka aawakaa-chani. Jatanaki okaratzi aamawintainchari, omonthaa-wakari, yaanakiro tsika yoimosirinkaitiri. Yasitai-tanakiro ikyaa-piintaitzi.

¹¹ Okanta opiyawita-paaka mainaro jatatsiri amanantzi, okaima-kaima-witapaaka, okantzi: ‘¡Pasitaryiinaro naari!’

¹² Okimatziikakaita-nakiro, ikantaitziro: ‘Ti noyotimi. Omapiro.’

¹³ Pisakisiri-yitaji awiroka, tima ti piyotiro kitaitiri, tsika inkarati ooryaatsiri impiyi Itomi Atziri.”

*Ikinkithata-koitziri kiriiki
(Lc. 19.11-27)*

¹⁴ ‘Iroka ikanta Inkiti-satzi ipinkathariwintantai, isiya-kotari atziri jatatsini intaina,

yapatotakiri impiratani, ipanakiri okaratz
yasitari yaamaako-wityaaniri.

¹⁵ Tima ipanakiri aparoni-payi tinatatsiri ijaik-
itaki iiriikiti. Yoka impiratani yotasirita-tsiri
kamiitha ipanakiri ikaratz 5 tinatatsiri ijaikitaki
kiriiki, pasini impiratani amataachari iyotasiritzi
ipanakiri ikaratz apiti tinatatsiri ijaikitaki kiri-
iki, iriima owiraanta-paakarori ipanakiri apa-
roni. Jataki irirori intaina. *

¹⁶ Ikanta impirataitani ipaitakiri 5 kiriiki,
yantawaita-kaakiri iiriikiti, ishikyaakiri, yaaji
pasini ikaratz 5 kiriiki.

¹⁷ Ari ikantakari pasini ipaitakiri apiti tinari
ijaikitaki kiriiki, ishikyaajiri irirori, yaaji ikaratz
apiti tinari ijaikitaki kiriiki.

¹⁸ Iriima pasini ipaitakiri aparoni, yaanakiri
iiriikiti, ikitatakiri kipatsiki.

¹⁹ Okanta osamanitaki piyaja ompiratariri
asitariri kiriiki, ikaimakaan-tapajiri impiratani-
payi iyotzi tsika ikantakiri iiriikiti.

²⁰ Pokapaaki ipaitakiri 5 tinari ijaikitaki kiri-
iki, iñaakapajiri pasini 5 tinari ijaikitaki kiriiki
ishikyaakiri, ikantapaaki: 'Pinkathari, 5 tinari
ijaikitaki kiriiki pipakinari pairani, yoka pasini
5 tinari ijaikitaki noshikyaajiri.'

²¹ Ikantzi Pinkathari: 'Ariwi nompiratani,
yotasiriri pinatzii. Kapichiini kiriiki pikimpoy-
aakina, aritaki pinkimpoyaaji oshiki pasini kiri-
iki. Pimpoki, pintsipatyaaana anintaajyaa.'

* **25:15** tinatatsiri ijaikitaki kiriiki = talento. Ikaratz ishikitzi
kiriiki, iriitaki aparoni talento, itinatzi 40 kilo. Antitacha
impinatan-taityaari 20 antawaita-tsiri aparoni osarintsi.

²² Ariitapaaka ipaitakiri apiti tinari ijaikitaki kiriiki, ikantapaaki: 'Pinkatharí, apiti itinatzi ijaikitaki kiriiki pipakina, yoka pasini apiti itinatzi ijaikitaki noshikyaajiri.'

²³ Ikantzi Pinkathari: 'Ariwí nompiratani, amatachari iyosiritzi. Kapichiini kiriiki pikimpoyaakina, aritaki pinkimpoyaaji pasini oshiki kiriiki. Pimpoki, pintsipatyaana anintaajyaa.'

²⁴ Ipokapaaki ipaitakiri aparoni itinatzi ijaikitaki kiriiki, ikantapaaki: 'Pinkatharí, noyotzi naaka masiryaantzi pinatzii, sintsiini pantawaita-kaantziri piiriikiti, ari okanta pishikyaan-tariri.'

²⁵ Irootaki notharowa-kaanta-kamiri, naanakiri piiriikiti, nokitatakiri kipatsiki. Yoka namajimiri.

²⁶ Yakanaki asitariri kiriiki, ikantziri: 'Kaari-piro-siriri pinatzii awiroka, oshiki pipiranita. Piyowitaka aritaki nonkisakimi airorika pishikiyiri kiriiki,

²⁷ piñaawitaka airo pimatziro awiroka, paminimi antawaita-kayi-mirini, aritaki ishikiniintakimi kiriiki, iriitaki pimpawajinarimi nopiyaka iroñaaka.'

²⁸ Ikantai-tanakiri ikaratzi saikain-tsiri: 'Paapithatiri tinatatsiri ijaikitaki kiriiki, pimpairi pasini impirataitani oshikyaa-kiriri ikaratzi 10 itinatzi ijaikitaki kiriiki.'

²⁹ Tima inkarati otzimi-motakiri, aritaki ontzimimo-pirotairi. Iriima kaari otzimi-motzi, imapiro-tairi yaapithai-tairi okaratzi tzimimowitariri.

³⁰ Paanakiri yoka kaari-piro-siriri, pookiri

otsitini-kitzi. Ari yiraawaityaari, yatsikai-kiwaitajyaa inkimaatsi-waitajyaa.”

Ikinkithata-koitziro mishakowintaantsi

³¹ “Aririka impiyaji Itomi Atziri omapiro impinkatharin-tsitapaji. Intsipata-jyaari maninkariiti, isiya-kota-jyaari pinkathari isaikantaro waniinkata-chari isaika-minto.

³² Yapatotajiri maaroni atziri tsika-rika isaikaji irirori. Inasita-jyaari imisaika-yitajiri. Inkimita-kotyaari atziri nasitariri ipiraitari ti ininti inkonowyaa.

³³ ikatziya-yitairi ipira itako-pirotani irako-piroki, iriima ipira imaninta-yitziri yampatiki ikatziya-yitairi. †

³⁴ Tima iñaanatairi Pinkathari inasitakari ipira irako-piroki, inkantiri: ‘Pimpoka-jiiti maaroni, oshiki inkimosiritakajimi Asitanari, pinampita-jyaaro tsika ipinkathari-wintantzi irirori, tima pairani iwitsika-yitzi-takamiro owakira iwitsikan-takarori kipatsi.

³⁵ Tima piñaakina pairani aawitana notashi, pipakina nowariti. Piñaakina ayimatana nomiri, pipakina niriiri. Piñaakina nariitami pinampiki, pinisironkatakina piwankoki.

³⁶ Piñaakina nosaraa-kowaitzi, pipakina nokithaatakari. Piñaakina nomantsiyataki, pamitakotakina nisita-kotan-taari. Iminkyaa-kaantai-takina, pipoka-sitakina paminana.’

³⁷ Ari inkanta-jiiti kamiithasiriri: ‘Pinkathari. ¿Tsika-paiti noñiimi pitasha-niintzi,

† 25:33 ipiraitari itako-pirotani = oisha = oveja; ipira imaninta-yitziri = cabra

nopantamiri piwariti? ¿Tsika noñiimi pimiriniintzi, nopantamiri pimiri?

³⁸ ¿Tsika-paiti noñiimi, naakamiithatan-tamiri nowankoki? ¿Tsika noñimika pisaraa-kowaitzi, nopantamiri pithaari?

³⁹ ¿Tsika-paiti noñiimi pimantsiyatzi, yasitakoi-tzimi, nojatantari noñiimi?’

⁴⁰ Inkanti Pinkathari: ‘Tima pinisironka-yityaari ikaratzi awintaa-yitaanari nokimita-kaantajiri iyiki, naakataki pinisironkatzi. Omapiro.’

⁴¹ Impithoka-sita-nakiri inasitakari yampatiki, inkantiri: ‘¡Kaari-pirorí! Pijati pinkimaatsita-jyaari paamari kaari tsiwaka-nitaa-tsini ikasiya-kaita-kiriri Kamaari intsipata-jyaari maaroni imaninkariti irirori.

⁴² Piñaawitakana notashi-niintzi, ti pimpina noyaari. Ayimatakina nomiri, ti pimpina niriiri.

⁴³ Piñaawitana nariita pinampiki, ti pinisironkatyaana piwankoki. Piñaawitakana nosaraa-kowaitzi, ti pimpina nonkithaattyari. Piñaawitakana nomantsiyatzi, iminkyaaaitakina, ti pimpoki piñiina.’

⁴⁴ Ari inkanta-witanakyaa kaari-piro-siriri: ‘Nowinkatharítí, ¿tsika-paiti noñaawitami pitashi-niintzi, pimiriniintzi, pipoki nonampiki, pisaraa-kowaitzi, pimantsiyatzi, iminkyaaitzimi, titzimaita nonisironkatyaami?’

⁴⁵ Inkanti Pinkathari: ‘Tima piñaakiri yasinonkaa-waita yokaiti kaari iriipirota-tsini, tira pinisironka-yityaari, naakataki pantzi-motaki. Omapiro.’

⁴⁶ Irootaki yatsipitan-tyaarori kanta-jitaa-

chani owasankitaantsi. Iriima inkarati kamiithasiritaa-tsini, irasi iwiro yañaayitaji.”

26

Ikamanta-wakaita yaakaantiri Jesús

(Mr. 14.1-2; Lc. 22.1-2; Jn. 11.45-53)

¹ Ikanta ithonka-nakiro Jesús okaratzi ikinkithata-kotakiri, ikantanakiri iyomitaani:

² “Piyojiitzi awiroka oyotapaaka apiti kitaitiri yoimosirinkai-tairo Anankoryaantsi. Ari yaakaan-taitiri Itomi Atziri ipaikakoitiri.”

³ Ikanta ijiwari Ompira-tasorintsitaari-payi, Yomitaan-taniri-payi aajatzi Antari-kona-payi, ipiyojiitaka iwankoki Caifás ijiwari-piroti Ompira-tasorintsitaari.

⁴ Ari ikamanta-wakaa-jiitaka, ikantzi: “Thami amatawitiri Jesús ayiri awa-kaantiri.

⁵ Iro kantacha, airo amaimanitziri kitaitiri yoimosirinkaita, ikisako-wintari = kari atziri-payi.”

Isaitan-taitari Jesús kasankari

(Mr. 14.3-9; Jn. 12.1-8)

⁶ Ikanta yariitaka Jesús nampitsiki Asinonkaapankoniki, ikyaapaaki iwankoki Simón omawitari pairani pathaa-rontsi.

⁷ Ari ariitapaaka kooya amakotaki kasankari, kamiitha okantaka onaki iwitsikai-tziro mapi, oshiki owinaro. Osaitan-tapaakari iitoki Jesús isaikaki iwajiita. *

⁸ Ikisajiitanaka iyomitaani iñaakiro, ikantajitanaki: “¿Paitama aparawaitan-tarori?”

* 26:7 mapi = alabastro

⁹ Aritaki aakimi oshiki kiriiki aririka ampimanta-kiromi, iriitaki ampasityaaririmi asinonkainkari.”

¹⁰ Iyota-kotakiri Jesús ikinkithasiritari, ikantziri: “¿Paitama pikisan-tarori kooya? Kamiitha noñaakiro naaka antakiri.

¹¹ Irasi iwatyiiro pintsipatyaari asinonkainkari, irooma naaka airo piñiuro pintsipata-piintyaana.

¹² Tima ojiwatatzii iroka kooya osaitan-tanaro kasankaari omishata-tyaana tsika onkantyyaa ipaikakoitina apaata.

¹³ Tsika-rika ikamantantai-tairo Kamiithari Ñaantsi, aritaki inkinkithata-koitajiro aajatzi iroka kooya, inkinkithasiritan-taityaarori antakiri iroori. Omapiro.”

Ipimantantzi Judas

(Mr. 14.10-11; Lc. 22.3-6)

¹⁴ Ikanta Judas Nampitsiwiri karawitariri 12 iyomitaani Jesús, ijata-sitakiri ijiwari Ompirasorintsitaari.

¹⁵ Ikinkitha-waita-kaakiri, ikantziri: “¿Paitama pimpinari aririka namakimiri?” Iñaakai-takiri ikaratzi 30 ipiwiryaa kiriiki impaitiriri.

¹⁶ Aripaiti yitanakaro Judas yamina-minatziro tsika-paiti yaakaantiri.

Owiraantarori yakyoota-najiri iyomitaani-payi

(Mr. 14.12-25; Lc. 22.7-23; Jn. 13.21-30; 1 Co. 11.23-26)

¹⁷ Tima monkarata-paja itarori kitaitiri iwanta-piintai-tarori yatantaitari kaari ikonowaitzi siñakaironi, pokajiita-paaki iyomitaani Jesús,

isampita-paakiri: “¿Tsika ankotsita-kaantika ayaari oimosirinkan-tyaarori Anankoryaantsi?”

18 Ari ikantzi irirori: “Pijati nampitsiki. Ari pimonthaakyaa atziri, pinkantiri: ‘Ikantzi oyomitaanari: “Noyotzi irootaintsi nompyaakotyaa, nonintzi nojati piwankoki noimosirinkyaa kitaitiri Anankoryaantsi, nontsipatyaari noyomitaani-payi.” ’ ”

19 Imatakiro iyomitaani okaratzi ikantakiriri Jesús. Ikotsita-kaantaki iyaari kitaitiri Anankoryaan-tsiki.

20 Aritaki tsitiniityaanaki yariita-paaka Jesús, saikapaaki iwajiityaa itsipata-paakari iyomitaani ikarajiiitzi 12.

21 Ikanta iwajiita, ikantzi Jesús: “Pikarajiiitaki pakyootana aka, tzimatsi aparoni aakaantinani. Omapiro.”

22 Owasiri ikantajiiitanaka. Aparo-payi yitanakaro isampitziri, ikantziri: “¿Naakama Pinkathari?”

23 Ikantzi Jesús: “Itzimi-rika oochaantakironi yatantaitari tsika noochaantziro naaka, iriitaki aakaantinani.

24 Omapirotyaa impyaakotyaa Itomi Atziri, tima irootaki isankinata-koitakiri pairani. Iro kantacha nokantzi naaka: ‘Airo itzimaa-jatzimi yoka, aakaantirini Itomi Atziri.’ ”

25 Ari ikantanaki Judas pithoka-sitan-taniri: “¿Naakama Yomitaanari?” Ikantzi Jesús: “Irootaki pikantakiri awiroka.”

26 Tima ainiro isaiki iwajiita, yaakiro Jesús yatantaitari, ipaasoonki-wintakiro,

ipitoryaakiro, ipayitakiri iyomitaani, ikantziri: “Iroka, piyaaro, nowatha onatzii.”

²⁷ Yaakotakiro iraitziri, ipaasoonki-wintakiro, ipakotakiri iyomitaani, ikantziri: “Pirajiiti maaroni,

²⁸ tima niraani onatzii iroka, irootaki ñaakanta-pirotironi aapatyaa-wakaan-tajyaari, irootaki sitowaa-tsini yaripiroi-tantyaariri kaari-piro-siriri.

²⁹ Pinkimi nonkanti, airo niritaaro iroka irojatzi apaata aririka impinkathari-wintantai Asitanari, aripaiti apiitairori.”

*Ikinkithatziro Jesús imanakowintanti Pedro
(Mr. 14.26-31; Lc. 22.31-34; Jn. 13.36-38)*

³⁰ Ikanta ithonka-nakiro ipanthesa-kotziri Pawa, jaitijiitanaki yinkai-toniki.

³¹ Ikantanakiri Jesús iyomitaani: “Irootaintsi pookina iroñaaka tsitiniri. Tima irootaki isankinata-koitakiri pairani ikantaitzi:

Nowiri aamaako-wintariri ipiraitari, aritaki inthonkakyaa yoiwaraa-nakyaa ipira.

³² Iro kantacha aririka nañaaji, Tapowinikira piñaapajina.”

³³ Ari yakanaki Pedro, ikantzi: “Aritakima yookajiitakimi pasini-payi, airo nomatziro naaka.”

³⁴ Ikantziri Jesús: “Iroñaaka tsitiniri tikira iñiita waripa, mawasatzi pinkantaki: ‘Ti noñiiri Jesús.’ Omapiro.”

³⁵ Ikantzi Pedro: “Airo nookimi, aritaki ankarati ankami.” Ari ikantajiitaki aajatzi maaroni iyomitaani.

Yamani Jesús Tononkaitoniki
(Mr. 14.32-42; Lc. 22.39-46)

³⁶ Ikanta yariitaka Jesús itsipatakari iyomitaani ipaitai-tziro Tononkaitoniki, ikantapaakiri iyomitaani-payi: “Ari pisaikawaki aka, nojanintawaki naaka anta, namani.”

³⁷ Apatziro yaanakiri Pedro aajatzi apiti itomi Zebedeo. Tima oshiki yiraako-sirita-paakari Jesús.

³⁸ Ikantziri: “Owamai-mata-tyaana nowasirinka. Ari pisaikawaki awiroka aka, thami asakisiriti.”

³⁹ Awisanaki kapichiini irirori Jesús. Tyiirowapaaka, amanapaaki. Ikantzi: “Asitanarí, pinintzi-rika awiroka, pokakaakowintina onkarati nonkimaatsityaari. Airo panta-kayinaro noninta-witari naaka, apatziro pimatakayinaro pininta-kaakinari awiroka.”

⁴⁰ Ipiya-sita-pajari iyomitaani, iñaapaa-tziiri imaajiitzi. Ikantapaakiri Pedro: “¿Tima pinkisasyaaro kapichiini piwochoki, pintsipatyaana asakisiriti? †

⁴¹ Pisaakiti, pamani, paamaiyaa otsimikari pikinakaa-sitani. Oshiki okaratzi kamiithata-tsiri pikowawitari pantirimi, iro kantacha ti pinkisasiwai-nityaa.”

⁴² Aajatzi ipiyanaja Jesús, amanapaji, ikantzi: “Asitanarí, iroorika natsipityaari nonkimaatsityaaro iroka, aritaki nomatakiro pininta-kaakinari.”

⁴³ Ikanta ipiyapaja, aajatzi iñaapajiri imaajitzi, tima antaro okantaka iwochokini.

† 26:40 kapichiini = aparoni-machiini hora

⁴⁴ Ipiya-pithata-naari, mawa ipiyaka yamani. Irojatzzi yapiitapaji ikantakiri inkaaranki.

⁴⁵ Ari ipiya-sita-paakari iyomitaani, ikanta-paakiri: “¿Irojatzzima pimaajitzi? Monkarata-paaka yaakaan-tantai-tyaariri Itomi Atziri, yai-tanakiri kaari-piro-siririki atziri.

⁴⁶ Pimpiriinti, thami ajataji. Okaakitzi-mata-paaki pimantinani.”

Yairikai-takiri Jesús

(Mr. 14.43-50; Lc. 22.47-53; Jn. 18.2-11)

⁴⁷ Iñaawai-minthaitzi Jesús ariitapaaka Judas, ikarata-piintziri 12 iyomitaani. Oshiki atziri itsipata-paaka, yamayitaki iwisa-minto, ipasa-minto. Ityaantani inatzii ijiwari-piroti Ompira-tasorintsitaari, irasi aajatzi antari-kona-payi.

⁴⁸ Tima ikamantzi-takari yamayitakiri yoka pithoka-sitan-taniri, ikantakiri: “Itzimi-rika nowithata-paakyaari nonintaata-paakiri, iriitaki, pairikiri.”

⁴⁹ Ari itsitoka-paakari Judas okaakiini Jesús, ikantapaakiri: “Yomitaanari.” Inintaata-paakiri iwithata-paakari.

⁵⁰ Ari isampitziri Jesús, ikantzi: “Ashininká, aritaki ariitakami aka, pimatirotiyaa pipokasitziri.” Pokajiita-paaki itsipayita-paakari, yairika-paakiri Jesús, yoosota-nakiri.

⁵¹ Ikanta tsipata-kariri okaakiini Jesús, inosika-nakiro iyotsiroti, itotzitakiri iyimpita inanpiri ijiwari-piroti Ompira-tasorintsitaari.

⁵² Ikantzi Jesús: “Piwajiro piyotsiroti tsika paakiro. Tima inkarati owisantan-tarori iroka kotsiro, aritaki iwisaitakiri irirori.

⁵³ Piyotzi awiroka, kantacha namaniri Asitanari, aritaki intyaan-kakimi oshiki-pirota-tsiri maninkariiti kisakowintyaa-nanimi. ‡

⁵⁴ Iro kantacha ari omonkaratari okaratzi isankinata-koita-kinari pairani.”

⁵⁵ Ipithoka-sita-nakari Jesús ikaratzi pokaintsiri, ikantziri: “¿Naakama kosintzi pamasitan-tanari piwisa-minto aajatzi pipasaminto? ¿Tima piñaa-piintina noyomitaantzi maaroni kitaitiri aka tasorintsi-pankoki, kaarima paantana anta?

⁵⁶ Ari onkantyaari, irootaki omonkaratantyaari okaratzi isankinatakiri pairani Kamantantzinkari.” Ari isiyayitanaka maaroni iyomitaanipayi, yooka-nakiri Jesús apaniroini.

Yapatowintaitari Jesús

(Mr. 14.53-65; Lc. 22.54,63-71; Jn. 18.12-14,19-24)

⁵⁷ Tima inkarati airikapaa-kiriri inkaaranki Jesús, irijatzi aanakiriri iwankoki Caifás ijiwari-piroti Ompira-tasorintsitaari. Ari yapatojiita Yomitaan-taniri-payi aajatzi Antari-kona-payi.

⁵⁸ Nosikacha niitsiinikiroini Pedro iyaatako-wintziri Jesús, irojatzi yariitan-tapaakari iwankoki ijiwari-piroti Ompira-tasorintsitaari. Kyaapaaki owaankiiri-tsitiki pankotsi, itsipata-paakari kimpoyaan-taniri, inintzi Pedro inkimako-wintiri tsika inkantaitiri Jesús.

‡ **26:53** oshiki-pirota-tsiri maninkariiti = 12 legión; legión = oshiki-piroriiti iwayiriti wirakocha, inkarati 3000 owayiri, tirika inkarati 6000

59 Ikanta ijiwari-piroti Ompira-tasorintsitaari itsipatakari ikaratzi apatotain-chari, yaminaw-itaka ipaita thaiya-kotyaarini Jesús ompoñaantyaari iwa-kaantiri.

60 Ti iñaamaityaa, ipokawitaka oshiki nintatsiri inthaiya-kotyaarimi. Irojatziki katziyan-tanakari apiti thaiya-kota-nakariri,

61 ikantanaki: “Nokimiri naaka chapinki iñaawaitzi ikantzi: ‘Ari nomporokakiro tasorintsi-panko, iro awisawitakyaa mawa kitaitiri, nonthonkajiro nowitsikairo.’ ”

62 Ari ikatziyanaka ijiwari-piroti Ompira-tasorintsitaari, ikantanakiri Jesús: “¿Paitama kaari pakanta? ¿Tima piyota-kotiro okaratzi ikantakoi-tzimiri?”

63 Irojatziki imairitaki Jesús, ti yaki. Ari isintsi-thata-nakiri, ikantziri: “Pimpairyiiri Añaanitatsiri Pawa, noyotan-tyaari omapiro onkarati pinkantinari. ¿Awirokama Saipatzii-totaari Itomi Pawa?”

64 Ari yakanaki Jesús, ikantziri: “Irootaki pikantakiri awiroka. Iroñaaka piñiiri Itomi Atziri isaiki-motairi irako-piroriki Pawa Sintsi-pirori impinkatha-ritai. Ari piñaajiri impiyi inkinapaji minkoriki.”

65 Ikanta ikimawakira Ijiwari-piroti Ompira-tasorintsitaari, isaraanakiro iithaari ikisanaka, ikantanaki: “Ñaakiro, ipairyaa-sitakari Pawa. Tikatsi aninti pasini inkanta-koitiri. Pikimajitaki awiroka ithainkakiri Pawa.

66 ¿Tsikama pikanta-jiitzika awiroka?” Ari ikantajiiitzi ikarajiiitzi: “¡Tzimaki ikinakaa-sitani! ¡Ontzimatyii inkami!”

67 Ari ichoonta-poro-waita-nakiri. Tzimatsi pasini kaposaporo-waita-nakiriri. Tzimatsi pasini pasaporo-waita-nakiriri.

68 Ikantziri: “¡Saipatzii-totaari! ¿Kamantan-tzinkari pinatzii, intsityaa pinkantina ipaita pasawaitzimiri?”

Ikantzi Pedro: Ti noñiiri naaka Jesús

(Mr. 14.66-72; Lc. 22.55-62; Jn. 18.15-18,25-27)

69 Irojatzii isaikaki Pedro intakiroki, ari oñaapaakiri otzikataaro, okantapaakiri: “¿Tima awiroka itsipata pairani Jesús Tapowini-satzi?”

70 Oshiki ñaakiriri Pedro itikanakiro, ikantzi: “Tityaa, ti noyotiri ipaita pikantanari.”

71 Ari isitowa-paintzi Pedro itantotai-takiro kaankirin-tsiki. Aajatzii oñaapajiri pasini ompirataaro, okantapaakiri itsipayitakari: “Iri-jatzii yoka itsipata-piintari Jesús, Kasiyakaawini-satzi.”

72 Ari yapiita-nakiro Pedro itikanakiro, ikantzi: “Omapirofatyaa, iyotzi Pawa, ti noyotiri naaka yoka atziri pikantanari.”

73 Tikira osamaniti, yapiitakiri ikaratzi itsipatakari ikantziri: “Awirokatakii itsipata-piintari Jesús, tima Tapowini-satzi pinatzii, iriwaitaki iñaawaita-piintzi irirori.”

74 Ikantanaji Pedro: “Timachiini, ti noyotiri yoka atziri pikantanari. Apatziro iyotzi Pawa nothaiya-rika, iriitaki wasankitainani.” Ari iñaanaki waripa.

75 Ari ikinkithasirita-najiro Pedro ikantakiriri Jesús: “Tikira iñiita waripa, mawasatzi pinkanti: ‘Ti noñiiri Jesús.’ ” Sitowanaki Pedro, antaroiti yiraawaitanaka.

27

Yaitanakiri Jesús Pilato-ki

(Mr. 15.1; Lc. 23.1-2; Jn. 18.28-32)

¹ Okanta okitaitita-manaji, apatota-manaka ijiwariti Ompira-tasorintsitaari aajatzi antari-kona-payi, ikamanta-wakaa-jiitaka iwiri Jesús.

² Ari yoosoita-nakiri Jesús, yaitanakiri isaiki ijiwari wirakocha ipaita Poncio Pilato, jiwari-pirori inatzii irirori.

Ikamantakari Judas

³ Ikanta Judas pithoka-sitan-taniri, iyotanaki iwamaakaanta-sitai-takari Jesús. Antaroiti ikinkithasiritanaka, yaanajiri 30 kiriiki yoipyaa-jiniri ijiwari Ompira-tasorintsitaari aajatzi antari-konaiti,

⁴ ikantapajiri: “Yoka piiriikiti. Ti onkami-ithati okaratzi nantakiri. Tikatsi yanti Jesús naakaanta-sitakari.” Ikantajiitanaki irirori: “Taanitya, piyotziro awiroka.”

⁵ Yookanakiri kiriiki tasorintsi-pankoki, isiya-pirota-nakityaa ipiyanaka, sitsikapaaka.

⁶ Ikanta ijiwari-piroti Ompira-tasorintsitaari, yaajiri kiriiki, ikanta-wakaa-jiita: “Ti osinitaantsiti ankimpoyaaajiri kiriiki, tima iriitaki apinawinta-kiriri iwan-taityaariri.”

⁷ Ikanta-wakaa-jiita: “¿Tsika ankanti-rika kiriiki?” Ikantajiitzi: “Thami amanantan-tyaaro pitzithari-pathata-tsiri, tsika inkitaitiri inkamayiti pasini-satziiti atziri.”

⁸ Irojatzii iroñaaka ipaitai-tziro iroka kipatsi: “Iraantsi-patha.”

⁹ Ari omonkaratari isankinatakiri pairani Kamantaniri Jeremías, ikantaki:

Yaitakiri 30 kiriiki,

Iriitaki inintajiitakiri Israel-iiti impinaitiri,

¹⁰ Irootaki yamanantan-taitakari pitzitharipatha,

Irootaki inintakaa-kinari Pinkathari namanantiro.

Isampitakiri Pilato yoka Jesús

(Mr. 15.2-5; Lc. 23.3-5; Jn. 18.33-38)

¹¹ Ariitaka Jesús isaiki jiwari wirakocha, isampita-wakiri, ikantziri: “¿Awiroka iwinkathariti Judá-iti?” Yakanaki Jesús, ikantzi: “Irootaki pikantakiri awiroka.”

¹² Ikanta ijiwari-piroti Ompira-tasorintsitaari aajatzi Antari-kona-payi, oshiki ithaiya-kowitapaakari Jesús. Ti yakamaityaa irirori.

¹³ Ikantzi Pilato: “¿Tima pinkimi okaratzi ikantakoi-tzimiri?”

¹⁴ Irojatzii imairitaki, ti yaki. Oshiki okantzimosiryaa-nakiri Pilato yoka Jesús.

Imishakowintai-tziri Jesús iwamaitiri

(Mr. 15.6-20; Lc. 23.13-25; Jn. 18.38-19.16)

¹⁵ Tzimatsi yamita-piintari ijiwariti wirakocha: Maaroni osarintsi aririka yoimosirinkyaa Judá-iti, imisitowa-kaantziri yasitakoi-tziri ishininka itzimi-rika inintajiitakiri irirori.

¹⁶ Tzimatsi aparoni Judá-iti yaakaan-taitziri ipaita Barrabás, ikimakoitani inatzii yoka yantakiro kowiinkata-tsiri.

17 Ikanta yapatojiitaka atziri, isampitantaki Pilato, ikantzi: “¿Ninkama pinintziri nomisitowa-kaantiri? ¿Iriima Barrabás? ¿Iriima pinintziri Jesús ipaitai-tziri Saipatzii-totaari?”

18 Iyotzi Pilato isamaitari Jesús, irootaki yaakaan-taitan-tariri.

19 Tima otyaankaki inkaaranki iina Pilato kamantirini, ikantakiri: “Airo pantawinthatziri awiroka kamiithasiriri. Tima oshiki imisimpyaakina tsitiniri, antaro omintharowa-siryaaakina.”

20 Iro kantacha yokapayi ijiwari-piroti Ompira-tasorintsitaari aajatzi antari-konapayi, itsimaakiri piyotain-chari atziri, ikantziri: “Irootaki kamiithatatsi imisitowaitiri Barrabás, iriima Jesús iwamaitiri.”

21 Yapiita-nakiro jiwari wirakocha isampitantzi: “¿Ninkama pinintziri nomisitowa-kaantajiri?” Ikantajitzi maaroni: “¡Iriitaki Barrabás!”

22 Ikantzi Pilato: “¿Tsikama nonkanti-rika Jesús ipaitai-tziri Saipatzii-totaari?” Ikantajitzi atziri: “¡Pipaika-kota-kaantiri!”

23 Ari ikantzi ijiwari wirakocha: “¿Tzimatisima kaari-pirori yantakiri?” Aikiro isintsitatzii ikaimajitzi atziri, ikantzi: “¡Pipaikakota-kaantiri!”

24 Ari iyotanaki Pilato ampinaasi-waita isampitziri, tima omapiro ikatsima-jiitaki atziri. Ikaimakaantaki nijaa, iñiitakiri maaroni ikiwaakotanaka, ikantzi: “Tira naaka kanta-sityaaroni iwamaitakiri-rika kamiithasiriri. Awiroka kanta-sityaaroni.”

25 Ikantajiitzi atziri piyotain-chari: “Irootaki nokowajiitzi, naaka yookoiti ipaita-rika awisain-tsini, imaitajiri aajatzi inkarati noncharini-yitajyaari, yookoitairi irirori.”

26 Ari imisitowa-kaantai-takiri Barrabás. Iri-ima Jesús ipasata-kaanta-nakiri, imishakowin-takiri ipaikakoitiri.

27 Ikanta owayiri-payi, ikyaakaa-nakiri Jesús iwayiri-pankotiki. Ari yapatowinta-kariri. *

28 Isapokai-tapaakiri Jesús, ikithaatan-takari kityonka-masita-tsiri osiyarori ikithaata-piintari pinkathari-yitatsiri.

29 Yamathaitan-takari kitoochii-tapo, yairika-kaakiri irako-piroki saworo-karaki. Ityirowasi-tzimaitari ithainka-mawaitziri, ikantajiitzi: “¡Apinkathatziri iwinkathariti Judá-iti!” †

30 Oshiki ichoonta-poro-waitakiri, iposaina-waitantari saworo-karakiki.

31 Ikanta ikaratakiro isironta-winta-waitari. Isapokainiri ikithaata-kiriri inkaaranki, ikithaatainiri iithaari, yaanakiri ipaika-kotiri.

*Ipaikakoi-tziri Jesús irojatzi ikamantakari
(Mr. 15.21-41; Lc. 23.26-49; Jn. 19.17-30)*

32 Ikanta ijajiitanaki, imonthaakari Simón poñaachari Cirene, ikanta-nakiri yanatiro ipaikakoi-tantyaariri Jesús.

33 Irojatzi yariitan-takari tonkaariki ipaitai-tziro Atzirii-toni.

* 27:27 iwayiri-pankoti = pretorio † 27:29 Iro yamita-piintari pinkathari yamathaitaro poriryaa-yitatsiri, yairika-piintziro aajatzi irako-piroriki asiro-karaki.

34 Ari ipakoitakiri Jesús kachori ikonowai-takiro iyipitinsi, ikanta ithotawakiro kapichiini, ti iriro. ‡

35 Ikanta ipaikakoi-takiri. Yaakiro owayiri-payi iithaataari Jesús, yooki-mota-wakai-yitakaro, ikimita-kaantakiro iñaary-taita iyotantyaari itzimi ayironi. Ari omonkaratari ikinkithatakiri pairani Kamantan-tzinkari, ikantaki:

Ipawakaakaro nomanthaki.

Iñaariwintakaro iyotantyaari itzimi-rika ayironi.

36 Ari isaikajiitaki yaminako-wintziri.

37 Isankinaitaki ipaikakoi-tanta-kariri, okantzi: YOKA JESÚS, IRIITAKI IWINKATHARITI JUDÁ-ITI. Intsirika-koita-kiniri jiñokiini ipatziinaki.

38 Itsipatai-takiri apiti kosintzi ipaikakoi-tziri, iwatzika-koitaki irako-piroki, pasini yampatiki.

39 Ithainka-mawaitakiri ikaratzi awisayita-tsiri anta, itikai-nata. §

40 Ikantai-tziri: “Awiroka porokironi tesorintsi-panko, iro awisaki mawa kitaitiri piwitsikairo. Awirokami Itomi Pawa piwawisaa-kotajyaa. ¿Paitama kaari payiitanta ipaikakoi-takimi?”

41 Ari imatzitakaro ijiwari-piroriti Ompira-tesorintsitaari, Yomitaan-taniri-payi, Nasitantaniri-payi, aajatzi antari-kona-payi, ikantajiitzi:

‡ 27:34 Irootaki yoitaitziriri atziri airo ikimaatsitanta aririka iwaskanitaaitiri. § 27:39 Iro yamijiitari Judá-iti itikai-

nata aririka inthainka-siritanti. Irootaki osiyarori amijiitari aroka-payi, aririka ookotiri atziri anthainka-siritiri, ankantiri: “¡Piñaakiro! ¡Pikimakiro!”

42 “Iwawisaa-kotziri pasini, ¿kaari imatantaro iwawisaa-kotajyaa irirori iriimi iwinkathariti Israel-iiti? Ari iwawisaa-kota-jyaami ipaikakoi-takiri, aritaki ankimisanta-kirimi

43 Yawintaari Pawa, intsityaa añiiri omapiro-rika itakotari ari iwawisaa-kotajiri. Tima inkanta-piintzi: ‘Naaka Itomi Pawa.’ ”

44 Ari imatzitakaro kosintzi itsipatakari ipaika-kota, ithainkima-waitakiri.

Ikamantakari Jesús

(Mr. 15.33-41; Lc. 23.44-49; Jn. 19.28-30)

45 Ikanta itampatzikata-paaki ooryaatsiri, omapoka-sitanaka otsitinitanaki, irojatzí osihityaan-tanaka. *

46 Ari ikaimanaki Jesús sintsiini, ikantanaki: “¡Elí! ¡Elí! ¿Lama sabactani?” (Iro akantziri añaaniki aroka: “¡Pawá! ¡Pawá! ¿Paitama pookan-tanakanari?”)

47 Ikanta saikawinta-kiriri, ikimawakiri ikaimanaki, ikantajiitzi: “Pinkimiri, ikaimatziiri Elías.”

48 Isiya-painta, imitzitziya-paintzi manthak-intsi kipishaariki, yankowii-takiniri saworo-pankiki, iwaan-kakota-kiniri yatsimiyaata-wakiro.

49 Ikantajiitzi pasini: “¡Piwashaantiri! Añaawakiri ari impokaki Elías yookakaa-wintairi.”

50 Yapiita-nakiro Jesús ikaimanaki sintsiini, pyaakotanaka.

51 Okanta tasorintsi-pankoki, saraanaki niyaankiki ithatasii-tzirori, apimanki

* 27:45 Ooryaatsiri

okantanaka, itanakaro jinoki irojatzi osaawiki. Antaroiti onikanaka kotaayitanaki mapi.

⁵² Ithonka iporoka-kotanaki kaminkari, oshiki añaaajatsi kamiithasiriri kamawitain-chari.

⁵³ Tima yañaaajira pairani Jesús, ikaratzi añaaajatsiri isitowa-najiro omoroki jatayitaji nampitsiki tasorin-tsita-tsiri, oshiki atziri iñaakayitaari. †

⁵⁴ Ikanta ijiwari owayiriiti aajatzi ikaratzi ikatziya-wintari Jesús, iñaakiro onikaro, iñaakiro okaratzi awisain-tsiri, antaroiti itharowanaki, ikantanaki: “¿Omapiro-witatyaaama Itomitari Pawa yoka?”

⁵⁵ Amina-kotakiri anta oshiki kooya. Irootaki poñainchari Tapowiniki oyaatziri Jesús, oshiki amitakota-piintakiri.

⁵⁶ Iroka okarajiitzi: María Pankothanthaari-sato, María iriniro Jacobo aajatzi José, aritaki osaikakiri aajatzi iriniro itomi-payi Zebedeo.

Ikitaitakiri Jesús

(Mr. 15.42-47; Lc. 23.50-56; Jn. 19.38-42)

⁵⁷ Okanta otsitiniityaanaki, ari ipokaki ashaaranta-chari poñaachari Tonkaironiitoniki, ipaita José. Irijatzi iyomitaani Jesús.

⁵⁸ Ijata-sitakiri Pilato, ikantapaakiri: “Pisinitinari nonkitatajiri Jesús.” Nintaki Pilato yaanajiri inkitatairi.

⁵⁹ Ikanta José, iponatan-taari Jesús kitiri manthakintsi.

⁶⁰ Iwakota-paintziri owakiranataki imorontakaantziri José siranta ikasiya-kaari kaminkari,

† 27:53 nampitsi tasorin-tsita-tsiri = Aapatyaawini

ipinaa-kaantaki antaroiti mapi, ishipita-kotan-takari. Piyanaka José.

⁶¹ Okanta María Pankothanthaari-sato, aajatzi pasini María, aminajiitaki tsika ikitaitakiri.

Aamaako-wintariri tsika ikitaitakiri

⁶² Okanta awisanaki iwitsika-winta-piintaitaro kitaitiri imakoryaan-taitari, ari ijataki ijiwari Ompira-tasorintsitaari aajatzi Nasitantaniri anta iwankoki Pilato,

⁶³ ikantapaakiri: “Pinkatharí, chapinki ainiro yañaawita kamatawiri, nokimiri ikantzi: ‘Aririka nonkama-witakyaa, iro awisawitakyaa mawa kitaitiri, aritaki nañaaji.’

⁶⁴ Pintyaanki aamaakowintyaarini irojatzi omonkaratan-takyaari mawatapaintsiniri kitaitiri. Aamaa-sityaa ijataki tsitiniri iyomitaani-payi, yaajatiri. Inkantiri atziri-payi: ‘¡Añaaji Jesús!’ Aririka imatakiro, aritaki owatsi-pirotakyaamatawitantii.”

⁶⁵ Ikantanaki Pilato: “Yoka owayiri-payi, paanakiri, pinkantiri yaamaako-wintyaari tsika okanta pinintziro awiroka.”

⁶⁶ Jaitijiitaki tsika iwakoitakiri Jesús, iwitziñaaka-kota-paakiri omoroki. Ari isaika-winta-jiitziiri.

28

Yañaantaari Jesús

(Mr. 16.1-8; Lc. 24.1-12; Jn. 20.1-10)

¹ Okanta awisanaki kitaitiri imakoryaan-taitari, aritaki kitaitita-manaji itapiintarori

kitaitiri. Ananinkanaka María Pankothanthaari-sato aajatzi pasini María aminiro tsika ikitaitakiri Jesús.

² Omapoka-sitanaka onika sintsiini, tima yayiita-paakitzi Imaninkariti Awinkathariti, katziya-paaka kitataari-moroki, isirinka-paakiro mapi yasitan-taita-karori, ari isaikapaaki.

³ Siparyaa ikantapaaka iroowaitaki oorinta ookatha-rontsi. Kitamaaroki okantaka iithaari iroowaitaki okitamaaro-tzi sharaka.

⁴ Ikanta owayiri aamaako-wintariri kitataari, antaro itharowanaki, piyonkawaitanaka iñaawakiri maninkari, tyaanaki osiyawaitakaro inkamana-kityiimi.

⁵ Ari iñaanata-nakiro maninkari kooya-payi saikain-tsiri, ikantziro: “Airo pitharowan-tajiitana awiroka. Noyotaki iriitaki pipoka-sitzi Jesús ipaikakoi-takiri.

⁶ Ti isaiki aka, añaaji, aritaki ikantzi-takami chapinki. Pimpoki, paminiro tsika inaryaa-witaka.

⁷ Pimpiyanaki, pinkamantiri iyomitaani-payi añaaji Jesús ikamawitaka, ijiwataimi Tapowiniki, aritaki piñaajiriri anta. Irootaki ikantai-takinari nonkamantimi.”

⁸ Ti oshintanaki kooya-payi opiya-pithata-nakaro kaminkari-moroki, oimiraa-nakiro, iro kantacha oshiki otharowintanaka, osiyana-kityaa kooya-payi ojati onkamantiri iyomitaani. Osiya-minthaita onkamantiri iyomitaani,

⁹ imonthaakaro Jesús awotsiki, iwithata-wakaro. Ojata-sita-nakiri ikatziyaka, otyiirowa-sita-paakari, awithano-kitakiri.

10 Ari ikantziro Jesús: “Airo pitharowan-tasiwaitana. Pijati, pinkamantiri ikaratzi nir-intzitari, ijati Tapowiniki, aritaki iñaayita-jinari anta.”

Ikinkithatakiri owayiri

11 Okanta opiyajiitanaka kooya, jatanaki aajatzi owayiri-payi nampitsiki, ikamantakiri ijiwari Ompira-tasorintsitaari okaratzi awisaintsiri.

12 Ari yapatojiitanaka aajatzi antari-konapayi, ikanta-wakaa-jiitaja: “¿Tsika ankantyaaka amanakotan-tyaariri?” Ikaimakiri owayiri, iyomitaa-naakiri ikantziri: “Yoka oshiki kiriiki nompinatimiri,

13 pinkantiri atziri-payi: ‘Ipokajiitaki niyaanki-iti tsitiniri iyomitaani, nomaa-minthaitzi naaka, ikosita-paintziri.’

14 Aririka inkimaki ijiwari wirakocha, naaka kantako-wintimini airo iwasankitaantami.”

15 Yaakiri owayiri-payi ipinaita-kiriri, imatakiro ikamantanta-yitakiro ñaantsi okaratzi ikantai-takiriri. Irootaki imatzita-nakari aajatzi aparo-payi Judá-iti ikamantantziro iroka ñaantsi irojatziri ikantziro iroñaaka.

Ityaantziri Jesús iyomitaani

(Mr. 16.14-18; Lc. 24.36-49; Jn. 20.19-23)

16 Ikanta 11 iyomitaani Jesús jataki Tapowiniki, osaikira otzisi ikantzi-takariri Jesús tsika iñaajiri.

17 Ikanta iñaawajiri Jesús, ityiirowa-sita-waari. Tzimatsi kisosirita-tsiri, ikanta-siritzi: “Iriitaa-jataki Jesús.”

18 Ari ipokapaaki Jesús okaakiini, ikanta-paakiri: “Tima inthonkyaa ipinkathai-taana inki-tiki aajatzi kipatsiki.

19 Irootaki nonkantan-tyaamiri awirokaiti: Pijati pinthonkiro maaroni nampitsi, pinkimisanta-kaayitairi atziri-payi. Aririka inkimisanta-yitaji, pinkiwaa-yitairi, tima iriitaki isiniyitairi Asitairi, Itomi, aajatzi Tasorinkantsi.
*

20 Piyomitaa-yitairi yantairo okaratzi noyomitaa-yitakimiri awiroka. Irooma naaka nasi nowatyiiro nontsipata-jyaami, irojatzi apaata onthonkan-tajyaari kipatsi.” Ari onkantyaari.

* 28:19 Wairontsi

Ashéninka Perené
Ashéninka Perené: Ashéninka Perené (New
Testament+)

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Ashéninka Perené)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 29 Jan 2022

4937822c-7fbb-5a7c-989d-ccf71fe482a2